

දිශානති

1 කලාපය 2022 දෙසැම්බර්

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
මුදල්, ආර්ථික ස්ථායීකරණ සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති අමාත්‍යාංශය

උපදේශකත්වය

පී. එම්. පී. අනුර කුමාර මහතා

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ඩී. ඩී. ජී. ඒ. සෙනෙවිරත්න මහත්මිය

අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් I

කේ. එම්. ඩී. එස්. ඩී කරුණාරත්න මහත්මිය

අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් II

මෙහෙයවීම

යූ. ටී. ජයකොඩි මහත්මිය

අධ්‍යක්ෂ

පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශය

පිටු සැකසුම

ජේ. ඒ. එම්. අයි. ඊ. අභයවර්ධන මහත්මිය

කවරය නිර්මාණය

ජේ. පී. ඩී. කේ ජයසිංහ මහත්මිය

මුද්‍රණය

මුද්‍රණ අංශය

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ලිපි සැපයුම

Mr. Wimal Nanayakkara

Former Director General of DCS

ආචාර්ය අයි. ආර්. බණ්ඩාර මහත්මිය

නිටපු ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ලලිත් විද්‍යාපතිරණ මහතා

ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාලේඛනඥ

Mr. I.S.Prabash

Statistical Officer

ඒ.කේ.ඩී.විත්තක එන්. එස්. කරුණාරත්න මහතා

සංඛ්‍යාලේඛනඥ

Ms. D.D. Basnayake - Statistician

Ms. P.G. Gayani Jayathissa – Statistical Officer

දීප්ත කුමාර බටගොඩ මහතා

සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරී

ආචාර්ය එම්. ඩී. ඩී. ඩී දිසවංශ මහත්මිය

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ

ISSN 2961-5909

පර්යේෂණ හා විශේෂ අධ්‍යයන අංශය,

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

306/71, පොල්දූව පාර,

බත්තරමුල්ල

අන්තර්ගතය

01

Invisible work done by women engaged
only in unpaid household work

05

රැකියාව සහ ගෘහස්ථ ජීවිතය අතර
අසමතුලිතතාවට බලපාන හුනන ප්‍රවණතා

11

මිල ස්ථායීතාවය උදෙසා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

14

The effect of disability on labour
market outcomes in Sri Lanka

21

දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන
මූලික නීතිය තවදුරටත් වර්ධනය විය යුතු ද?

28

Trends in youth population of Sri Lanka

36

කාන්තා සවිශේෂ ආර්ථික පැතිකඩ

40

ශ්‍රී ලංකාවේ නිල දර්ශනවාදය හා යාවත්කාලීන
කරන ලද නිල දර්ශන රේඛාව

මෙම ප්‍රකාශනයේ පලවී ඇති ලිපිවල අන්තර්ගතය
පිළිබඳ වගකීම අදාළ ලේඛකයන් සතු වේ.

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් පණිවුඩය

ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ තීන්දු තීරණ වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සංඛ්‍යාතමය තොරතුරු සපයා දෙන ප්‍රමුඛතම රාජ්‍ය ආයතනය වනුයේ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවයි. එසේ පිළියෙල කර ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලබන තොරතුරු සරල ලෙස සමාජගත කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඉලක්ක කර ගනිමින් එහි මූලාරම්භක පියවරක් ලෙස “දිශානති” ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කලඑළි දක්වනු ලබයි.

ඒ අනුව මෙම ප්‍රකාශනය තුළින් වෘත්තීය මට්ටමින් දත්ත හා තොරතුරු භාවිතයට අමතර ව සමාජ ආර්ථික අවබෝධය සඳහා එදිනෙදා කියැවීමක් ලෙස භාවිතයට සුදුසු ලිපි පෙළක් ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

මෙම ප්‍රකාශනයෙහි දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පිළියෙළ කරනු ලබන

දර්ශකයන් පිළිබඳව පමණක් අවධානය යොමු කිරීමෙන් නොනැවතී කාලීන ව වැදගත් සංඛ්‍යාති පිළිබඳ ලිපිලේඛන ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සිදු වේ. එසේ ම දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය භාරයේ පසුබිම්ගත තොරතුරු මත ලිපි ඉදිරිපත් කිරීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු වී ඇත.

සිංහල, දෙමළ හෝ ඉංග්‍රීසි යන භාෂා ත්‍රයෙන් ම ලියැවුණු ලිපි සඳහා අවස්ථාව ලබා දී ඇති මෙම සඟරාව තුළින් දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සතු ලේඛන හැකියාව වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මාහැඟි පිටිවහලක් ලැබෙනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

වඩාත් හර බර ලිපි ඉදිරිපත් කරමින් ගුණාත්මක බවින් පෝෂිත ව “දිශානති” වාර්ෂික සඟරාව දිගු ගමනක යෙදෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමින් මෙම මංගල දිග හැරුම වෙත මගේ සුභාශීසන එක්කරමි.

පී. එම්. පී. අනුර කුමාර

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

2022.12.30

Invisible work done by women engaged only in unpaid household work

Wimal Nanayakkara
Former Director General DCS

The persons engaged in unpaid household work or domestic chores, within their own households, are not considered as economically active by the International Labour Organization (ILO) or any other international organizations and therefore such activities are not considered as “work” and the debate is still going on. As a result these activities, do not get captured in the national labour force surveys or other standard national surveys, as productive work in the System of National Accounts (SNA). Such activities are only considered as productive but “Non-SNA”. As such, the significant contributions they are making for the wellbeing of their families and the society at large, do not get reflected in official statistics or in economic analysis. Such work is not even considered in computation of National Accounts or Gross Domestic Product (GDP), as it is difficult to estimate the value of this type of work and therefore their valuable contributions are invisible, both in national statistics and in economic analysis. Considering the enormous contribution by persons, especially the women, engaged in unpaid household work, within their own households, it is essential to make this work visible, so that suitable social and economic policies could be formulated for the benefit of all. The aim of this article is to highlight the contributions made by women who are not in the labour force, but are engaged in unpaid household work, in their own households, for the benefit of their children, families, and the society at large, which unfortunately are not adequately appreciated or valued. Much of the household work, such as preparing food, looking after children, caring the sick and the elderly, cleaning, helping the children with their educational and related activities,

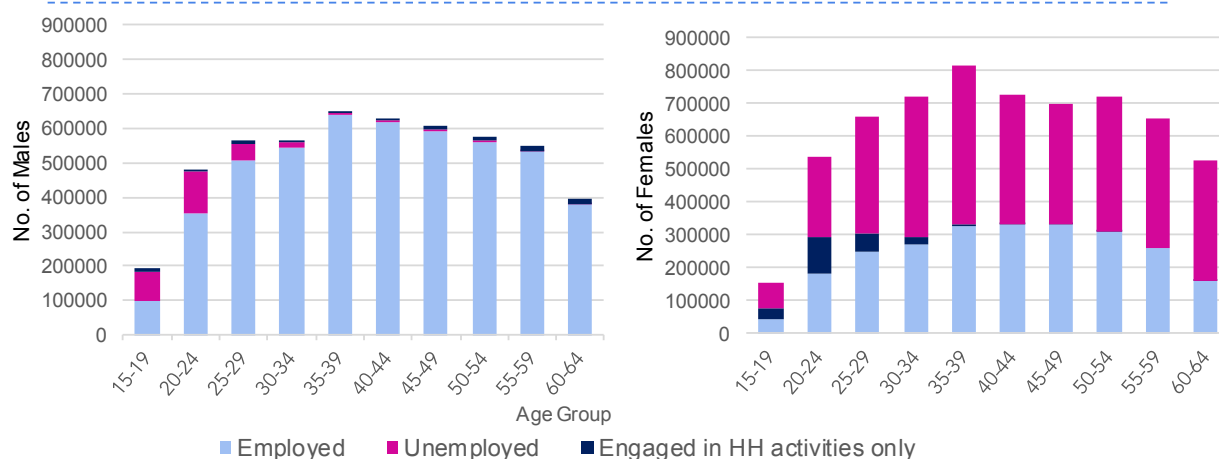
purchasing goods, planning and managing the activities of the household, fetching water and firewood, especially in rural areas, washing, etc., are not considered, as contributions to labour. A large number of women, are engaged in this type of unpaid household work, within their own households, without participating in the labour force, although the achievements in education among Sri Lankan women is high. According to the Household Income and Expenditure Survey (HIES)-2019, on which this analysis is based, 40.8 percent of the females (15 years & above) have completed Ordinary Level (O-Level) or higher levels of education and 67.9 percent are having an education of 10 years or more. The corresponding percentages for males in the same age range are 37.8 and 68.0 respectively. However, only around 35 percent of the females (15 years & above) are in the labour force, compared to around 75 percent in the case of males. The objective of this analysis is to highlight the invisible contributions made by women, who do not seek employment either voluntarily or due to other reasons although a large majority of them are having an education of more than 10 years. It would be useful to do an in-depth study to ascertain the real reasons for such a high proportion of women (65 percent) not entering the labour force. An in-depth analysis of the Sri Lanka Time Use Survey-2017, conducted by the Department of Census and Statistics (DCS), could provide a more accurate picture of the invisible household work done by both men and women in their own households, including those who are employed but engage in household work as well.

A comparison of work done by Men and Women

In Figure 1, Light blue (employed) and Magenta (unemployed) components in each bar represent the number of persons in the labour force; top portions of the bar represents the numbers engaged in unpaid household work, which is not considered as contribution to labour, according to the

definitions of ILO. However, if the household work were to be considered as contribution to labour, Figure 1 clearly demonstrates that women do more work than men, and continue fulfilling these responsibilities even after they reach the age of 55 years.

Figure 1
Number of Males/ Females (Aged 15-64 years) Employed, Unemployed, or Engaged only in Unpaid Household Work-2019

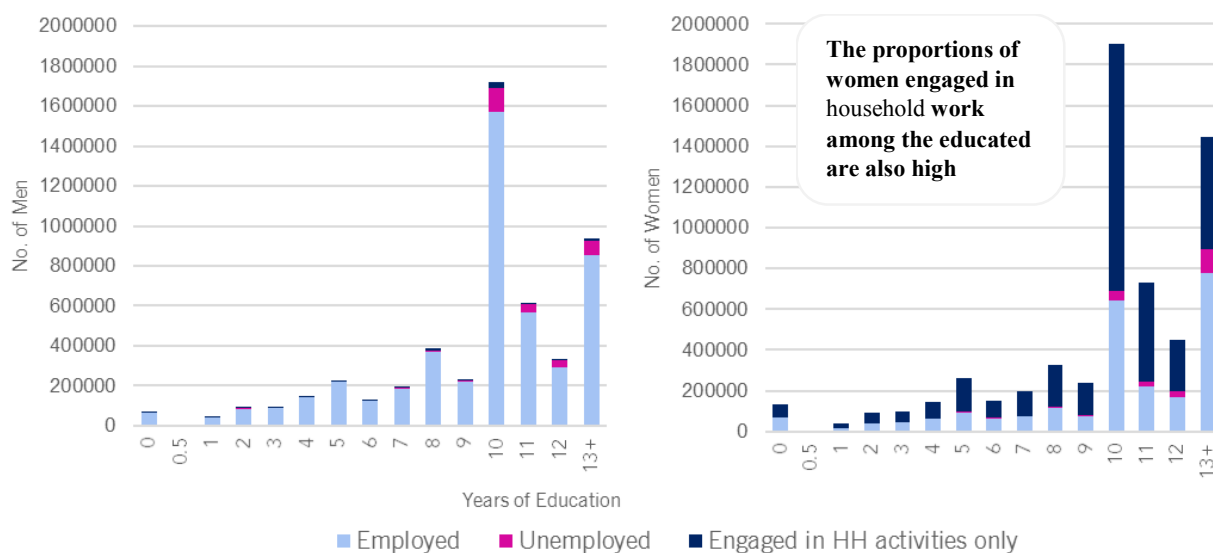

Source:

Estimates by the author based on Household Income and Expenditure Survey-2019, conducted by the Department of Census and Statistics. Note: The household work done by working males and females has not been taken into consideration, in these charts, as such information is not available in Household Income and Expenditure Surveys. Only the Time Use Survey-2017 could provide such information

DCS

Figure 2
Proportions of Employed, Unemployed or Engaged only in Unpaid Household Work by Number of Years of Education for Males and Females (15-64 years)-2019

Source:

Authors computations based on Household Income and Expenditure Survey – 2019, of DCS

DCS

The estimates based HIES-2019 reveal that out of the 3.6 million Sri Lankan women in the age group 15 to 64 years, who are engaged only in household work, 85.9 percent are married and 6.6 percent are either widowed, divorced or separated, which indicates that married, widowed, divorced or separated women are more likely stay at home and attend to household chores. The largest proportion of women engaged only in household work are in the rural sector (79.9 percent), signalling to the inadequacy of decent employment opportunities for women

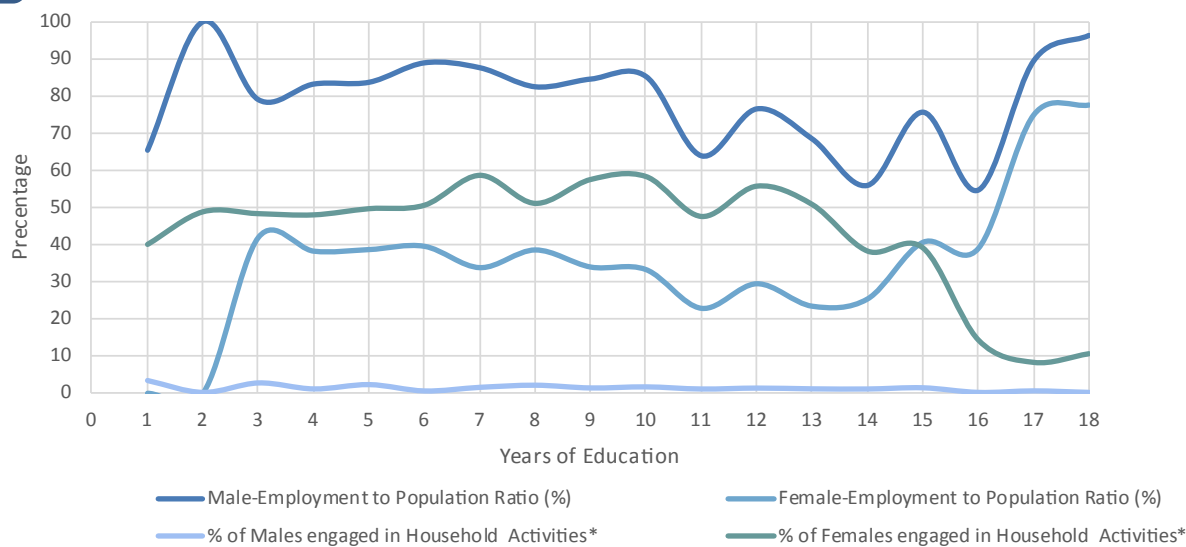
in the rural areas. Out of the women who are engaged in solely household work, 28.9 percent have completed less than 10 years of education, while 34.5 percent have completed 10 years of education. Another 20.9 percent have completed 11 to 12 years of education. Another 15.6 percent have had 13 or more years of education. As such, more than 70.0 percent of the women, who are engaged only in unpaid household work, have 10 or more years of education. Figure 2 clearly shows that males with the same number of years of education, either have

better opportunities for employment or women prefer to engage in unpaid household work, without entering the labour force. Figure 2 also highlights that there are more females with an education of 10 years or more, compared to males,

although a large majority of these females are not in the labour force, either voluntarily or due to lack of opportunities in the areas where they live. This needs the attention of the planners and policy makers.

Figure 3

Employment-to-Population Ratio and Percentage Engaged only in Household Work By Years of Education for Males & Females - 2019

Source:

Authors computations based on Household Income and Expenditure Survey – 2019, DCS;

Note: "Employment to Population Ratio" – Employed population as a ratio of the population in the particular category under consideration;

Employment-to-Population Ratio by years of education (Figure 3) clearly shows that women having more than 14 years of education, stand a very good chance of getting employed, as there is a steep increase in the Employment-to-Population Ratio for women who have around 15 years of education or more. Figure 3 also shows that more than 75 percent of the women who have completed 17 to 18 years of education, are employed, while the corresponding percentage for men is around 90 or more. However, it should be noted that, out of the male and female populations who have 15 years or more, only 3.5 percent of the males and 4.2 percent of the females, have more than 13 years of education.

It is still puzzling as to why Sri Lanka has not been able to increase its overall female labour force participation (FLFP), despite the high levels of education among females. It has

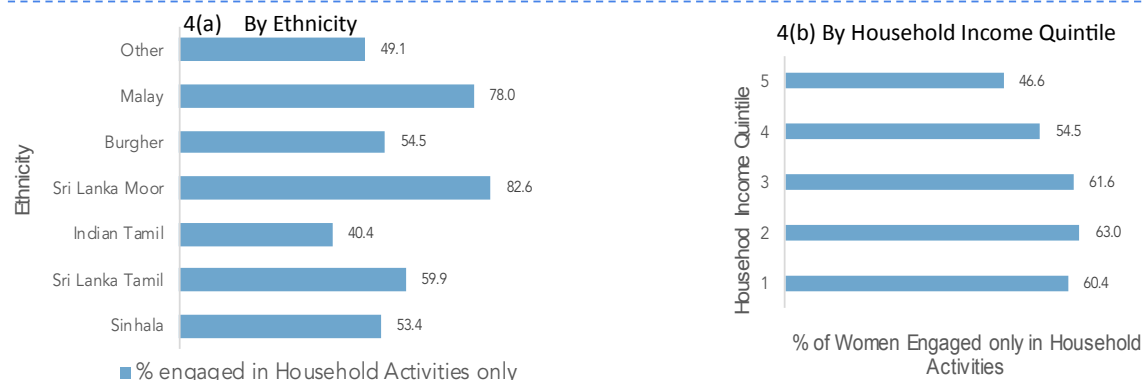
remained stagnant at around 35 percent for more than 4 to 5 decades. As such, if suitable policies are to be formulated to increase the Female Labour Force Participation (FLFP) in Sri Lanka, it would be important to understand real reasons for low FLFP. By Dilani Gunewardena (2015) notes that marriage and family responsibilities significantly reduced women's labour force participation. A recent study by Ramani Gunatilake (2016) based on a sample of 500 married women living with their husbands in Colombo, Kalutara and Ratnapura Districts, of which 56 percent had been engaged only in unpaid household work in their own households or as full time homemakers, has also found that one of the main reasons for majority of women to opt to only to do unpaid household work, is due to their desire to look after their young children themselves, so that they could give the best possible care.

Types of Women who are more Likely to be Engaged only in Unpaid Household Work

The proportion of women engaged only in household work is highest among the Sri Lanka Moors (82.6%), followed by Malays (78.0%) and lowest among Indian Tamils (40.4%). The corresponding percentage for Sri Lanka Tamil is (59.9%), while for Sinhalese women is 51.0 [(Figure 4(a))].

Figure 4

Percentage of Women (15-64 years)* Engaged only in Household Work by (a) Ethnicity and by (b) Household Income Quintiles - 2019

Source:

Authors computations based on Household Income and Expenditure Survey – 2019, DCS

DCS

Note: * % is out of the total of those in the Labour Force and those engaged only in unpaid household work

The low percentage for Indian Tamil women, is because a large number of them, are employed in the Estate Sector. The very high percentage among Sri Lanka Moors, could be due a cultural factor, as only a very few of them enter the labour market. However, the real reason for this need to be investigated. These proportions clearly show that there are significant variations in proportions of women engaged only in household work, between different ethnic communities. The Figure 4(b) shows that proportion of women engaged only in unpaid household work declines with increasing levels of income. Unfortunately most of the national surveys do not provide adequate information to ascertain the reasons for some of the findings related to invisible unpaid household work and low female labour force participation.

Possible strategies to attract more women to the labour force: Creating decent employment opportunities in all the regions of the country, so that women who are interested in employment could do so, closer to where they live, so that time consuming long distance travel will not be necessary. This will help them to balance child-care responsibilities with the work related to their employment; Allowing flexible working hours, where ever possible; Allowing working from home in certain types of jobs, especially IT related jobs (this is practiced in many developed countries at present); Establishment of reliable and affordable child-care centers (some mothers may not be able to use such facilities unless they are subsidized). If the cost of such childcare facilities or the cost of employing a domestic aid to look after their children exceeds or closer to the amount they may earn from employment, there will be no gain for them; Providing subsidized full time public kindergartens for children of 4 to 5 years;

strategies to improve job related skills especially among women; Improving the work environment for women in some establishments, need also be looked into; Providing reliable and safe transport facilities, etc., are few strategies which may encourage the women to enter the labour market. However, any encouragement for women to participate in paid work, need to be associated with improvement in the welfare of those women and their families, especially their children.

Importance of giving due recognition to invisible work done by women engaged in unpaid household work: They sacrifice their knowledge, capabilities, opportunities they may have, to improve their living conditions, social status, satisfaction of making a contribution for the development of the country, if they are employed, for the sake of their children and other members of the household. According some studies main reason for married women to voluntarily give high priority for household work is the wellbeing of their children. As such, it is important to appreciate and give due recognition to the invisible work done by these voiceless group of people, who are making a huge contribution for wellbeing of children and other members of their families. In-depth analysis on this will throw more light on the invisible work they do, reasons why they opt to do such invisible work, without entering the Labour Force, how they could be helped to improve their own wellbeing, etc. More research is needed to find as to why some women opt to do unpaid household work although their contributions are not adequately appreciated, recognized or visible. Due recognition need to be given to their enormous contribution and sacrifice they make for the sake of the future generations and the entire society at large.

රැකියාව සහ ගෘහස්ථ ජීවිතය අතර අසමතුලිතතාවට බලපාන නූතන ප්‍රවණතා

ආචාර්ය අයි. ආර්. බණ්ඩාර

හිටපු ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

හැඳින්වීම

නූතන මිනිසා ඉතා කාර්ය බහුලය. අවශ්‍යතා බහුල වීම නිසා ඔවුන්ගේ ජීවිත ඉතා සංකීර්ණත්වයට පත් වී ඇත. මානව ප්‍රජාවට එහි ප්‍රතිඵල ඉතා අහිතකර ලෙස බලපාන අතර මේ සම්බන්ධයෙන් වහා අවධානය යොමු කිරීම කාලෝචිතය. මෙම

ලිපියෙන් සාකච්ඡා කරන්නේ පුද්ගලයින්ගේ රැකියා - ගෘහස්ථ පද්ධති තුළ වර්තමානයේ නිර්මාණය වී ඇති අසමතුලිතතාවය පිළිබඳවයි. මුලින්ම සාකච්ඡා කරනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ පවුල් සංයුතියේ වෙනස්වීමත් සමග ඇතිවී තිබෙන තත්ත්වය විග්‍රහ කිරීමයි.

යුරෝපයේ කාර්මික විප්ලවය ශ්‍රී ලංකාවේ පවුල් සංයුතියට බලපෑම

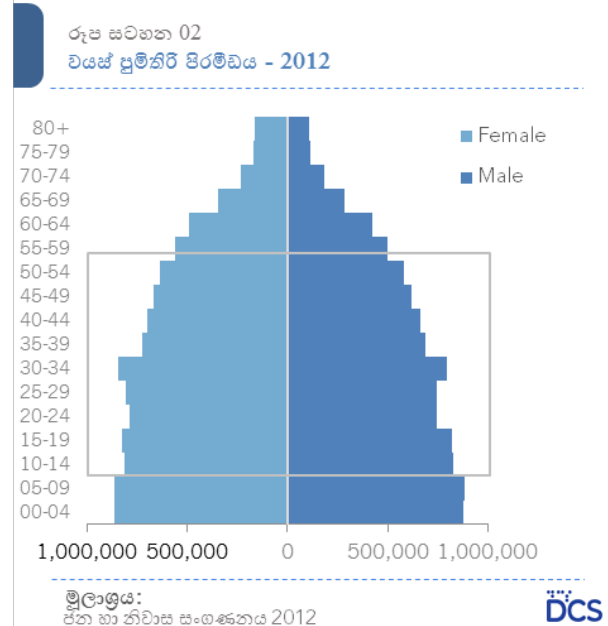
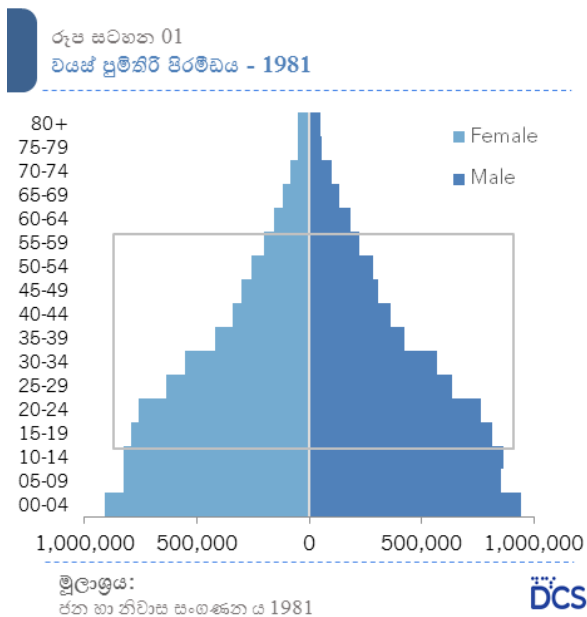
අතීතයේදී ලෝකයේ සෑම රටක ම මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන් තම දරුවන් රැකබලා ගනිමින් පවුලේ සහ ගෘහයේ සියලුම වගකීම් ඉසිලූ අතර පිරිමින් බොහෝ විට නිවසෙන් පිටතට ගොස් ආහාර සහ අනෙකුත් දේ රැගෙන එන ලදී. මෙම වකවානුවේදී විස්තෘත පවුල තුළ ගෘහ කුටුම්භයක ජීවත් වූ වෙනත් සාමාජිකයින් අනෙකුත් නෑදෑයන් සහ අසල්වැසින් සමග වගකීම් බෙදාගෙන ජීවත් වී ඇත. නමුත් යුරෝපයේ ඇතිවූ කාර්මික විප්ලවයේ බලපෑමට ලෝකයේ අනෙක් රටවලට මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවට ද මුහුණ දීමට සිදුවීමත් සමඟ ම ක්‍රමයෙන් මෙම තත්ත්වය වෙනස් වී ඇත. කාර්මික විප්ලවයත් සමඟ පිරිමින් සඳහා කර්මාන්ත ආශ්‍රිතව විශාල ලෙස රැකියා අවස්ථා බිහිවූ නමුත් මෙම වකවානුව තුළ කාන්තාවන්ගේ සමාජ හා ආර්ථික තත්ත්වයේ සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදුවූයේ නැත. තව ද දෙවන ලෝක යුද්ධයට පෙර වකවානුව තුළ අධ්‍යාපන හා රැකියා අවස්ථා බොහෝ විට පිරිමින් සඳහා පමණක් විවෘත වී තිබුණි. එහෙත් 1950 න් පසුව මානව සංවර්ධනය සඳහා කාන්තාවන්ගේ සහභාගිත්වයේ අගය, Margret Meed (1950), Ester Boserup (1970) සහ Kaila (2005) වැනි පර්යේෂකයන් විසින් පෙන්වා දී ඇත. සංවර්ධනය සඳහා කාන්තාවන් ගේ දායකත්වයේ අගය වඩාත් අවධානය යොමු වූයේ 1970 දී පළමුවන ලෝක කාන්තා සමුළුව මෙක්සිකෝවෙහි දී පැවැත්වීමත් සමඟ ය. ඉන් පසුව 1970-1980 අතර දශකය අන්තර් ජාතික කාන්තා දශකය ලෙස ද නම් කර කාන්තාවන්ගේ අභිවෘද්ධිය සඳහා විශාල මෙහෙයක් ඉටු කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ 1981 වසරේදී කාන්තා ප්‍රඥප්තිය අත්සන් කර කාන්තාවන් සඳහා නීතිමය වගකීමට ද එකඟ වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේද අධ්‍යාපන හා රැකියා අවකාශය විකාශනය වී ඇති ආකාරය දැන් සලකා බලමු. මුල් කාල වල දී ශ්‍රී ලංකාවේ පන්සල් ආශ්‍රය කර ගනිමින් ආරම්භ වූ අධ්‍යාපනය පුරුෂ පක්ෂය සඳහා පමණක් විවෘත වී තිබුණි. අනතුරුව ශ්‍රී ලංකාව ආක්‍රමණය කළ විදේශිකයන්ගේ බලපෑම වලින් මිෂනාරි පාසල් බිහිවූ අතර 1943 දී ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් අධ්‍යාපනයට දොරගුළු විවර වීමත් සමඟ කාන්තාවන්ට ද ක්‍රමවත් පාසල් අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමට හැකි විය. නිදහස් අධ්‍යාපනයේ දොරගුළු විවෘත වීමත් සමඟ මානව ප්‍රජාවගේ සංවර්ධනය ඉතා ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වූ අතර කාන්තාවන් සඳහා ද ගුරු වෘත්තිය සහ හෙද වෘත්තිය වැනි විශේෂ රැකියා රැසක් බිහි විය. තම දරුවන් නිරෝගීව රැකබලා ගැනීමට අවශ්‍ය දැනුම ද සමග නිවසෙන් පිටත රැකියා සොයා ගැනීමට ද ඉන් පසුව ඔවුන්ට හැකි විය. කෙසේ වෙතත් මෙම වෙනස්කමත් සමග ම ගෘහ ජීවිතයට විවිධ බලපෑම් ඇතිවිය. පුරුෂ ආධිපත්‍යයෙන් පිරි පාරම්පරික පවුල් පසුබිම වෙනස් වීම, පවුලේ සාමාජිකයන් අතර අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතා දුර්වල වීම සහ දරුවන්ට රැකවරණය සැලසීම ප්‍රධාන ගැටළු ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

සමාජයේ ඇතිවන මෙම වෙනස්කම් සමඟ ම උසස් අධ්‍යාපනයක් ලබා ගැනීමත්, උසස් රැකියාවක නිරත වීමත්, ඉන්පසු විවාහ ජීවිතයට ඇතුළත් වී දරුවන් ලබා පරිපූර්ණ ජීවිත ගත කිරීම අද ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම අනෙකුත් රටවල බොහෝ පිරිමින් මෙන් ම කාන්තාවන්ගේ ද සිහිනය වී ඇත.

විස්තෘත පවුල න්‍යෂ්ටික පවුලට පරිවර්තනය වීමෙන් රැකියා ජීවිතයට හා පවුල් ජීවිතයට ඇතිවන බලපෑම

1981 හා 2012 අතර කාලය තුළදී ශ්‍රී ලංකා ජනගහනයේ වයස් ප්‍රමිතිරි සංයුතියේ වෙනස් වීම පහත රූප සටහන් වල දැක්වේ.

1981 දී සියයට 35.2 ක් වූ වයස අවුරුදු 15 ට අඩු ළමා ජනගහනය 2012 දී සියයට 25.2 දක්වා අඩු වී ඇති අතර 1981 දී සියයට 6.6 ක් වූ වයස අවුරුදු 60 හා ඊට වැඩි වැඩිහිටි ජනගහනය 2012 දී දෙගුණයක් (12.4%) වී ඇත. තව වයස අවුරුදු 15-59 අතර වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය සියයට 58.2 සිට සියයට 62.4 දක්වා සුළු වැඩිවීමක් ද පෙන්වා ඇත. දරුවන් රැකබලා ගැනීම සහ රැකියාව කරගෙන යාමේ අපහසුව නිසා අද පවුල් වල දරුවන් ගණන අඩුවීම මගින් අනාගතයේදී වැඩිහිටියන් රැකබලා ගැනීමේ වගකීම මෙම දරුවන්හට පැවරෙන බැවින් ඔවුන්ටද මහත් පීඩනයක් ගෙන දෙනු ඇත.

කාන්තාවන් රැකියා වලට යොමු වීම එක් අතකින් පවුලේ ආදායම වැඩි වීම නිසා සාමාජිකයන්ගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් වුව ද බාල වයස්වල දරුවන් සිටින පවුල් වල දරුවන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව ගැටළුවට ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවේ. මෙම තත්ත්වයට වැඩි වශයෙන් මුහුණ දෙන්නේ විධිමත් අංශයේ රැකියාවල නිරත දෙමව්පියන්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ අතීතයේ දී දෙමාපියන්, වැඩිහිටියන් සහ වෙනත් නැදෑයන් ගෙන් සමන්විත වූ විස්තෘත පවුල ක්‍රමයෙන් අභාවයට ගොස් වර්තමානයේ න්‍යෂ්ටික පවුල් බිහිවීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති වී තිබේ. මේ බව අද ශ්‍රී ලංකාවේ පවුල් සංයුතිය දෙස බැලීමේදී දැකිය හැක.

ශ්‍රී ලංකාවේ 2012 වසරේදී පවත්වන ලද ජන හා නිවාස සංගණනයට අනුව න්‍යෂ්ටික පවුල් වර්ග කීපයක් හඳුනාගෙන ඇත. වඩාත් කැපීපෙනෙන්නේ ගෘහ මූලික පමණක් (7.3 %), ගෘහ මූලික හා දරුවන් පමණක් (10.3 %) සහ ගෘහ මූලික හා සහකරු/සහකාරී පමණක් (40.7%) ජීවත්

වන පවුල්ය. මේ අනුව න්‍යෂ්ටික පවුලක වෙනත් සංයුතීන් ද සමග ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු න්‍යෂ්ටික පවුල් 67% ක් සිටින අතර විස්තෘත පවුල් 33% ක් සිටින බව වාර්තාවේ.

න්‍යෂ්ටික පවුල් බහුතරයක ජීවත් වන්නේ දෙමාපියන් සහ ඔවුන්ගේ දරුවන් පමණක් වන බැවින් දෙමාපියන් ද පූර්ණ කාලීන රැකියාවල නිරත වන්නේ නම් හා ඔවුන්ට දරුවන් රැකබලා ගැනීම හා ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමේ ගැටළුව ඇතිවේ. දරුවන් රැකබලා ගැනීමට තමන්ගේ දෙමව්පියන්ගේ සහාය ලබා ගැනීමට හෝ ගෘහ සේවා සහයකයෙකුගේ සේවය ලබා ගැනීමට නොහැකි විට ඔවුන් ඉතා අසීරු තත්ත්වයකට පත්වේ. මෙවිට වෙනත් විකල්ප ක්‍රම වන ළමා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානවල සහාය ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට සිදුවේ. එහෙත් ළමා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානවල ගුණාත්මක භාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳව නිවැරදි සහතිකයක් සෑම ස්ථානයක ම දැකිය නොහැකි වීම ගැටළුවකි. තවද මෙම ආයතන වලින් අයකරනු ලබන මුදල ද බොහෝ පවුල් වලට දැරිය නොහැක. බාල වියේ දරුවන් සිටින රැකියාවක නියුතු කාන්තාවන්ට බොහෝ විට තම දරුවන්ගේ කටයුතු වලට ප්‍රමුඛත්වය දීමට සිදු වීම නිසා රැකියා ස්ථානයේ වගකීම් නිසි ලෙස ඉටු කර ගත නොහැකිය. ඔවුන් බොහෝ අවස්ථාවල නිවාඩු ගැනීමට පෙළඹීම ද දැකිය හැක. දරුවන් ගැන සිතමින් තම සේවය හරිහැටි ඉටුකළ නොහැකිවීම නිසා ඇතිවන අසහනයෙන් ජීවත් වීමට දෙමාපියන්ට සිදුවේ. මේ අනුව නිසි අධ්‍යාපන සුදුසුකම් තිබුන ද පූර්ණකාලීන රැකියාවලින් ඉවත් වීමට බොහෝ කාන්තාවන්ට සිදුවේ.

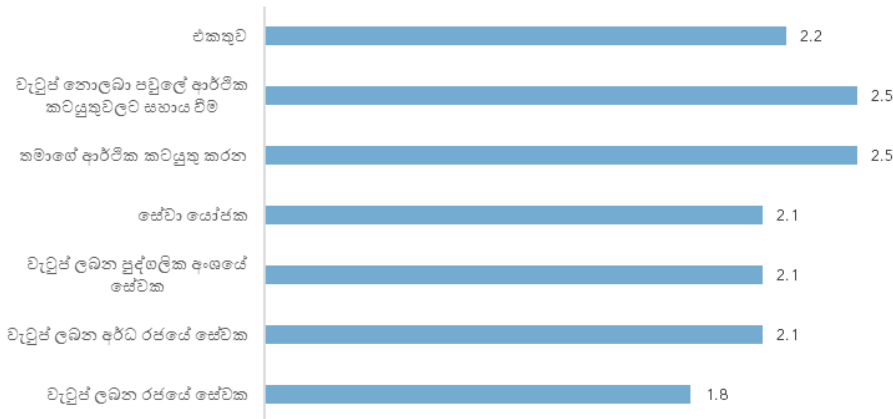
රැකියාවේ අංශය හා සජීවී දරුවන් (සාමාන්‍ය අගය) අතර සම්බන්ධය

කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම ඉහළ යාමත් සමග ඔවුන් විධිමත් අංශයේ රැකියාවල නිරත වීම වැඩිවී තිබේ. අතින් අතින් බලන විට උගත් කාන්තාවන්ගේ සාම්ප්‍රදායික ව්‍යවසාය පහළ යාමටද මින් බලපෑමක් ඇතිවී තිබේ. උගත් පුරුෂයින්/

කාන්තාවන් බොහෝ විට උගත් සහකරුවන් විවාහය සඳහා තෝරා ගන්නා බැවින් දෙදෙනාම රැකියාවට (dual working families) යන පවුල්වල රැකියාව සහ පවුල් ජීවිතය අතර විවිධ අසමතුලිතතාවයන් ඇතිවේ.

රූප සටහන 03

අංශය අනුව අවුරුදු 20 - 59 අතර විවාහක කාන්තාවන් ලැබූ සජීවී දරුවන් (සාමාන්‍ය) ගණන - 2018

මූලාශ්‍රය

රැකියාව සහ ගෘහස්ථ ජීවිතය අතර අසමතුලිතතාවට බලපාන නූතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ සමීක්ෂණය - 2018

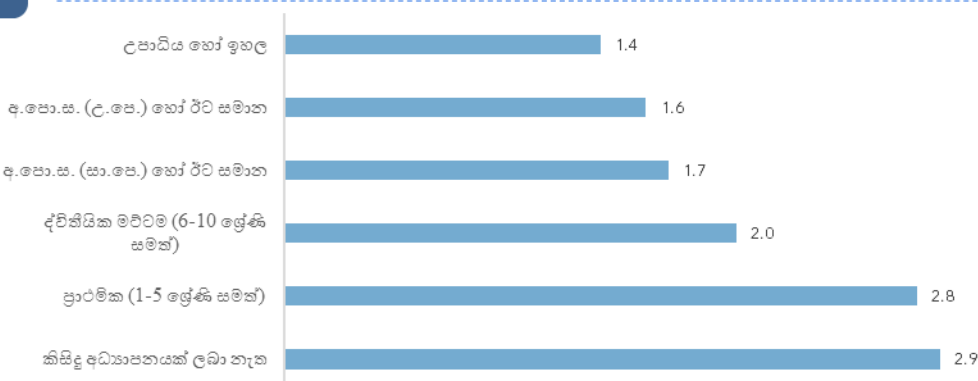
DCS

සාමාන්‍යයෙන් කාන්තාවන් විධිමත් අංශයේ රැකියාවක් කිරීම ආරම්භ කරන විට වයස අවුරුදු 20-25 අතර වන අතර අවිධිමත් අංශය සඳහා අධ්‍යාපන මට්ටම මෙන්ම වයස් සීමාවක් බලපවත්වන්නේ නැත. ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා තත්ත්වය හා අංශය අනුව වයස අවුරුදු 20-59 අතර කාන්තාවන් ලැබූ සජීවී දරුවන් ගණන සලකා බැලීමේදී පැහැදිලි වෙනසක් දැකිය හැක. කාන්තාවන් යෙදී සිටින රැකියාව අනුව මෙම අගය වෙනස් වන ආකාරය 3 රූප සටහනෙහි දැක්වේ.

විධිමත් අංශයේ රැකියාව කරන කාන්තාවන්ගේ දරුවන් ගණන සීමා වන ආකාරය සහ අවිධිමත් අංශයේ රැකියාව කරන කාන්තාවන්ගේ දරුවන් ගණන සාපේක්ෂව වැඩිවීම මෙහිදී දැකගත හැක. විධිමත් අංශය අතරින්ද වැටුප් ලබන රජයේ සේවකාවන්ගේ සාමාන්‍ය දරු උපන් ගණන අනෙකුත් විධිමත් අංශයේ කාන්තාවන්ට වඩා කැපී පෙනෙන ලෙස අඩුවී ඇති බව මෙහිදී දැක ගත හැක.

රූප සටහන 04

අවුරුදු 15-59 අතර විවාහක කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය සහ ලැබූ (සාමාන්‍ය) සජීවී දරු උපන් ගණන - 2018

මූලාශ්‍රය

රැකියාව සහ ගෘහස්ථ ජීවිතය අතර අසමතුලිතතාවට බලපාන නූතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ සමීක්ෂණය - 2018

DCS

කාන්තාවන්ගේ සාම්ප්‍රදායික ව්‍යවසාය සඳහා සලකනු ලබන වයස් සීමාව වන අවුරුදු 15-49 අතර කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය සහ කාන්තාවන්ට ඉපදී ඇති සජීවී සාමාන්‍ය දරු

උපන් ගණන, කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය මෙන්ම රැකියාවේ තත්ත්වය මත ද රඳා පවතී. අධ්‍යාපන තත්ත්වය අනුව කාන්තාවන්ට ඉපදී ඇති සජීවී දරුවන් ගණන (සාමාන්‍ය අගය) 4 රූප සටහනෙහි දැක්වේ.

විධිමත් හා අවිධිමත් අංශයේ රැකියා නියුක්තිය

රැකියාවන් ප්‍රධාන වශයෙන් විධිමත් හා අවිධිමත් ලෙස අංශ 2 කින් යුක්තවේ. රාජ්‍ය සේවය, අර්ධ රාජ්‍ය සේවය සහ පුද්ගලික අංශයේ බොහෝ රැකියාවන් විධිමත් අංශය යටතට ගැනේ. විධිමත් අංශයේ රැකියාවන් සඳහා බොහෝ විට සේව්‍ය සේවකයන් අතර ඇතිකර ගනු ලබන ගිවිසුමකට අනුව නියමිත කාලයක් තුළදී නියමිත වැඩ කොටසක් ඉටු කර දී ඒ වෙනුවෙන් වැටුපක් ලබා ගනී. මෙම රැකියා සඳහා බොහෝ විට නීති හා රෙගුලාසි පවතී. නමුත් අවිධිමත් අංශය සඳහා මෙවැනි නීති රෙගුලාසි බලපවත්වන්නේ නැත.

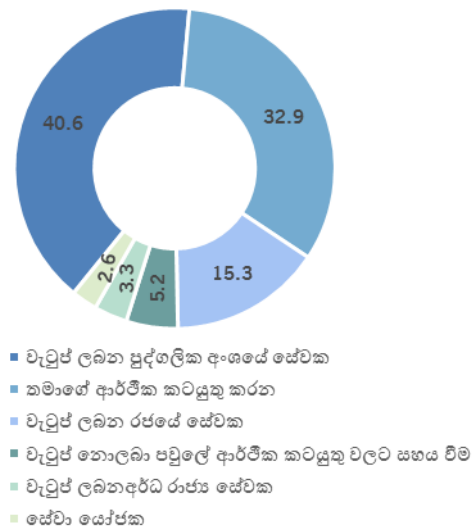
ශ්‍රී ලංකාවේ 2012 වසරේදී පවත්වන ලද ජන හා නිවාස සංගණනයට අනුව වයස අවුරුදු 15 හෝ ඊට වැඩි ජනගහණය සියයට 75 ක් බව වාර්තා වී ඇත. මෙම ජනගහනයෙන් සියයට 51.6 ක් ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී වශයෙන් හඳුනා ගෙන ඇත. ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී ජනගහනය, රැකියා නියුක්ත හා රැකියා විසුක්ත යන කොටස් දෙකින් සමන්විත වන අතර 2012 ජන හා නිවාස සංගණනයට අනුව රැකියා නියුක්ත හා රැකියා විසුක්ත ජනගහන ප්‍රතිශත පිළිවෙලින් සියයට 93.4 සහ සියයට 6.6 ක් වේ. වර්තමානයේ පිරිමින්ගේ ශ්‍රමබල සහභාගිත්ව අනුපාතය වසර ගණනාවක්ම සියයට 65 ක් සහ කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රමබල සහභාගිත්ව අනුපාතය සියයට 35 ක් වීමෙන් කාන්තාවන්ගේ අඩු සහභාගිත්වය පැහැදිලි ව දැකිය හැක. (මෙහිදී සලකා බලන ලද්දේ සංගණනයට පෙර සති 52 තුළදී පුද්ගලයන් විසින් කරනු ලැබූ ආර්ථික කටයුතු බවද සඳහන් කරමි).

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ජනගහනයෙන් සියයට 51 ක් පමණ කාන්තාවන් බව 2012 ජන හා නිවාස සංගණනය අනුව වාර්තාවී ඇත. මේ අනුව ඔවුන් ශ්‍රම බලයට දායක කර ගැනීම ඉහළ දැමීමට නම් වර්තමානයට ගැලපෙන නව රැකියා අවස්ථාවන් ඇති කළ යුතුය. බොහෝ දියුණු රටවල කොන්ත්‍රාත් පදනම මත රැකියා අවස්ථා ලබා ගැනීමට කාන්තාවන්ට හැකි වී ඇති අතර තමන්ගේ පවුලේ වගකීම් ද ඉටු කරමින් උගත්කමින් ප්‍රයෝජන ගෙන ආදායමක් ඉපයීමට ඉඩ ලැබී තිබේ. මීට අමතරව වැඩ කිරීමට පහසු වේලාවන් තෝරා ගැනීමේ හැකියාව ලබා දීම ද පහසුවකි. පවුලේ දරුවන් ගණන සීමා වී ඇති මෙවැනි වකවානුවක මෙම නව ක්‍රම කාන්තාවන්ට පමණක් නොව පුරුෂ පක්ෂයට ද ලබා දීමට කටයුතු කිරීමෙන් වියපත් දෙමව්පියන්ගේ වගකීම් ඉටු කිරීමට මෙන් ම පවුලේ වගකීම් ද ඉටු කිරීමට පුරුෂ පක්ෂයට ද ඉඩ ලැබේ. යම්කිසි නිශ්චිත කාර්යයක් නිශ්චිත කාලයකදී ඉටු කර ගැනීමට ආයතනවලට ද ලාභදායක වනු ඇත. මීට අමතරව පරිගණක තාක්ෂණික ක්‍රම මගින් නිවසේ සිටියදී කළ හැකි කාර්යයන් ද ක්‍රමයෙන් බහුල වන බැවින් ගෘහ කටයුතු ඉටුකරන අතර ම කාන්තා ශ්‍රම බල දායකත්වය ඉහළ නැංවීමට අවධානය යොමුකළ යුතුවේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ 2012 වසරේදී පවත්වන ලද ජන හා නිවාස සංගණනයේදී රැකියාවේ නියුතු අංශය අනුව, කාණ්ඩ 6ක් යටතේ තොරතුරු රැස්කර ඇත. ඒවා නම් වැටුප් ලබන රජයේ සේවක, වැටුප් ලබන අර්ධ රාජ්‍ය සේවක, වැටුප් ලබන පුද්ගලික අංශයේ සේවක, සේවා යෝජක, තමාගේ ආර්ථික කටයුතු කරන සහ වැටුප් නොලබා පවුලේ ආර්ථික කටයුතු වලට සහය වීම යන කාණ්ඩය. මෙහිදී සේවකයා යනු වැටුප්, වේතන, කොමිස් මුදල හෝ ලාභය තබා වැඩෙහි නිරත වන්නාය. මෙම වැටුප මාසිකව, සතිපතා හෝ දිනපතා කරනු ලබන වැඩ ප්‍රමාණය අනුව සිදු කළ හැක. ස්ථිර, තාවකාලික හෝ අනියම් පදනම මත වැඩ කලා විය හැක. ගෙවීම් මුදලින් ම විය යුතු වන්නේද නැත. එය වෙනයම් හෝ ද්‍රව්‍යයකින් හෝ ලාභයකින් හෝ වෙන යම් වාසිදායක දෙයකින් විය හැකිය. රැකියාවෙහි නිරත වන අංශය අනුව සේවකයින් රාජ්‍ය, අර්ධ රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික අංශයේ සේවක ලෙස බෙදිය හැක. වැටුප් ගෙවන සේවකයින් එක් අයෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු අඛණ්ඩව සේවයේ යොදවමින් තමාගේ ව්‍යාපාරයක්, වෙළඳාමක් හෝ පවුලේ ව්‍යාපාරයක යෙදී සිටින පුද්ගලයෙකු සේවයෝජකයෙක් ලෙස හැඳින්වේ. වැටුප් ගෙවන සේවකයින් එක් අයෙකු හෝ අඛණ්ඩව සේවයේ යොදවා නොගනිමින් තමාගේ ම ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන තැනැත්තන් තමාගේම ආර්ථික කටයුත්තක යෙදෙන්නන් ලෙස සැලකේ.

රූප සටහන 05

අංශය අනුව සේවා නියුක්ත ප්‍රතිශත - 2018

මූලාශ්‍රය: රැකියාව සහ ගෘහස්ථ ජීවිතය අතර අසමතුලිතතාවට බලපාන නූතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ සමීක්ෂණය - 2018

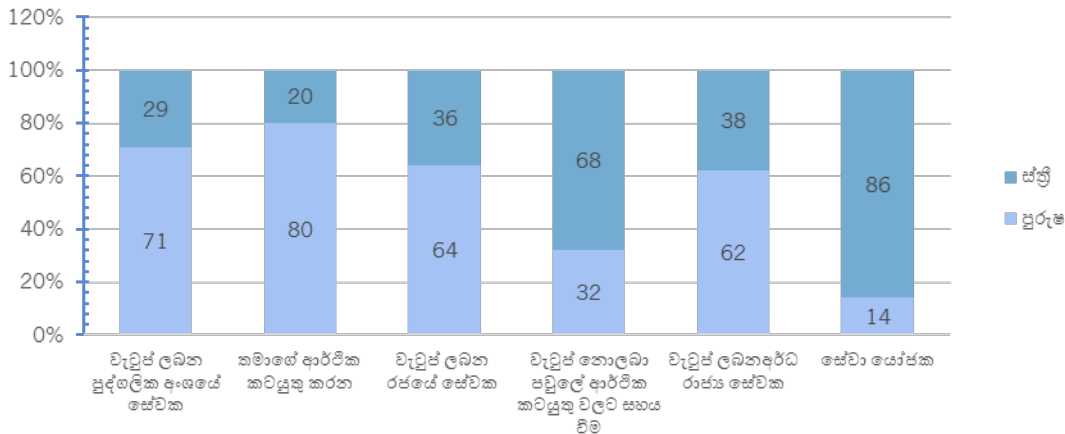
DCS

ගෘහ ජීවිතය හා රැකියා අසමතුලිතතාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා අංශය අනුව රැකියා නියුක්තියේ ව්‍යාප්තිය සලකා බැලීම ඉතා වැදගත් වේ. පුරුෂයින් වැඩි ප්‍රතිශතයක් (සියයට 70 කට අධික) නියුක්ත වී සිටින්නේ තමාගේ ආර්ථික කටයුතුවල සහ වැටුප් ලබන

පුද්ගලික අංශයේ සේවක ලෙස වන අතර කාන්තාවන් සාන්ද්‍රණය වී සිටින්නේ (සියයට 68 ඉක්මවූ) සේවා යෝජක සහ වැටුප් නොලබා පවුලේ ආර්ථික කටයුතු වලට සහයවීම යන කාණ්ඩවලය.

විධිමත් අංශයේ කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම දායකත්වය ඔවුන්ගේ පවුල් වගකීමන් සමග බැඳී පවතින ආකාරය මේ මගින් තව දුරටත් පෙන්වනු ලබයි.

රූප සටහන 06
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා අංශය අනුව රැකියා නියුක්ති ප්‍රතිශතය - 2018

මූලාශ්‍රය: රැකියාව සහ ගෘහස්ථ ජීවිතය අතර අසමතුලිතතාවට බලපාන නූතන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ සමීක්ෂණය - 2018

DCS

රැකියා පරිසරය සහ ගෘහස්ථ පරිසරය නිසා ඇතිවන අසමතුලිතතාවය

මානව ඉතිහාසයේ ප්‍රගමණය පිළිබඳව සලකා බලන විට විධිමත් අංශයේ රැකියා බිහිවීම සුවිශේෂී ස්ථානයක් ගනී. යුරෝපයේ ඇතිවූ කාර්මික විප්ලවයත් සමග විධිමත් ආයතනික ව්‍යුහයක් තුළ නිශ්චිත කාර්යයට අදාළ වැටුපක් සඳහා ශ්‍රම දායකත්වය සැපයීමේ පදනම බිහිවී ඇත. කාන්තාවන්ට වැටුපක් නොලැබෙන ගෘහස්ථ පරිසරයේ වගකීම නිතැතින්ම පැවරුන අතර පුරුෂයින්ට වැටුප් සඳහා ශ්‍රමය සැපයීමට අවකාශය ලැබිණි. පසුව කාන්තාවන් සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට දායක කර ගැනීමේ වැදගත්කම හඳුනාගත් පසු ඔවුන්ගේ ගෘහස්ථ පරිසරයෙන් පිට රැකියාවලට යොමු වීමට අවශ්‍ය වාතාවරණය සැකසිණි. නවීන ලෝකයේ ජීවත් වන රැකියාවල නියුක්ත පුද්ගලයින් දිනපතා ගෘහස්ථ පරිසරයේ සහ රැකියා පරිසරයේ සිද්ධි අතර දෝලනය වෙමින් තම දවස ගෙවා දමයි. මෙම පරිසර දෙකෙහිම අවශ්‍යතා සපුරාලීමට වෙනෙස වීම නිසා ඔවුන්ට විවිධ ආකෘතින් වලට මුහුණ දීමට සිදුවේ. පවුලක සැමියා හා බිරිඳ යන දෙදෙනාම රැකියා කරන (dual working families) විට දෙදෙනාටම විවිධ ගැටළු වලට මුහුණපෑමට සිදුවේ.

පරිගණක තාක්ෂණයට පෙර යුගයේදී රැකියාව සහ පවුල එකිනෙකට ස්වායත්ත ආයතන දෙකක් ලෙස සැලකූව ද නූතනයේදී එහි සීමාව වෙන් කර ගැනීමට අපහසු බව Kanter (1997) දී ප්‍රකාශ කර ඇත. මීට හේතුව වන්නේ සමහර රැකියාවන් නිවසේ සිට වුවද කිරීමට අද පවතින තාක්ෂණය මගින් ඉඩකඩ සැලසීමයි. කෙසේ වුවද සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල විධිමත් රැකියා සඳහා බලපවත්වන නීති සහ රෙගුලාසිවලින් තවමත් මෙවැනි කරුණු පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමුකර නැත.

ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී පෙනීයන්නේ රැකියාව සහ ගෘහ ජීවිතය අතර ඇති සම්බන්ධතාවය සංවේදී හා විස්තරාත්මකව අධ්‍යයනය කර නැති බවය. නූතන මිනිසා ගෘහ ජීවිතයේ ගැටළු රැකියා ස්ථානයටත් රැකියා ස්ථානයේ ගැටළු ගෘහ ජීවිතයටත් නිරන්තරයෙන් සංසරණය කරමින් තම ජීවිත ගතකරති.

විධිමත් අංශයේ රැකියා කරන පුද්ගලයන්ගේ ගෘහස්ථ - රැකියා අසමතුලිතතාවයට මුහුණ දීම නිසා ඔවුන් මානසික පීඩනයට ලක් වන බව සමාජ විද්‍යාඥයින් පනවා දී ඇත (Haggerty 1990, Rothman 1994, Anafarta 2011). මිනිසුන් තුළ සාමාන්‍යයෙන් ඇතිවන පීඩනය ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමට උපකාරී වන නමුත් දිගු කාලීනව පවතින අතිරික්ත පීඩනය විසින් මිනිසුන් රෝගී තත්ත්වයන්ට පත්කිරීමට හේතු වන බව සොයා ගෙන ඇත. සාමාන්‍යයෙන් මිනිසුන් යම් කිසි කාර්යයක නිරතවීමට කැමැත්තක් ඇත. නමුත් එම කාර්යයන් ඒකාකාරී නම් හෝ පුද්ගලයන් කලකිරී සිටී නම් ඔවුන් උදාසීන විය හැකි අතර ඔවුන් තුළද පීඩනයක් ඇතිවිය හැක. තවත් සමහර පුද්ගලයන් ඉතා උනන්දුවෙන් කාර්යයන් නිර්මාණශීලීව ඉටු කර උපරිම සතුටකින් කාර්යයන් ඉටු කලහැක. නමුත් ඔවුන් මත අධික කාර්යභාරයක් හා වගකීමක් පැටවීම නිසා සහ පුද්ගල වර්ගවල බලපෑම නිසා පීඩනය ඇතිවීම නිසා ක්‍රමයෙන් ඔවුන්ගේ උනන්දුව අඩු වී ගොස් අධික භීසරය, තෙහෙට්ටුව යන තත්ත්වයන් ද සමග කිසිම කාර්යයක් සඳහා අවධානය යොමු කිරීමට නොහැකි තත්ත්වයක් ඇතිවිය හැක. මෙම අත්දැකීම් ඔබද කෙදිනක හෝ අත්විඳ ඇති බවට සැක නැත.

රැකියා ස්ථානයේ සහ පවුල අතර ඇති සම්බන්ධය නිසා නූතන සමාජයේ ජීවත්වන පුද්ගලයන්ට විවිධ ගැටළු වලට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇත. මෙම ගැටළු ආකාර කිහිපයක් යටතේ හඳුනාගෙන ඇත. ඒවා නම් රැකියා ස්ථානයේ මෙන්ම ගෘහස්ථ පරිසරයේ වගකීම් ඉටු කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලය නොමැති වීම, පුද්ගල චර්යාවල බලපෑම නිසා ඇතිවන ගැටළු මෙන්ම එක් පරිසරයක් තුළ ඇතිවන බලපෑම අනෙක් පරිසරයට සාන්ද්‍රණය වීම නිසා ඇතිවන බලපෑම ලෙස හැඳින්විය හැක.

රැකියා පරිසරයේ පීඩනය

රැකියා ස්ථානයේ අධික කාර්යභාරයක් සීමිත සේවකයන් පිරිසක් ලවා ඉටු කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම, සීමිත කාලයක් තුළදී විවිධ ආකාරයේ කටයුතු විශාල ප්‍රමාණයක් පැවරීම, සේවක සුභසාධනය පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකිරීම, උසස් වීම් ප්‍රමාද වීම සහ ඒ සඳහා ඇති ක්‍රමවේද යාවත්කාලීන නොවීම යන විවිධාකාර ගැටළු හමුවේ තම රැකියාව කරන සේවකයන් අතර විවිධ මානසික පීඩාවන් ඇතිවීම නොවැලැක්විය හැක. විවිධ සේවා ස්ථර අතර ඇතිවන මානසික ගැටුම් හා අවිශ්වාසය තව දුරටත් ඔවුන්ගේ ශ්‍රම දායකත්වය අඩපණ කිරීමට හේතුවන බව පෙනී යයි. කෙසේ හෝ සියල්ල ඉවසා ගනිමින් රැකියාව කරගෙන වැටුප් ලබාගෙන තම ජීවිතය ගැට ගසා ගැනීමට අද සේවකයින්ට සිදුවී ඇත.

ගෘහස්ථ - රැකියා අසමතුලිතතා පිළිබඳව කර ඇති අධ්‍යයනයන්

බොහෝ සමාජ විද්‍යා පර්යේෂකයන් රැකියා පද්ධතිය සහ ගෘහස්ථ පද්ධතීන් වෙන් වෙන් පද්ධතීන් ලෙස අධ්‍යයනය කර ඇත්තේ මෙම පද්ධතීන් එකක් ලෙස සලකා අධ්‍යයනය කිරීමේ වැදගත්කම 1964 වසරේදී පමණ සිට හඳුනාගෙන ඇත. රැකියා ස්ථානයේ මෙන් ම ගෘහස්ථ පරිසරයේ පුද්ගලයන් මුහුණ දෙන විවිධ සාධක ඔවුන්ගේ සමස්ථ ජීවිතයට කරන බලපෑම පිළිබඳව මුලින්ම අධ්‍යයනය කර ඇත්තේ Kahn (1964) විසිනි. පරිසර පද්ධති දෙකෙහි ම එකවර හටගන්නා අවශ්‍යතා වලට පුද්ගලයින්ට එකවර සහභාගී වීමට නොහැකි වීමේ ගැටලුව ඔහු විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. මෙම හේතුව නිසා ගෘහස්ථ - රැකියා වගකීම් අතර පුද්ගලයන් පීඩනයට පත් වන බව ඔහු ප්‍රකාශ කර ඇත. විධිමත් අංශයේ රැකියාවල නියුක්ත පුද්ගලයන් සඳහා මෙම අත්දැකීම අදට ද ගැලපෙන නමුත් මේ පිළිබඳව බොහෝ විට නොසලකා හරිනු ලබා ඇත. ඉන්පසු 1985 වසරේදී Green house සහ Beatal විසින් ද මේ කරුණ පිළිබඳව තව දුරටත් අධ්‍යයනය කර ඇත. රැකියා - ගෘහස්ථ ජීවිත අතර අසමතුලිතතාවයට බලපාන ප්‍රධාන ම සාධක වන්නේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට කාලය නොමැති වීම, පද්ධති දෙකෙහිම පුද්ගල චර්යාවල නොගැලපීම් සහ එක පද්ධතියකින් අනෙක තුළට සම්ප්‍රේෂණය වන පුද්ගල ආතතිය බව ඔවුන් සඳහන් කර ඇත. රැකියා - ගෘහස්ථ

ගෘහස්ථ පරිසරයේ පීඩනය

මේ ආකාරයටම ගෘහ ජීවිත පරිසරය තුළදී ද පුද්ගලයන්ට විවිධ මානසික පීඩාවන්ට ගොදුරු වීමට සිදුවේ. විශේෂයෙන්ම ගෘහ කටයුතු නිසි ලෙස කර ගැනීමට කාලය නොමැති වීම, පවුලේ සාමාජිකයන් අතර නොරිස්සුම් සහගත තත්ත්වයන් ඇතිවීම යන කරුණු නිසා අසහනයෙන් ජීවත් වීමට සිදු වීම නිසා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය දුර්වල වීම මෙහිදී විශේෂයෙන් ම සඳහන් කළ යුතුව ඇත. පුද්ගලයින්ගේ සමස්ථ ජීවිතයේ සාර්ථකභාවය මැනිය හැකි මිනුමක් ලෙස රැකියා අසහනය/ සාර්ථකත්වය සහ පවුලේ අසහනය/ සාර්ථකත්වය යොදා ගත හැක.

ගමනාගමන දුෂ්කරතා නිසා ඇතිවන පීඩනය

නිවසේ සිට සේවා ස්ථානයට අධික දුරක් පැවතීම හා ප්‍රවාහන අපහසුකම් නිසා ද විධිමත් අංශයේ සේවා ස්ථාන වලට විවිධ ප්‍රදේශ වලින් පැමිණෙන සේවකයින් විශාල පිරිසක් රැකියා ස්ථානයට පැමිණෙන්නේ අසහනයෙනි. සමහර රැකියා ස්ථානවල සේවක අතිරික්තයක් සිටින අතර සමහර ස්ථානවල ප්‍රමාණවත් සේවක පිරිසක් නැත. අතිරික්තයක් සිටියද ගුණාත්මකව සේවය කරන පිරිස ඉතා අල්පය. මේ නිසා ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ට ගැටළු රැසකට මුහුණ දීමට සිදුවේ.

කරුණු අතර අසමතුලිතතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කර ඇති අනෙකුත් පර්යේෂකයන් ලෙස Kopelman (1983), Higgins සහ Duxbury (1992), Frone, Rusell සහ Cooper (1992), Eckenrode සහ Gore (1990) සඳහන් කළ හැක.

ගෘහ ජීවිතයේ පීඩනය සහ රැකියා ස්ථානයේ පීඩනය සහ සේවකයන්ගේ යහපැවැත්ම අතර පවතින්නේ ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධයක් බව රාජ්‍ය අංශයේ පුද්ගලයින් 300 ක නියැදියකින් මා විසින් කරන ලද අධ්‍යයනයකට අනුව තහවුරු වී ඇත. මේ අනුව ආයතනයක ඵලදායීතාවය වැඩිකිරීමට නම් සේවක යහපැවැත්ම පිළිබඳව ඉතා සැලකිලිමත් විය යුතු බව කිව යුතුය. මේ සඳහා නව ක්‍රමෝපායයන් (Coping Strategies) සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කර කලින් කලට ඉතා සුපරීක්ෂාකාරීව අධීක්ෂණය කළ යුතුය. ගෘහ කුටුම්භය තුළ වගකීම් බෙදා ගැනීමේදී පුරුෂ පක්ෂයද ගෘහ කටයුතු වලට අනිවාර්යයෙන්ම සහයෝගය දිය යුතුව ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් රැකියා ස්ථානවලද නව නීති ඇතිකළ යුතු කාලය උදාවී ඇත. එක්සත් ජාතීන්ගේ ශ්‍රමබලය පිළිබඳ සංවිධානය මගින් 'decent work agenda' නමින් මේ සඳහා නව ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් ද හඳුන්වා දී ඇත. මේ මගින් ඉහල අධ්‍යාපනය, රැකියාව මෙන්ම තම පවුලේ සුභසාධනය සඳහා නව නීති සකස් කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කර ඇත.

මිල ස්ථායීතාවය උදෙසා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය

ලලිත් විදානපතිරණ
ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාලේඛනඥ

හැඳින්වීම

සෑම ආර්ථිකයක් ම ළඟා කර ගැනීමට උත්සාහ කරන ආර්ථික අරමුණු අතර මිල ස්ථායීතාවයට වැදගත්කමක් හිමි වේ. මිල ස්ථායීතාවය යන්නෙහි අදහස, තිරසාර වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමට උපකාරී වන අන්දමින් පොදු මිල මට්ටමේ සිදුවන පුළුල් විචලනයන් අවම මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාමයි. වෙනත් ලෙසකින් කියතොත්, රටේ ආර්ථිකයට හිතකර මට්ටමක උද්ධමන අනුපාතයක් පවත්වා ගෙන යාමයි. පොදු මිල මට්ටම අධික ලෙස ඉහළ යාම මෙන් ම මිල මට්ටම දිගින් දිගට ම පහළ යාම ද ආර්ථිකයට හිතකර නොවෙයි. අඩු උද්ධමනයක් ස්ථායී මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාම මිල ස්ථායීතාවයේ ප්‍රමුඛ අරමුණයි. ලෝකයේ බොහෝ රටවල මූල්‍ය අධිකාරිය හැමවිට ම තම මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මිල ස්ථායීතා අරමුණු සඳහා ක්‍රියාත්මක කරයි. මිල මට්ටම සහ එය ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාමේ වැදගත්කම පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමත් රටේ මූල්‍ය අධිකාරිය තම මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මිල ස්ථායීතාව අරමුණු කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරය විමසා බැලීමත් මෙම ලිපියේ අරමුණ වේ.

සාපේක්ෂ මිල හා නිරපේක්ෂ මිල

වෙළඳපොළ අර්ථ ක්‍රමයේ පදනම වන්නේ මුදල් ය. වෙළඳපොළක ගැනුම්කරුවන් හා විකුණුම්කරුවන් ලෙස ප්‍රධාන පාර්ශ්ව දෙකකි. ගැනුම්කරුවන් ඔවුන් සතු මුදලින් භාණ්ඩ හා සේවා මිල දී ගනු ලබන අතර විකුණුම්කරුවන් තමන් සතු භාණ්ඩ හා සේවා මුදලට අලෙවි කරයි. භාණ්ඩ සහ මුදල් එකිනෙක හුවමාරු වන අගය තීරණය වන්නේ මිල මගිනි. ඒ අනුව, භාණ්ඩ හා මුදල් අතර හුවමාරුමය වටිනාකම හෙවත් හුවමාරුමය අගය මිල ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස X නම් භාණ්ඩයේ මිල රුපියල් 50.00 ක් යැයි පැවසීමෙන් අදහස් වන්නේ X නම් භාණ්ඩය හා ව්‍යවහාරික මුදල් ඒකකය (මෙහිදී රුපියල්) හුවමාරු වන වටිනාකමයි. මෙහිදී X භාණ්ඩය මුදලින් රුපියල් 50.00 කට හුවමාරු වේ. ඒ අනුව, රුපියල් 50.00 යනු X භාණ්ඩයේ මිලයි.

භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක, නිරපේක්ෂ මිල සහ සාපේක්ෂ මිල සංකල්ප දෙකක් හඳුනා ගත හැකි ය. භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් සඳහා වෙළඳපොළ තීරණය වී ඇති මිල එහි නිරපේක්ෂ මිලයි. එම භාණ්ඩයට හෝ සේවාවට වෙළඳපොළ පවතින ඉල්ලුම හා සැපයුම මත නිරපේක්ෂ මිල තීරණය වේ. නිදසුනක් ලෙස කැරට් කිලෝ එකක මිල

රුපියල් 60.00 ක් ලෙස ද, බෝංචි කිලෝ එකක මිල රුපියල් 90.00 ක් ලෙස ද වෙළඳපොළ තීරණය වී ඇති මිල එම භාණ්ඩයේ නිරපේක්ෂ මිලයි. එක් භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක මිල තවත් භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක මිල සමඟ සංසන්දනාත්මකව ප්‍රකාශ කළ විට එය සාපේක්ෂ මිලයි. මෙහි බෝංචි කිලෝ එකක මිල කැරට් කිලෝ එක හමාරක මිලට සමාන වේ. එය සාපේක්ෂ මිලයි.

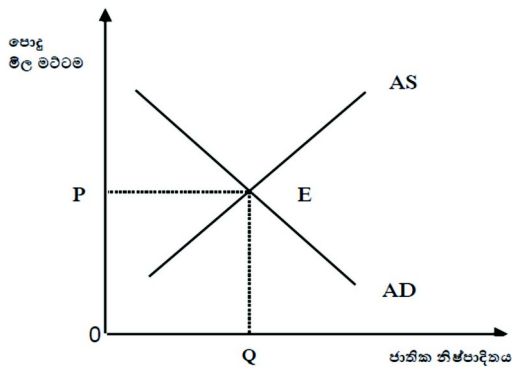
පාරිභෝගිකයන් පාරිභෝජනය පිළිබඳව තීරණ ගනු ලබන්නේ නිෂ්පාදකයන් නිෂ්පාදනය පිළිබඳව තීරණ ගනු ලබන්නේ සාපේක්ෂ මිල පදනම් කරගෙනයි. මෙහි දී බෝංචිවලට වඩා කැරට් මිල දී ගැනීම සාපේක්ෂව වාසිදායක නිසා පාරිභෝගිකයන් බෝංචි වෙනුවට කැරට් මිල දී ගැනීමට පෙළඹේ. අනෙක් අතට කැරට් අලෙවි කිරීමට වඩා බෝංචි අලෙවි කිරීමෙන් මෙන් වැඩි සාපේක්ෂ වාසියක් අත්කර ගත හැකි නිසා ගොවීන් කැරට් වෙනුවට බෝංචි වගා කිරීමට යොමු වේ. ඒ අනුව ආර්ථිකයේ සම්පත් විවිධ අංශවලට යොමු කිරීමටත් නිෂ්පාදනය විවිධ පාරිභෝජන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා බෙදා හැරීමටත් ඉවහල් වන්නේ සාපේක්ෂ මිලයි.

පොදු මිල මට්ටම තීරණය වීම

ආර්ථිකයක පවතින සියලු ම භාණ්ඩ හා සේවාවල නිරපේක්ෂ මිල ගණන් හි සාමාන්‍ය, පොදු මිල මට්ටම ලෙස හැඳින් වේ. එය සෑම මිලකට ම සාපේක්ෂ වැදගත්කමක් දී සකස්වන සාමාන්‍යකි. යම් භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක නිරපේක්ෂ මිල එම භාණ්ඩයට හෝ සේවාවට වෙළඳපොළ පවතින ඉල්ලුම හා සැපයුම මත තීරණය වනවා සේ ම, ආර්ථිකයක පොදු මිල මට්ටම තීරණය වන්නේ එම ආර්ථිකයේ සමස්ත ඉල්ලුම හෙවත් සමාහාර ඉල්ලුම (Aggregate demand) සමස්ත සැපයුමට හෙවත් සමාහාර සැපයුමට (Aggregate supply) සමාන වීම මත ය. (ප්‍රස්තාර සටහන 01)

පහත ප්‍රස්තාර සටහන අනුව වමේ සිට දකුණට ඉහළට බෑවුම් වෙමින් පිහිටන සමාහාර සැපයුම් වක්‍රයන් (AS) වමේ සිට දකුණට පහළට බෑවුම් වෙමින් පිහිටන සමාහාර ඉල්ලුම් වක්‍රයන් (AD) එකිනෙක පේදනය වන E නම් සමතුලිත ලක්ෂ්‍යයේ දී ආර්ථිකයේ පොදු මිල P මට්ටමේ තීරණය වී ඇත.

රූප සටහන 01
පොදු මිල මට්ටම තීරණය වීම

පොදු මිල මට්ටම මැනීම

ආර්ථිකයක පවතින සියලුම භාණ්ඩ හා සේවාවන්හි නිරපේක්ෂ මිල ගණන් හි සාමාන්‍යය, පොදු මිල මට්ටම ලෙස ඉහතින් දක්වන ලදී. ආර්ථිකයක භාණ්ඩ හා සේවා විශාල ප්‍රමාණයක් පවතී. මෙසේ ආර්ථිකයේ පවතින සියලුම භාණ්ඩ හා සේවා සැලකිල්ලට ගෙන පොදු මිල මට්ටමක් සැකසීම ප්‍රායෝගිකව කළ නොහැක්කකි. එනිසා සියලුම භාණ්ඩ හා සේවා නියෝජනය වන පරිදි ලබා ගත් භාණ්ඩ පැසක් ඇසුරින් සකස් කරන ලද දර්ශකයක් පදනම් ව ආර්ථිකයේ පොදු මිල මට්ටමේ සිදුවන විචලනයන් මනිනු ලබයි. ඒ අනුව, වසරක කාල සීමාවක් තුළ පොදු මිල මට්ටමේ සිදුවන ඉහළ යාම උද්ධමනය ලෙස ද පොදු මිල මට්ටමේ සිදුවන පහළ යාම අවධමනය ලෙස ද හැඳින්වේ.

$$RI = \frac{I_t - I_{t-1}}{I_{t-1}} \times 100$$

RI = උද්ධමන අනුපාතය

I_t = සලකා බලන වර්ෂයේ මිල දර්ශකය

I_{t-1} = ඊට පෙර වර්ෂයේ මිල දර්ශකය

ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු මිල මට්ටමේ සිදුවන වෙනස් වීම් එනම්, උද්ධමනය හෝ අවධමනය මැනීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන නිල දර්ශකය ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයයි.

මිල මට්ටම ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාමේ වැදගත්කම

ආර්ථිකයක කෙටිකාලීන ආයෝජන, නිෂ්පාදන හා ව්‍යාපාර උත්තේජනය කිරීමට සමත් මධ්‍යස්ථ මට්ටමේ උද්ධමනයක් ආර්ථික වර්ධනයට හිතකර වුව ද, අනවශ්‍ය ලෙස දිගින් දිගටම ඉහළ යන උද්ධමනයක් ආර්ථිකයේ පසුබැස්මකට හේතුවෙයි. එවිට නිෂ්පාදනය, ආයෝජනය, පරිභෝජනය සහ ඉතිරි කිරීම් යන ආර්ථික කටයුතු සැලසුම්ගතව කළ නොහැකි වන අතර එතුළින් සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය ද බිඳ වැටෙනු ඇත. උද්ධමනය පහළ මට්ටමක පවතින විට ආර්ථිකය හොඳින් ක්‍රියා කරන බව අත්දැකීම් මගින් පෙන්වා දී ඇති අතර උද්ධමනය පහළ මට්ටමක පවතින විට ව්‍යාවහාර මුදලේ අගය (අභ්‍යන්තර අගය හා බාහිර අගය) ස්ථාවරව පවතී, පොලී අනුපාතය ද පහළ මට්ටමක පවතී. ආර්ථිකයට එහි උපරිම වර්ධනය ළඟා කර ගැනීමටත්, ඉහළ සේවා නියුක්තියක් සඳහා උනන්දු කිරීමටත් එබඳු වාතාවරණයකින් ඉඩ සැලසේ. ආර්ථිකයේ කුමන නිෂ්පාදනයක් කළ යුතු ද, කෙසේ නිපදවිය යුතු ද යනාදී ආර්ථික තීරණ ගැනීමේ දී විකෘතිතාවක් ඇති නොකිරීමට ස්ථායී මිල ගණන් හේතුවන බැවින් දිගුකාලීන ආර්ථික ස්ථායීතාවයට හා තිරසාර වර්ධනයට මහ පැදෙන සේ සම්පත් කාර්යක්ෂම ව යෙදවීමට උද්ධමනය පහළ මට්ටමක පැවතීම උපකාරී වේ. එනිසා රටේ ආර්ථිකයට හිතකර මට්ටමක එනම්, අඩු උද්ධමනයක් ස්ථායී මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාමට බොහෝ රටවල රජයන් කටයුතු කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන අරමුණ වනුයේ උද්ධමන අනුපාතය 4% - 6% මට්ටමක පවත්වා ගෙන යෑමයි.

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම

මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යනු රටේ මූල්‍ය අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන වැඩපිළිවෙලයි. ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකීම දරන ආයතනය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වන අතර, උද්ධමනය පාලනය කිරීම සහ උද්ධමනය අපේක්ෂිත මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මහ බැංකුව විසින් තම මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය භාවිතා කරයි. මිල ස්ථායීතාව ළඟා කර ගැනීම යන සාර්ව ආර්ථික අරමුණ උදෙසා ආර්ථිකය තුළ මුදලේ පිරිවැය සහ මුදල් සැපයුම කළමනාකරණය කිරීමෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නංවයි.

ලෝකයේ සෑම රටක්ම උද්ධමන ඉලක්ක සහ උද්ධමන පුරෝකථන සහිතව කටයුතු කරන අතර, ඉලක්කගත උද්ධමනය සහ පුරෝකථනය කරන ලද උද්ධමනය අතර වෙනසක් ඇත්නම් එය නැති කිරීමට අවශ්‍ය පරිදි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කරයි. නිදසුනක් ලෙස ඉලක්කගත උද්ධමනයට වඩා පුරෝකථනය කරන ලද උද්ධමනය වැඩිනම්, අධි ඉල්ලුම අඩු කිරීම සඳහා මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය අඩු කරන සංකෝචනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ද, ඉලක්කගත උද්ධමනයට වඩා පුරෝකථනය කරන ලද උද්ධමනය අඩු නම්,

සමස්ත ඉල්ලුම වැඩි කිරීම සඳහා මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය වැඩි කරන ප්‍රසාරණාත්මක මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ද ක්‍රියාත්මක කරයි. මේ සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග මුදල් ප්‍රතිපත්ති උපකරණ ලෙස හැඳින්වේ. වර්තමානයේ ප්‍රධාන වශයෙන් භාවිතයට ගනු ලබන මුදල් ප්‍රතිපත්ති උපකරණ ලෙස ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික, විවධ වෙළඳපොළ කටයුතු, විවලය සංචිත අනුපාත, ණය මත ප්‍රමාණාත්මක හා වරණාත්මක සීමාකිරීම් දැක්විය හැකි ය.

නිදසුනක් ලෙස ආර්ථිකයක සාමාන්‍ය මිල මට්ටම දිගින් දිගට ම ඉහළ යන්නේ නම්, ඊට එරෙහිව මහ බැංකුව තම මුදල් ප්‍රතිපත්ති උපකරණ හසුරුවයි. ඒ සඳහා,

- ඉහළ පොලී අනුපාත නියම කිරීම මගින් මහජනතාවගේ ණය ගැනීම් සීමා කිරීම හා ඉතිරි කිරීම් ඉහළ නැංවීම.
- විවධ වෙළඳපොළ කටයුතු මගින් මහ බැංකුව සතු සුරැකුම්පත් විවෘත වෙළඳපොළේ අලෙවි කිරීමෙන් මහජනතාව සතු මුදල් මහ බැංකුව වෙත ගලා ඒමට සැලැස්වීම.
- විවලය සංචිත අනුපාත ඉහළ නැංවීමෙන් වාණිජ බැංකු සතු මුදල් මැවීමේ හැකියාව අඩු කිරීම.
- ප්‍රමාණාත්මක ණය පාලනය යටතේ ගනුදෙනුකරුවන්ට දෙනු ලබන ණය ප්‍රමාණය සීමා කිරීම හා වරණාත්මක ණය පාලනය යටතේ මූල්‍ය ප්‍රසාරණයකට තුඩු දෙන අංශ කෙරේ ණය සීමා කරමින් නිෂ්පාදන ඉහළ නැංවීමට තුඩු දෙන අංශ වෙත පමණක් ණය ලබාදීම.
- මුදල් නිකුතුව සීමා කිරීම මගින් ආර්ථිකයේ සංසරණය වන මුදල් ප්‍රමාණය අඩු කිරීම.

යනාදි මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරයි.

ආර්ථිකයක පොදු මිල මට්ටම තීරණය වන්නේ එම ආර්ථිකයේ සමාහාර ඉල්ලුම සමාහාර සැපයුමට සමාන වීම මත බව ප්‍රස්තාර සටහන 01 මගින් පෙන්වුම් කර ඇත.

ආර්ථිකයක සමාහාර ඉල්ලුම තීරණය කරන ප්‍රධාන සාධක දෙකකි. එනම්,

1. මුදල් සැපයුම
2. මුදලට ඇති ඉල්ලුම

සමාහාර ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපාන අනෙකුත් සාධක ස්ථාවරව තිබිය දී රටක මුදල් සැපයුම පමණක් වැඩිවන්නේ නම්, භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලුම වැඩි වේ. වැඩිවන ඉල්ලුමට සාපේක්ෂව සැපයුම ඉහළ නංවා ගැනීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් එය රටේ පොදු මිල මට්ටම ඉහළ යාමට හේතු වේ. එසේ ම සමාහාර ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපාන අනෙකුත් සාධක ස්ථාවරව තිබිය දී රටක මුදලට ඇති ඉල්ලුම (මුදල්, මුදල් වශයෙන් ළඟ තබා ගැනීමට මහජනතාව තුළ ඇති කැමැත්ත) පමණක් අඩුවන විට භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලුම වැඩි වේ. එය ද රටේ පොදු මිල මට්ටම ඉහළ යාමට හේතු වේ.

ආර්ථිකයක සමාහාර සැපයුම ද ප්‍රධාන සාධක දෙකක් මත තීරණය වේ.

1. දේශීය නිෂ්පාදිතය
2. ආනයන ප්‍රමාණය

රටක දේශීය නිෂ්පාදිතය අඩු වූ විට සමාහාර සැපයුම පහළ යයි. ආනයන ප්‍රමාණය අඩු වූව ද සිදුවනුයේ දේශීය වෙළඳපොළේ භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය අඩුවීමෙන් සමාහාර සැපයුම පහළ යාමයි. මේ අනුව අනෙකුත් සාධක නොවෙනස්ව තිබිය දී දේශීය නිෂ්පාදිතය අඩුවීම, ආනයන ප්‍රමාණය අඩුවීම යන සාධක දෙක මගින් ම සිදුවනුයේ රටේ සමාහාර සැපයුම පහළ යාමයි. රටේ සමස්ත ඉල්ලුම සපුරාලීමට තරම් සමස්ත සැපයුම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් එය පොදු මිල මට්ටම ඉහළ යාමට හේතු වේ.

රටක මූල්‍ය අධිකාරිය උද්ධමනකාරී තත්ත්වයකදී ඉහත පරිදි තම මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් සිදු කරන්නේ මහජනතාව අත සංසරණය වන මුදල් ප්‍රමාණය සීමා කර, ඔවුන්ගේ මිල දී ගැනීමේ හැකියාව පහත හෙලීමෙන් සමස්ත ඉල්ලුම අඩු කිරීමට කටයුතු කිරීමයි. අනෙක් අතට නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමට තුඩු දෙන අංශ වෙත පමණක් ණය ලබා දීම තුළින් රටේ සමස්ත සැපයුම ඉහළ නංවා ගැනීමට කටයුතු කිරීමයි. ඒ තුළින් ආර්ථිකයේ පවතින දැඩි උද්ධමනකාරී තත්ත්වය සමනය කර ආර්ථිකයට හිතකර මට්ටමක උද්ධමන අනුපාතයක් පවත්වා ගෙන යාමට හැකි වනු ඇත. එය තීරණය කර ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

1. සමරසිරි පී.(2010), මුදල් ගනුදෙනු, බැංකු සහ ආර්ථිකය, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
2. ලලිත් ඩී. පී. (2018), පාරිභෝගික මිල දර්ශකය, මිල මට්ටම සහ උද්ධමනය - න්‍යාය හා භාවිතය, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව.
3. <https://www.cbsl.gov.lk/en/monetary-policy/about-monetary-policy>

The effect of disability on labour market outcomes in Sri Lanka

I.S. Prabash
Statistical Officer

1. Introduction

The UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) has given the disability movement a strong legal framework to advocate for the rights of persons with disabilities. The 33 core articles of the CRPD, which cover all areas of life, must be implemented and monitored.

The Sustainable Development Goals (SDGs) explicitly include persons with disabilities in several of their targets and indicators, including on full and productive employment and decent work. To measure the progress of countries in achieving the SDGs and effectively include people with disabilities in their efforts it is crucial to disaggregate labour market statistics and other data by people's disability status.

Sri Lanka recognizes that every person has a right to earn a living, this include persons with difficulties. Several policies and legislation to support persons with disabilities have been enacted or adapted in the last 25 years. These include: a) the 'Rehabilitation of the Visually Handicapped Trust Fund, Act No.9 of 1992; b); Protection of the Rights of Persons with Disabilities Act, No.28 of 1996; and, c) the National Policy on Disability for Sri Lanka of 2003.

According to the Census of Population and Housing (2012), 1,617,924 (or 87 for every 1000 persons aged five and above population in the country) have either partial or full difficulties in seeing, hearing, walking, cognition, self-care or communication.

Dramatic differences in labour market outcomes were observed on the basis of disability in Census of Population and Housing 2012. In Sri Lanka, for example, the Labour Force participation rate was only 29.1% for the disabled while overall rate for the country was recorded as 51.6%.

Their low rates of participation raise concerns about the presence of employer discrimination and social exclusion of the disabled (Burchardt, 2003) and the implications of high rates of social security benefit claimants on public spending (McVicar, 2004).

People with disabilities are now more often recognized as a valuable resource in the workforce and research into disability and employment is more important than ever. This paper outlines the state of affairs of research on disability and employment.

2. Definition of disability

According to the U.N. Convention on the Rights of Persons with Disabilities, "persons with disabilities include those who have long-term physical, mental, intellectual or sensory impairments which in interaction with various barriers may hinder their full and effective participation in society on an equal basis with others" (UNCRPD, 2006: article 1, purpose). This very general definition of disability serves as groundwork for several disciplines in research. Also, psychologists are more and more concerned with issues related to health impairments and the effects on reduced societal participation.

The legal definition of disabilities in Sri Lanka is described in the Protection of the Rights of Persons with Disabilities Act as follows: "A person with disabilities means one who, as a result of any deficiency in his physical or mental capabilities, whether congenital or not, is unable by himself to ensure for himself, wholly or partly, the necessities of life. (*Protection of the Rights of Persons with Disabilities Act, No 28 of 1996*)

The definition used in the Census of Population and Housing 2012 is that a disabled person is "a person who is limited in the kind or amount of activities that he or she can do because of ongoing difficulties due to a long-term physical condition, mental condition or health problem. Short-term disabilities due to temporary conditions such as broken legs and illness are excluded. Only disabilities lasting for more than six months should be included.

3. The Measurement of Disability

There are two main ways to determine the existence of a disability from survey data. Firstly, disability can be self-assessed in data sources such as Labour Force Survey (LFS), Census of Population and Housing (CPH), where an individual assesses their own condition, and often if it affects their capacity to undertake work, without any reference to outside standards. The main advantage of such questions is that they give direct information on work ability and, as such, are extensively used in labour market analysis. (Kidd et al., 2000, Acemoglu and Angrist, 2001 and DeLeire, 2000)

However, determining whether an individual has a long-term health problem and, if it is work limiting, are both subjective and there may be social and economic incentives to misreport disability status. As a result, an individual's declaration may depend on their preference for work and the possibility of claiming disability benefits.

Secondly, empirical studies use self-reported information on specific health conditions or more objective measures of health. Although observations are less likely to suffer from justification bias (disability as a justification for choosing non-employment), the information on disability tends not to be as closely related to limitations on work and thus suffers from measurement error (Bound, 1991). A certain medical condition may be interpreted as work limiting by one individual, but not by another, making self-reported disability noncomparable across individuals (Campolieti, 2002).

3.1 Washington Group on Disability Statistics

The Washington Group on Disability Statistics (WGDS) is a voluntary working group comprising representatives of over 100 National Statistical Offices and international nongovernmental and disability organisations, organised under the aegis of the United Nations Statistical Division.

The primary purpose of the Washington Group is to focus on the challenge of defining disability and measuring disability in a way that is culturally neutral and reasonably standardised among the United Nations member states. Using measures that are minimally influenced by culture and context optimises the possibility of international comparisons by capturing comparable populations across countries.

The work of the Washington Group, which first met in 2002, has become increasingly important since the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) came into force in 2008. Article 31 of the CRPD obliges State Parties "to collect appropriate information, including statistical and research data, to enable them to formulate and implement policies to give effect to the present Convention."

List of questions

The six questions that comprise the WGDS are listed below. These questions focus on six core functional domains: seeing, hearing, walking, cognition, self-care and communication.

1. Do you have difficulty seeing, even if wearing glasses?
2. Do you have difficulty hearing, even if using a hearing aid?
3. Do you have difficulty walking or climbing steps?
4. Do you have difficulty remembering or concentrating?
5. Do you have difficulty with self-care (such as washing all over or dressing)?
6. Using your usual (customary) language, do you have difficulty communicating (for example understanding or being understood)?

Response scales

1. No – No difficulties
2. Yes – Have minor difficulties
3. Yes – Have major difficulties
4. Yes – Cannot do anything

4. Sri Lanka Labour Force Survey

The Sri Lanka Labour Force Survey (LFS) is being conducted quarterly by the Sample Survey Division of the Department of Census and Statistics (DCS) since the first quarter of 1990 and was designed to measure the levels and trends of employment, unemployment and labour force in Sri Lanka. It is based on a large nationally-representative sample of households throughout the country (2018 report is based on an annual sample of 25,750 housing units), with the main

questionnaire gathering personal data and the employment circumstances of each individual aged 15 or over and usually resident in the household.

The Washington Group Short Set of Questions on Disability (WGQ) has been included in the survey schedule of the LFS for the first time in 2018, opening the door for new research opportunities. Therefore, this study was carried out using the micro-data

of the Sri Lanka Labour Force Survey 2018. The information collected under the categories of 'Have minor difficulties', 'Have major difficulties' and 'Cannot do anything' was counted upon to present the total number of persons mentally or physically impaired.

5. Physically and mentally impaired population in Sri Lanka

According to the Labour Force Survey (2018), 2,823,244 persons (or 134 per every 1000 persons of the household population in the country) have either partial or full difficulties in seeing, hearing, walking, cognition, self-care or communication.

Table 1

Percentage distribution of household population in age groups by the severity of disability.

	All age groups	Below 15	15-59	60 and above
Cannot do anything	0.9%	0.7%	0.5%	2.7%
Have major difficulties	3.4%	0.5%	1.7%	13.3%
Have minor difficulties	9.1%	1.0%	5.9%	32.1%
No difficulties	86.6%	97.8%	91.9%	51.9%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Source: Authors computations based on Sri Lanka Labour Force Survey 2018

When these physical or mental impairments are analyzed according to age groups as in table 1, it is discernible that almost half of the population above 60 year of age is impaired in one way or the other. The incidents of impairment evidently decrease with the 'less old' populations. Hence, in the 'labour force' age group of the population (15 – 59) the impairment is found to be 81 persons per every 1000 while in the "below 15 years" age group, it is 22 in every 1000 persons.

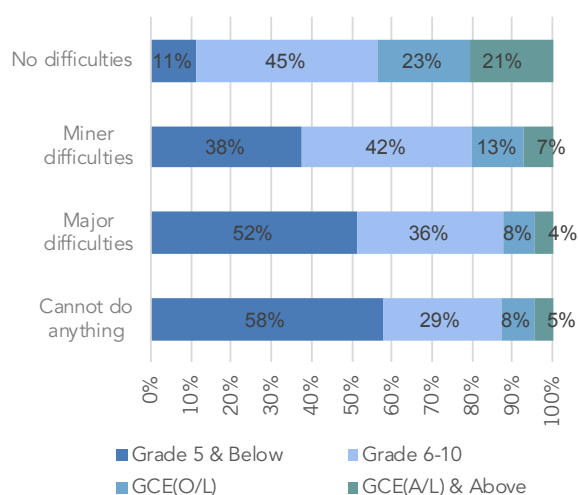
6. Lack of access to education and training

Education and training are central to good and productive work for a reasonable income. But young people with disabilities often lack access to formal education or opportunities to develop their skills.

The existence and expectation of discrimination may also affect the decisions of the disabled with regard to participation and investment in education resulting in the disabled having inferior characteristics in the

labour market. Pre-labour market discrimination could also influence the characteristics of the disabled.

Figure 1
Percentage distribution of age 15 and above population in the scales of disabilities by the level of education

Source:

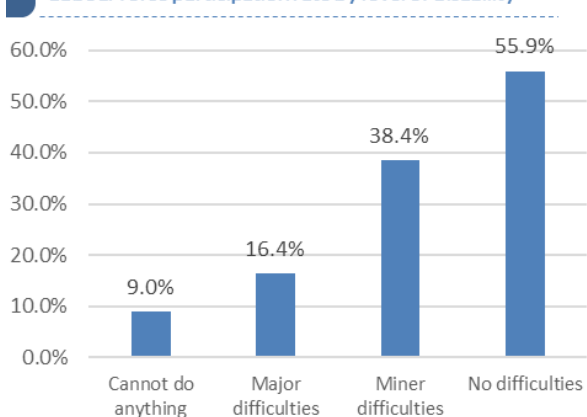
Authors computations based on Sri Lanka Labour Force Survey, 2018

As the figure 1 shows, with the severity of the disability, percentage of those with lower education levels increases while the percentage of persons with higher education levels decreases, indicating that, persons with disabilities have disproportionately restricted access to formal education and training. This severely limits their job opportunities due to a lack of skills and knowledge that are relevant to find or retain a job.

7. Labour Force Participation

The share of population economically active (i.e., either employed or unemployed) was much less for those with difficulties, compared to those without difficulties. This indicates that the labour market for persons with difficulties is not as favorable as that for persons without difficulties (see Figure 2). This is not unusual; when it is difficult to find work, people stop looking for work or give up hoping to work.

Figure 2
Labour force participation rate by level of disability

Source:
Authors computations based on Sri Lanka Labour Force Survey, 2018

8. Employment

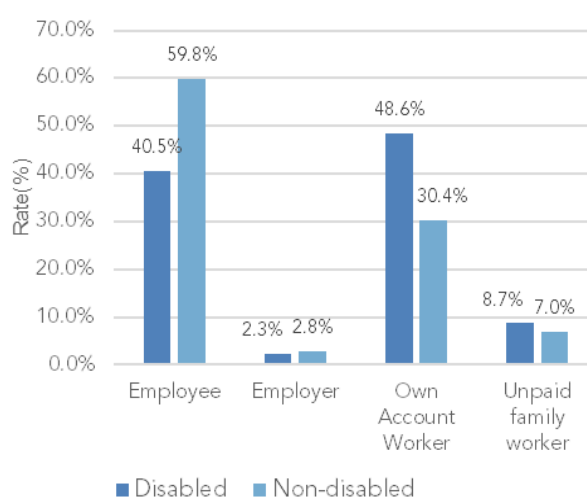
It is noteworthy that the employment rate (the employed as a percent of those available for work) was higher for persons with difficulties (98.6%), compared to persons without difficulties (95.2%) indicating that the unemployment rate for persons with disabilities was lower than persons without difficulties.

Smaller gap between the employment rates of persons with and without disabilities does not reflect the considerable differential in the kind of work done by persons with and without disabilities.

Particularly in developing countries like Sri Lanka, persons with disabilities disproportionately work in vulnerable forms of employment, with little or no social protection or stability.

In many of Asia and the Pacific's low and middle income countries, the majority of persons — regardless of whether or not they have a disability — work in the informal sector. In Sri Lanka, informal employment rate for persons with disabilities is 86% and for non-disabled persons, that rate is only 66%.

Figure 3
percentage distributions of employed population in status of disability by employment status

Source:
Authors computations based on Sri Lanka Labour Force Survey, 2018

As figure 3 indicates, persons with difficulties were more likely to be in vulnerable employment (i.e., either unpaid family workers or own account workers, who usually do not benefit from social security provisions enjoyed by persons working in the formal sector). As shown in Figure 2, close to half (49 percent) of persons with difficulties are own account workers and the proportion of unpaid family workers is higher for those with difficulties, compared to those without difficulties.

9. The Impact of Disability on Performance and Earnings

Ill health or disability may be expected to reduce an individual's productivity in work and thus earnings, though this will vary depending on the requirements of an occupation and the severity of the disability.

However, it is possible that the observed inferior labour market outcome of the disabled are due, in part, to employers discriminating on the basis of disability.

Table 2

Median hours usually worked per week, monthly gross salary for monthly and daily earners by the status of disability

	No. of hours usually worked per week	Monthly earners (Rs.)	Daily earners (Rs.)
Disabled	40	25,000	15,000
Non-disabled	48	32,000	20,000

Source: Authors computations based on Sri Lanka Labour Force Survey 2018

The relationship between the low level of income and ill health or disability also emerges from the study as seen in Table 2. Monthly gross salary for both monthly and daily wage earners is significantly lower for persons with disabilities compared to persons without disabilities.

The vulnerability of persons with disabilities to poverty is further exacerbated by the added costs that come with living with a disability. Disability-related expenses for medical care, transportation, assistive devices, and personal assistance mean that people with and without disabilities can have different standards of living at the same income level. Adjusting for these costs widens the poverty gap.

10. Attitudes and Discrimination

Employers may be reluctant to hire persons with disabilities based on the perception that they are less productive or less capable of carrying out their jobs than others. Colleagues of persons with disabilities may also hold prejudicial attitudes.

Table 3

Percentage of employees in each of public & semi government and private sector by the status of disability

	Public & semi government	Private
Disabled	4.9%	7.2%
Non-disabled	95.1%	92.8%
Total	100.0%	100.0%

Source: Authors computations based on Sri Lanka Labour Force Survey 2018

Share of persons with disabilities those who employed in the government and private sectors is only 5% and 7% respectively (Table 3). This is largely due to the attitudinal barriers posed by employers. Recognizing this, the Employers Federation of Ceylon (EFC) has set up an "Employers Network on Disability" to promote opportunities in the private sector for people who have a disability. Individuals who have disability can register in the EFC databank so increasing their chances of being selected by employers.

Occasionally, in public job announcements, the criteria states that the employee must be fully able bodied which further perpetuates discriminatory attitudes towards persons with disabilities.

Moreover, people with disabilities experience environmental obstacles that make physical access to employment difficult. Some may not be able to afford the daily travel costs to and from work. There may also be physical barriers to job interviews, to the actual work setting, and to attending social events with fellow employees. Access to information can be a further barrier for people with visual impairments.

Conclusions

Given the right environment, most people with disabilities can be productive. But significantly lower labour force participation rates and much higher inactive rates can be observed among the working age persons with disabilities than persons without disabilities.

This is due to many factors, including lack of access to formal education and vocational training, lower wages/salaries compared to the persons without disabilities, the inaccessibility of the workplace, and employers' perceptions of disability and disabled people.

In improving labour market opportunities for people with disabilities many stakeholders have a role, including government, employers, disabled people's organizations, and trade unions. The Report's recommendations to improve access to labour markets for people with disabilities are presented below.

Recommendations

The attention of policymakers the issue has received and a range of legislative and other reforms aimed at securing an improvement in the labour market position of the disabled must be introduced.

Employment arrangements should be aimed to enhance the access of disabled people to employment by imposing obligations on employers to make reasonable adjustments to their premises.

Given that the proportion of persons aged between 15 and 59 (labour force) population experiencing a difficulty is notable, it is prudent to strengthen policies to improve labour market participation of persons with difficulties.

Sri Lanka considers employment is a right for all. The current initiatives by the government to train and assist persons with difficulties to obtain employment can be improved further.

Possible policies for improving labour force participation of those with difficulties could include, affirmative action to facilitate employment opportunities for persons with difficulties, assistance to firms to modify their work spaces to accommodate persons with difficulties, formal recognition of firms employing persons with difficulties and tax concessions for employing persons with difficulties.

Inclusion of persons with difficulties in employment can start with the public sector. The results show that the public sector can do more to provide employment to persons with difficulties. The share of persons with difficulties employed in the public sector was less than for persons without difficulties.

References

- i. Acemoglu D. and Angrist J.D. (2001) Consequence of Employment Protection? The Case of the Americans with Disabilities Act. *Journal of Political Economy*, 19(5), 915-50.
- ii. Arunatillake, N. (2017) *Persons with Difficulties in the Sri Lankan Labour Market* [Online] Available from: <http://www.ips.lk/talkingeconomics/2017/01/02/persons-with-difficulties-in-the-sri-lankan-labour-market/> [Accessed 12th March 2020].
- iii. Bound, J. (1991) Self-reported versus Objective Measures of Health in Retirement Models. *Journal of Human Resources*, 26(1), 106-138.
- iv. Burchardt, T. (2003) Being and becoming: social exclusion and the onset of disability, Center for Analysis of Social Exclusion, CASE Report 21.
- v. Butler SE et al. (2002) Employment barriers: access to assistive technology and research needs. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 96:664-667
- vi. Campolieti, M (2002) Disability and the Labour force participation of older men in Canada, *Labour Economics*, 9, 405-432.
- vii. DeLeire T. (2000) The Wage and Employment Effects of the Americans with Disabilities Act. *Journal of Human Resources*, 35(4), 693-715.
- viii. Department of Census & Statistics, Census of Population and Housing 2012. Battaramulla, Sri Lanka: Department of Census & Statistics, 2015.
- ix. Department of Census & Statistics, Sri Lanka Labour Force Survey: Annual Report – 2018. Battaramulla, Sri Lanka: Department of Census & Statistics, 2019.
- x. International Labour Organization (2006) *Strategies for skills acquisition and work for people with disabilities*. the International Labour Organization [Online]. Available from: http://www.hsrc.ac.za/research/output/outputDocuments/4388_Schneider_Strategiesforskills.pdf [Accessed 20 March 2020].
- xi. Jones, M. (2008) Disability and the Labour Market: A Review of the Empirical Evidence. *Journal of Economic Studies*. [Online] 1, 4-5. Available from: DOI: 10.1108/01443580810903554 [Accessed 20th March 2020]
- xii. Kidd M.P., Sloane P.J. and Ferko I. (2000) Disability and the Labour Market; An Analysis of British Males, *Journal of Health Economics*, 19, 961-81.

- xii. Kidd M.P., Sloane P.J. and Ferko I. (2000) Disability and the Labour Market; An Analysis of British Males, *Journal of Health Economics*, 19, 961-81.
- xiii. McVicar, D (2004) Why have UK disability benefit rolls grown so much? Mimeo, School of Management and Economics, Queens University Belfast
- xiv. Mendis, P. (2003) Training and Employment of People with Disabilities: Sri Lanka. Bangkok, International Labour Office.
- xv. Ministry of Social Welfare, National Policy on Disability for Sri Lanka. Battaramulla, Sri Lanka: Ministry of Social Welfare, 2003.
- xvi. *Protection of the Rights of Persons with Disabilities Act No. 28 of 1996*, Sri Lanka Parliament.
- xvii. Roberts, P. and Babinard, J. (2004) *Transport strategy to improve accessibility in developing countries*. World Bank[Online]. Available from: <http://siteresources.worldbank.org/INTTSR/Resources/accessibility-strategy.pdf> [Accessed 17 March 2020]
- xviii. Satanarachchi, K. (2018) *Unlocking the potential of Youth with Disabilities by strengthening labour market participation*. [Online] Available from: <https://www.lk.undp.org/content/srilanka/en/home/blog/2018/16082018.html> [Accessed 15 March 2020]
- xix. United Nations ESCAP, *Disability at a Glance 2015* Bangkok: United Nations Publication, 2016, (ST/ESCAP/2736).
- xx. World Health Organization, *World Report on Disability 2011*. Geneva, Switzerland: World Health Organization.

දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන මූලික නීතිය තවදුරටත් වර්ධනය විය යුතු ද?

ඒ.කේ.ඩී.වික්‍රමක.එන්. එස්. කරුණාරත්න
සංඛ්‍යාලේඛනඥ

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන මූලික නීතිය

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ තාක්ෂණික කාර්යයන් ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ග දෙකකට ගොනු කළ හැකිය. ඒ, සංගණන (Census) පැවැත්වීම හා සම්බන්ධ කාර්යයන්, හා සමීක්ෂණ (Sample Surveys) පැවැත්වීම හා සම්බන්ධ කාර්යයන් වශයෙනි. සංගණන යම් නිශ්චිත දිනයක හෝ මොහොතක එයට අයත් මුළු සංගහනය ම (population) ගණන් ගැනීම අරමුණු කොට පවතින බැවින් ඒ සඳහා විශාල වශයෙන් මානව, භෞතික, හා මූල්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණයක් සහ කාලයක් වැය වන මහා පරිමාණ ක්‍රියාවලියක් වේ. සාමාන්‍යයෙන් සංගණනයක් ක්ෂණිකව සිදු කළ නොහැකි වන අතර ඒ සඳහා වසර කීපයක සිට සැලසුම් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මේ ආකාර වූ සංගණන පැවැත්වීම සඳහා 1900 අංක 09 දරන සංගණන ආඥාපනත මගින් ප්‍රතිපාදන සලසා දී ඇත. ආඥාපනතට අනුව අදාළ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ නියෝගයකින් සංගණන ක්‍රියාවලිය ඇරඹෙන අතර ඒ සඳහා ඊට අනුසංගිකව ඇති වන තනතුරු එම කාර්යයන් නිම වීමත් සමගම අහෝසි වේ.

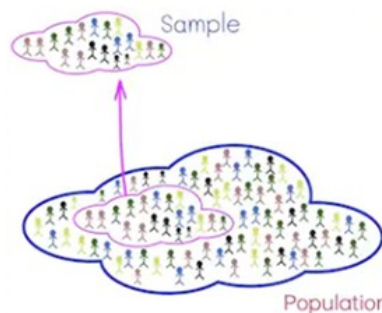
සමීක්ෂණ සංගහනයෙන් (population) යම් නිශ්චිත කොටසක් නියැදුම් කරන ක්‍රමවේද භාවිතයෙන් තෝරා එහි ලාක්ෂණිකයන් (Characteristics) මැන ඒ තුළින් සමස්ත සංගහනය පිළිබඳ අනුමිතීන් ඇති කර ගැනීම අරමුණු කොට පවතින බැවින් ඒ සඳහා වැය වන සම්පත් ප්‍රමාණය සහ කාලය සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පවතී. එබැවින් සමීක්ෂණ සංගණන මෙන් නොව අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක සිදුකිරීමට හැකි වන ලෙස ඒ සඳහා අඛණ්ඩව පවතින තනතුරු නිර්මාණය කරමින් 1935 අංක 44 දරන සංඛ්‍යාලේඛන ආඥාපනත කෙටුම්පත්කර ඇත.

මූලික වශයෙන් සැලකූ කළ ඉහත කී සංගණන ආඥාපනත හා සංඛ්‍යාලේඛන ආඥාපනත මගින් දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත. එමෙන්ම මෙම පනත් දෙකෙහිම අන්තර්ගතය සැලකූ විට සංගණන හා සමීක්ෂණ පැවැත්වීමට ඉතා පුළුල් හා ශක්තිමත් පදනමක් දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබෙන පරිදි පනත් දෙකම කෙටුම්පත් කර ඇති බව පෙනී යයි. ඉහත කී මූලික පනත් දෙකෙහිම මේ දක්වා පැහැදිලි හරාත්මක සංශෝධනවලින් තොරව ක්‍රියාත්මක වීම ඉහත කී කෙටුම්පත්කරනයෙහි ශක්තිමත් බව පෙන්වන ප්‍රබල සාක්ෂියකි.

රූප සටහන 01

දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන මූලික නීතිය

සමීක්ෂණ(Sample Surveys): 1935 අංක 44
දරන සංඛ්‍යාලේඛන ආඥාපනත

සංගණන(Census): 1900 අංක 09
දරන සංගණන ආඥාපනත

ගෝලීය හා දේශීය පරිසර තුළ සිදුවූ වෙනස්කම්

1900 අංක 09 දරන සංගණන ආඥාපනත සහ 1935 අංක 44 දරන සංඛ්‍යාලේඛන ආඥාපනත සම්මත වූ පසු ආර්ථික, සමාජයීය හා තෛතික ක්ෂේත්‍ර තුළ ගෝලීයව හා දේශීයව සිදු වූ වෙනස්කම් කොපමණ දුරකට ආවරණය කර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන මූලික නීතිය සමත් වන්නේදැයි විමසා බැලීම මේ සඳහා සාර්ථක ප්‍රවේශයක් විය හැකි බැවින් ඒ පිළිබඳව විචාරශීලීව සලකා බලමු.

තුන්වන කාර්මික විප්ලවය හෙවත් ඩිජිටල් විප්ලවය

ඇතැමුන් තුන්වන කාර්මික විප්ලවය ලෙස ද තවත් සමහරක් ඩිජිටල් විප්ලවය ලෙස ද හඳුන්වන 20 වන ශත වර්ෂයේ පරිගණක විද්‍යාවේ හා තොරතුරු තාක්ෂණ විද්‍යාවෙහි සිදු වූ මහා පරිමාණ විප්ලවීය දියුණුව නව ලොවක් බිහි කිරීමට සමත් ව ඇත. 20 වන සියවසේ මුල් දශක කිහිපය තුළ ස්ථාවරව

පැවති සාමාජයීය හා පුද්ගල අවශ්‍යතාවයන්හි මිනුම්දඩු 20 වන සියවසේ මැද දශකයන් වන විට ගතික හා ශිෂ්‍ය ලෙස වෙනස් වීමට ජනගහන වර්ධනයට වැඩිමනත් වශයෙන් ගෝලීයකරණය නැතහොත් විශ්වීය ගම්මානකරණය ද බලපා ඇත.

ස්ථාවරව පැවති සාමාජීය හා පුද්ගල අවශ්‍යතාවන්ගේ මිනුම්දඩු ගතික වීම තුළ පුද්ගල බද්ධ (Subjective) තීරණ ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් තවදුරටත් වලංගු නොවන බව දුටු කළමනාකරුවන් නව තීරණ ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් වෙත විතැන්වනු දක්නට හැකි විය. දැනුවත්භාවය පදනම් වූ තීරණ ගැනීමේ (Informed Decision Making) ක්‍රියාවලියකට සමාජයන් යොමුවීම 20 වන සියවසේ අග භාගය වන විට රැල්ලක් මෙන් ලෝකය තුළ ව්‍යාප්තවනු දැකිය හැකි විය. මේ යටතේ ප්‍රථම පාදක තීරණ ගැනීම (Result Based Decision Making) උපායශීලී තීරණ ගැනීම (Strategic Decision Making) ආදී කළමනාකරණ ප්‍රවේශයන් වෙත ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් මෙන්ම කළමනාකරුවන් වැඩි විශ්වාසයකින් වැළඳ ගන්නා ලදී.

දැනුවත්භාවය පදනම් වූ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් තුළ (Informed Decision Making) සංඛ්‍යාලේඛන නැතිවම බැරි මූලදණ්ඩක් බවට පත් වීම නිසා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් හා කළමනාකරුවන්ගේ මනෝභාවයන් හි සිදු වූ වෙනස සුළු පටු නොවේ. මුල් යුගයේදී සංඛ්‍යාලේඛන මුදල් කා දමන නොවැදගත් දෙයක් ලෙස බැහැර කරන ලද මුත් 20 වන සියවසේ අවසන් දශකයන්හි දී තොරතුරු (Information) වටිනාම සම්පතක් ලෙස සැලකීමට ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් මෙන්ම කළමනාකරුවන් පෙළඹීමෙන් ඔවුන්ගේ ආකල්පමය වෙනස්වීමේ ප්‍රගමනය මොනවට කියාපායි. මෙහිදී තොරතුරු යන සංකල්පය සංඛ්‍යාලේඛන යන සංකල්පයට වඩා පුළුල් සංකල්පයක් ලෙස බොහෝ මහාචාර්යවරුන් සලකා ඇත. ඒ මත තොරතුරු හා දැනුවත්භාවය පදනම් වූ අනෙකුත් තීරණ ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් එනම් සංකාර්යය පර්යේෂණ (Operation Resear) වැඩ අධ්‍යයන (Work Study) ආදී ක්‍රමවේදයන්හි වර්ධනය කැපී පෙනේ. එසේ වුවත් එම ක්‍රමවේදයන් කිසියම් විෂය ක්ෂේත්‍රයකට සීමාවීම හෝ යම් උපකල්පනයන් මත ගොඩනැගිනු සිමිත ආකෘතින් (models) කිහිපයකට සීමා වීම මත තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් සඳහා පොදුවේ භාවිතා කළ නොහැක. එබැවින් දැනුවත්භාවය පදනම් වූ තීරණ (Informed Decision Making) ගැනීමේ පොදු නිර්ණායකය ලෙස සංඛ්‍යාලේඛන අත් කවරදාටත් වඩා අද ඉහළ වැදගත්කමක් නිතැතින්ම අත්පත් කරගෙන ඇත. එබැවින් සංඛ්‍යාලේඛන හා තොරතුරුවලට වන ඉල්ලුම ලෝකය තුළ බෙහෙවින් ඉහළ යාම සියලු සමාජයන්හි දක්නට හැකි පොදු ලක්ෂණයක් වී ඇත.

රූප සටහන 02

දැනුවත්භාවය පදනම් වූ තීරණ (Informed Decision Making) ගැනීමේ පොදු නිර්ණායක ලෙස සංඛ්‍යාලේඛන හා සම්බන්ධ ක්‍රමවේදයන්හි භාවිතය දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු සඳහා සලසන මූලික නීතිය

සිව්වන කාර්මික විප්ලවය

21 වන සියවසේ තුන්වන දශකයේ ඵලිපත්තට පැමිණ සිටින මොහොතක ඉහත සඳහන් තෙවන කාර්මික විප්ලවය ද පසුකර සිව්වන කාර්මික විප්ලවයට එනම් කෘත්‍රිම බුද්ධිය (Artificial Intelligence), නැනෝ තාක්ෂණය (Nano Technology) හා ක්වොන්ටම් පරිගණක මත පදනම් වූ පූර්ණ ස්වයංක්‍රීය පද්ධති (Fully Automated Systems) වෙත විශ්වීය ප්‍රජාව නාභිගත වනු දක්නට ලැබේ. මේ අනුව නිපැයෙන සංඛ්‍යාලේඛන හා තොරතුරු වල ගුණාත්මකභාවය වෙත වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ලබන අතර තොරතුරු රැස් කර, දත්ත සමායෝජනය කර, දත්ත විශ්ලේෂණය කර, අවසානයේ වාර්තා ලබා දෙන පද්ධති හා ක්‍රමවේදයන් හි ස්වයංක්‍රීයකරණය මේ යටතේ අපේක්ෂා කෙරේ.

ස්වයංක්‍රීයකරණයට ලක් වූ දත්ත, තොරතුරු හා සංඛ්‍යාලේඛනය නිපැයෙන පද්ධතීන්හි ගුණාත්මකභාවය, ඒ හා සම්බන්ධ සංකල්පයන් කිහිපයක් මගින් විදහා දක්වයි. ඒ සඳහා පද්ධතීන් හි නිමැවුම් හා ක්‍රමවේද කෙරෙහි ඇති පාරදෘශ්‍යතාව (Transparency) වගවීමේ ක්‍රියාවලිය (Accountability) මෙන්ම දත්ත හා තොරතුරුවලට පහසු හා සමාන වූ ප්‍රවේශයන් ලබාදීම යන සංකල්පයන් මේ යටතේ සාකච්ඡාවට බදුන් කෙරේ. තොරතුරු හා දත්ත වලට සමාන හා පහසු ප්‍රවේශයක් සහිත, පාරදෘශ්‍යතාව හා වගවීම ඉහළ පද්ධතිවලින් නිපැයෙන තොරතුරු හා දත්ත ගුණත්වයෙන් හා විශ්වාසනීයත්වයෙන් ඉහළ තලයේ දත්ත හෝ තොරතුරු ලෙස අධි සම්මානයට නිතැතින් පත් වේ.

දත්ත හෝ තොරතුරු නිපැයෙන පද්ධතීන් හි ගුණාත්මකභාවය ඉහත සඳහන් සංකල්පයන් භාවිතයෙන් පමණක් ම තහවුරු කළ නොහැකි

අතර ඒ සඳහා එයට සම්බන්ධිත නීතිරීති ප්‍රතිපත්තින් උපක්‍රම හා ක්‍රමවේදයන්හි ඉහත කී සංකල්පයන් යොදා ගැනීම ප්‍රකාශිතව ම පිළිබිඹු විය යුතු බව ක්ෂේත්‍රයේ විද්වතුන් බොහෝ විට පෙන්වා දෙන කරුණකි. ඒ සඳහා වන ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර ලියවිල්ල ලෙස දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන මූලික නීතියෙහි ඉහත කී සංකල්පයන්ගේ යොදා ගැනීම ප්‍රකාශිතව ම පිළිබිඹු වීමට කටයුතු යෙදිය හැකි නම් එය ප්‍රශස්ත කරුණකි.

එමෙන්ම සිව්වන කාර්මික විප්ලවයෙහි අතුරුඵලයක් ලෙස තොරතුරු හෝ සංඛ්‍යාලේඛන තව දුරටත් මිල අධික, නිපැයීමට කාලය බහුලව වැයවන, භාවිතයට ගැනීමට අපහසු දෙයක් නොවීය. බොහෝ සමාජයන් තොරතුරු ස්වයංක්‍රීයව ජනනය වන පද්ධතීන් (Automated Systems) වෙත මාරු වීම, පසුගිය දශක කිහිපය

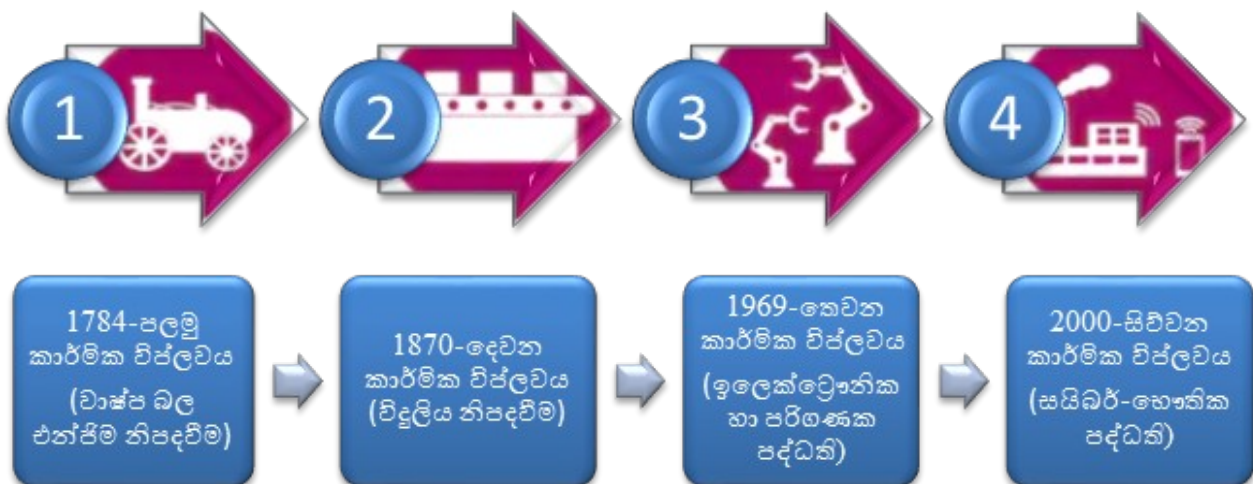
තුළ දැකිය හැකි විය. ඒ මත ස්වයංක්‍රීයව ජනිත වන Big Data ඉතා වැදගත් ලාභදායී තොරතුරු ප්‍රභවයන් ලෙස සැලකිල්ලට භාජනය විය.

මේ වෙනස්කම් ද සැලකිල්ලට ගෙන බොහෝ රටවල් 20 වන සියවසේ අගභාගය හා 21 වන සියවසේ මුල්දශකය වන විට සිය ජාතික සංඛ්‍යාන ආයතනයන්හි (NSO) කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන කාර්යය පටිපාටික නීතියෙහි හරාත්මක වෙනස්කම් සිදු කරනු දක්නට හැකි විය.

උදාහරණයක් ලෙස තායිලන්තය, ජපානය ඇතුළු රටවල් සමූහයක් 2007 දී ද, ඉන්දියාව 2008 දී ද නව සංඛ්‍යාලේඛන පනත් හඳුන්වාදීම මෙන්ම එක්සත් රාජධානිය 2007 දී සංඛ්‍යාලේඛන හා ලියාපදිංචි කිරීමේ සේවා පනත හඳුන්වාදීම හඳුන්වා දිය හැක.

රූප සටහන 03

කාර්මික විප්ලවයේ විකාශය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදු වූ වෙනස්කම්

ගෝලීයව ඉහත කී වෙනස්කම් සිදු වූ අතර ශ්‍රී ලංකාව ද තෙවන හා සිව්වන කාර්මික විප්ලවයන්ට මුහුණදෙමින් පරිගණක විද්‍යාවේ හා තොරතුරු තාක්ෂණ විද්‍යාවෙහි සිදු වූ මහා පරිමාන විප්ලවීය වෙනස්කම් දෙසට ආගමනය වනු දක්නට ලැබුණි. ඒ අනුව බොහෝ ක්ෂේත්‍ර තුළ එයට සමගාමීව සිදුවූ වෙනස්කම් ද සැලකිල්ලට ගෙන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නීතිය මෙන්ම තොරතුරු භාවිතය සම්බන්ධ නීතින් හි වර්ධනයක් පසුගිය කාලවකවානුව තුළ පැහැදිලිව දැකිය හැකි විය.

19 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය සහ එය ක්‍රියාවට නැගීමට අනුසංගිතව ඉදිරිපත් කළ 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත මගින් තොරතුරු ජනතාවගේ අයිතිවාසිකමක් බවට පත් කර ඇත.

2007 අංක 24 දරන පරිගණක අපරාධ පනතත් (Computer Crime Act) 2006 අංක 19 දරන විද්‍යුත් ගණුදෙනු පිළිබඳ පනතත් (Electronic Transaction Act) තොරතුරු තාක්ෂණ විප්ලවීය ආගමනයේ ලාංකේය මං සලකුණු සනිටුහන් කළ දේශීය හැරුම් ලක්ෂ දෙකක් ලෙස නීති විචාරකයෝ බොහෝ විට හඳුන්වති.

එනමුත් සිව්වන කාර්මික විප්ලවයෙන් ජනිත අවස්ථාවන්ගේ එල නෙලා ගැනීමට ලංකාව විසින් කළ හැකි හා කළ යුතු දේ බොහෝ ය. ඒ සඳහා වන ගමන්මගෙහි “තොරතුරු හා දත්ත යොදා ගැනීම මෙන්ම තොරතුරු හා දත්ත නිපදවීම” සම්බන්ධිත නීතින්හි ප්‍රතිසංස්කරණයන් සිදුකිරීම මෙන්ම ප්‍රතිපත්තින්ගේ ලිහිල් හා සරල කිරීම ද එක් හඳුනාගත් උපායිලි තීරණයකි.

ශ්‍රී ලංකාව නව පිම්මක් සඳහා සුදානම් කරවීම

සාමාන්‍යයෙන් කාර්මික විප්ලවයක් හරහා මානවයා ගමන් කරන විට කාර්මික විප්ලවය මගින් වරප්‍රසාද ලත් සහ වරප්‍රසාද නොලත් රටවල් ලෙස ලෝකයේ රටවල් බෙදී යන අතර, එවැනි කාර්මික විප්ලවයක සැලකිය යුතු බලපෑම සහ එහි දියුණුව තුළින් වරප්‍රසාදිත තත්ත්වයකට පිම්මක් පැනීමට රටවල්වලට අවස්ථාවන් ලබා දෙයි.

වාණිජ බල එන්ජිම නිපදවීමෙන් ඇරඹී පළමු කාර්මික විප්ලවය හා විදුලිය නිපදවීමෙන් ඇරඹී දෙවන කාර්මික විප්ලවයෙන් ජනිත අවස්ථාවන්ගෙන් සුවිශේෂී තත්ත්වයක් අත්පත් කරගැනීමට ඓතිහාසික සාධක මත ශ්‍රී ලංකාව අපොහොසත් වූ නමුත් තෙවන හා සිව්වන කාර්මික විප්ලවයන් තුළින් ජනිත අවස්ථාවන්ගෙන් සාධනීය ප්‍රතිඵල අත්කරගනිමින් විශේෂ වරප්‍රසාද හිමිකරගත් රටවල් කාණ්ඩයට අධිවර්ගීකරණ (upgrade) පිම්මක් පැනීමට තවමත් හැකියාව පවතී.

එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට අප අවස්ථාව ලබා ගන්නේ නම් එය කළ නොහැක්කක් නොවේ. මේ සඳහා කෘත්‍රීම බුද්ධිය (Artificial Intelligence), නැනෝ තාක්ෂණය (Nano Technology) ආදී තාක්ෂණයන් වෙත ප්‍රවේශවීම තුළින් පේටන්ට් බලපත්‍ර සහ බුද්ධිමය දේපළ අත්පත් කර ගැනීම, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වෙනත් ජාතීන්ට ලබා දීම තුළින් විදේශ ආදායම ලබා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය. මේ සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශයන් දැනුම, තොරතුරු, දත්ත හා තාක්ෂණයන්ගෙන් සන්නද්ධ කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ඒ සඳහා පර්යේෂණ හා වැඩි දියුණු කිරීම් මගින් ශ්‍රී ලාංකේය පේටන්ට් අත්පත් කර ගැනීමට හැකිවනු පිණිස ජාතියක් ලෙස ශක්තිමත් කිරීම යුගයේ නොනිම් මාහැඟි කාර්යය භාරයයි. පර්යේෂණ හා වැඩි දියුණු කිරීම් සඳහා මූල බීජ සපයන්නේ දත්ත හා තොරතුරු මගින් වන බැවින් ගුණාත්මක බවින් ඉහළ කාලීන දත්ත හා තොරතුරු පහසුවෙන් හා සමානව ලබා ගැනීමට හැකිවන ලෙස සාමූහික ජාතික දත්ත පද්ධතියක අවශ්‍යතාව කැපී පෙනේ.

දෙපාර්තමේන්තුව තුළ සිදු වූ වෙනස්කම්

තොරතුරු තාක්ෂණ විප්ලවයේ සිදු වූ වෙනස්කම් වලින් බැහැර වී කටයුතු කිරීමට ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවට ද නොහැකි විය. ඒ අනුව 2017 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා ග්‍රෑම් බල සමීක්ෂණය පැන් හා කඩදාසි භාවිත- මුහුණුවරින් (Paper Assisted Personal Interview -PAPI) පරිගණක භාවිත- මුහුණුවර (Computer-assisted personal interviewing -CAPI) වෙත විතැන් වීම දෙපාර්තමේන්තු ඉතිහාසයේ වැදගත් සංධිස්ථානයක් විය. මෙයට පසුගාමීව සිදුවන බොහෝ සමීක්ෂණ මෙන්ම 2021 ජන හා නිවාස සංගණනය ද මෙම තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙහි සිදු විය යුතු වර්ධනයන්

ශතවර්ශයකට අධික කාලයක් සුළු සංශෝධන සහිතව පවතින සංගණන ආඥාපනතක් ශතවර්ශයකට ආසන්න කාලයක් සංශෝධන රහිතවම පවතින සංඛ්‍යාලේඛන ආඥාපනතක් දෙපාර්තමේන්තුවට අභිමානයක් එක් කරන බව සැබැවකි. එසේම පනත් දෙකම ඉතා පුළුල් හා ශක්තිමත් බලතල දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබෙන පරිදි කෙටුම්පත් කර ඇති බව ද සත්‍යයකි.

එනමුත්, නිවැරදිව කාලීන සංඛ්‍යාන තොරතුරු සැපයීමෙන් ජාතියේ සංවර්ධන අභිමතාර්ථ මුදුන්පත් කරලීමට උරදී සිටින දෙපාර්තමේන්තුවට තෙවන හා සිව්වන කාර්මික විප්ලවයන්හි අතුරු ඵලයක් ලෙස ජනිත සංඛ්‍යාන තොරතුරු සඳහා වන අධි ඉල්ලුම බැහැර කළ නොහැක. එමෙන්ම විශේෂයෙන්ම සිව්වන කාර්මික විප්ලවය තුළින් ජනිත අවස්ථාවන්ගෙන් සාධනීය ප්‍රතිඵල අත්කර ගනිමින් විශේෂ වරප්‍රසාද හිමිකරගත් රටවල් කාණ්ඩයට අධිවර්ගීකරණ (upgrade) පිම්මක් පැනීමට ශ්‍රී ලංකාව යන නොනිම් ගමනේ පෙර ගමන්කරු වී ජාතියට මග පෙන්වීමට ඇති යුග මෙහෙවර මග හැරිය නොහැක්කකි. මේ සඳහා පහසුකම් සලසනු වස් දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙහි ද සමගාමී වර්ධනයක් සිදු වන්නේ නම් එය ජාතියේ සංවර්ධන අභිමතාර්ථ මුදුන්පත් කරලීම සුමට හා පහසු වනු ඇත.

උක්ත ප්‍රස්තෘත පැහැදිලි කිරීම් අනුව යමින්, වඩාත් විශේෂිත ලෙස දක්වන පහත සඳහන් කරුණු මත දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය, 21 වන සියවසට ඔබ්බ ලෙස වර්ධනය වීම කාලෝචිත වේ.

අසීමාන්තික ඉල්ලුම

- (1) සාමාජීය අවශ්‍යතාවයන් හා පුද්ගල අවශ්‍යතාවයන් ගතික වීම හා ගෝලීයකරණයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සංඛ්‍යාලේඛන සඳහා අද අද්විතීය ඉල්ලුමක් පැන නැගී ඇත. එම ඉල්ලුමෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් හෝ ආවරණය කිරීමට හැකි වන ලෙස දෙපාර්තමේන්තුගත හා පරිබාහිර ක්‍රියාදාමයන් සරල හා පහසු කිරීම සිදු කළ යුතුව ඇත.
- (2) සංඛ්‍යාලේඛන සඳහා වන අසීමාන්තික ඉල්ලුමෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් හෝ ආවරණය කිරීමට හැකිවන ලෙස සංඛ්‍යාලේඛන නිපදවෙන පරිබාහිර ආයතන අතර සමායෝජකයා වශයෙන් කටයුතු කිරීමට නෛතික අධිකාරිය ලැබීම දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සුමට කිරීමට හේතුවේ.

කාර්මික විප්ලවයන්ගේ තරගකාරීත්වයේ යහපත් ප්‍රතිඵල ජාතියක් ලෙස අත්පත් කර ගැනීමට

- (3) තෙවන හා සිව්වන කාර්මික විප්ලවයන් තුළින් ජාතික අවස්ථාවන්ගෙන් සාධනීය ප්‍රතිඵල අත්කර ගනිමින් විශේෂ වරප්‍රසාද හිමිකරගත් රටවල් කාණ්ඩයට අධිවර්ගීකරණ (upgrade) පිමීමක් පැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට ඇති හැකියාව සාර්ථකව උපයෝජනයට පර්යේෂණ හා වැඩි දියුණු කිරීම් අංශයන් ශක්තිමත් කිරීම යුගයේ අවශ්‍යතාවයකි. ඒ සඳහා අවශ්‍ය දත්ත හා තොරතුරු කාලීනව සැපයීමෙන් ඒ සඳහා වන ගමනේ පෙර ගමන්කරු වී ජාතියට මග පෙන්වීමට ඇති යුග මෙහෙවර ඉටුකිරීමට පහසුකම් සැලසීමට හැකි වනු පිණිස දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය වර්ධනය කිරීමට නිමිත්තක් පැන නැගී ඇත.
- (4) සිව්වන කාර්මික විප්ලවයෙහි අතුරු ඵලයක් ලෙස ස්වයංක්‍රීයව ජාතික වන Big Data ඉතා වැදගත් ලාභදායී තොරතුරු ප්‍රභවයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර Big data වලින් ජනනය වන සංඛ්‍යාලේඛන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීමේ කාලීන අවශ්‍යතාවයක් පැන නැගී ඇත.
- (5) නිවැරදිව කාලීන සංඛ්‍යාන තොරතුරු සැපයීමෙන් ජාතියේ සංවර්ධන අභිමතාර්ථ මුද්‍රාත්පත් කරලීමට උරදි සිටින දෙපාර්තමේන්තුව ඒ සඳහා නව තාක්ෂණ ක්‍රමවේද අඩු වැඩි වශයෙන් භාවිතා කරනු ලබන අතර, ඒ සඳහා පහසුකම් සලසන ලෙස නෛතික ආවරණය ලැබීම ද නිතැතින් ම සිදුවිය යුත්තකි. උදා:
 - GPS -තාක්ෂණයෙන් Co-ordinate ලබා ගැනීම සඳහා නෛතික ප්‍රතිපාදන සැලැස්වීමට කටයුතු සිදු කළ යුතුව ඇත.
 - (E - Survey) විද්‍යුත් සමීක්ෂණ හා විද්‍යුත් සංගණන (e-Census) සඳහා නෛතික ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ඇති අතර එහි මහභරීම් සිවිල් දණ්ඩනයන්ට සීමා කළ යුතුව ඇත.
 - විශාල දත්ත ගබඩා (Server) භෞතිකව නඩත්තු කරනවා වෙනුවට වලාකුළු දත්ත ගබඩා (Clouds) වල දත්තයන් ගබඩා කර තබා ගැනීම ඉතා පහසු හා ආරක්ෂිත ක්‍රමයක් වේ. මේ සඳහා අවකාශ සලසන නෛතික ආවරණයක් ලබා ගැනීම යුගයේ අවශ්‍යතාවයකි.

ජනගහන ලේඛන (Population Registries)

- (6) තොරතුරු තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමඟ දැනටමත් දියුණු රටවල් ජන හා නිවාස සංගණනයන් වෙනුවට ජනගහන ලේඛන (Population Registries) නඩත්තු කිරීමට

විතැන් වීම දක්නට ලැබේ. එය පහසු, වේගවත් නිවැරදි බවින් ඉහළ වියදම් අඩු ක්‍රමයක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති අතර අනෙක් දත්ත පද්ධති හා සම්බන්ධ වී පරිපාලක දත්ත පද්ධතියක් ලෙසත් ක්‍රියා කළ හැකි වීම නිසා සුවිශේෂී වේ. මේ සඳහා අනෙකුත් ආයතන පරිපාලන කටයුතු වෙනුවෙන් නඩත්තු කරන දත්ත පද්ධතීන්ට ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීම දැනට පවතින නීතියෙන් ආවරණය නොවන කරුණක් බැවින් ඒ සඳහා අවකාශ සලසා ගැනීම සුදුසු වේ.

නව විද්‍යුත් අපරාධ (Electronic Crimes)

- (7) තොරතුරු තාක්ෂණයේ දියුණුව වඩා සාධනීය ප්‍රතිඵල මෙන්ම නිෂේධනීය ප්‍රතිඵලත් ජාතික කර ඇත. තොරතුරු තාක්ෂණය දියුණුව මතම නව විද්‍යුත් අපරාධ (Electronic Crimes) බිහි වී ඇත. ඒ සඳහා මුහුණදීමට හැකි වන ලෙස දෙපාර්තමේන්තු කාර්යයන් සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය ද ශක්තිමත් කළ යුතුව ඇත.

ගුණාත්මක බවින් ඉහළ දත්ත හා තොරතුරු

- (8) දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි සිට දත්ත සමායෝජනය, විශ්ලේෂණය හරහා ප්‍රකාශයට පත්වන අවස්ථාව දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලිය පාරදෘශ්‍යවීම, වගවීම සහිතවීම මෙන්ම දත්තවලට පහසු හා සමාන ප්‍රවේශ අවස්ථාවන් ලබාදුන් පමණකින් “උසස් ගුණාත්මක බවින් යුතු දත්ත හෝ තොරතුරු” යන ලේබලය ඇලවිය නොහැක. එය එසේ සිදු වන බව ඊට ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙන් ද පිළිබිඹු විය යුතුය.
- (9) දැනුවත්භාවය පදනම් වූ තීරණ (Informed Decision) ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තු දත්ත භාවිතා කරන්නන් බොහෝ දෙනෙකුගේ ද අපේක්ෂාව වනුයේ උසස් ගුණාත්මක බවින් යුතු දත්ත හා තොරතුරු කාලීනව පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි වන ලෙස දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙහි ද යම් ආකාරයක වර්ධනයක් සිදු විය යුතු බවය.

නිල සංඛ්‍යාති

- (10) දෙපාර්තමේන්තුවට නිල සංඛ්‍යාති ජාතික කරන සමස්ත ආයතන පද්ධතිය එක් වැඩපිළිවෙළකට යොමු කළ යුතු මෙන්ම සමායෝජනය කළ යුතුව ඇත. එසේම ඒ සඳහා නෛතික ආවරණයක් පවතින නීතියෙන් නොලැබෙන බැවින් ඒ සඳහා අවකාශ සලසා ගැනීමට හැකි වන ලෙස දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය වර්ධනය කළ යුතුය.
- (11) දෙපාර්තමේන්තු නිල සංඛ්‍යාති ප්‍රකාශයට පත් කරන ක්‍රියාපිළිවෙළ නෛතිකව වඩා ස්වාධීන (Independent), පාරදෘශ්‍ය (Transparency) සහ වග වන (Accountability) ක්‍රියාපිළිවෙළක් ලෙස නෛතිකව වර්ධනය කළ යුතු බව මේ සම්බන්ධ නීතිය අධ්‍යයනය කරන විට පෙනී යන කරුණකි.

සංඛ්‍යාලේඛන ක්ෂේත්‍රය තුළ අන්තර්ජාතිකව වූ එකඟ වීම්

- (12) සංඛ්‍යාලේඛන ක්ෂේත්‍රය තුළ අන්තර්ජාතිකව එකඟ වන අර්ථදැක්වීම් හා සංකල්ප ක්‍රමවේද ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නෛතික ආවරණයක් දැනට පවතින නීතියෙහි නැත. එසේ ගිවිස ගන්නා අර්ථදැක්වීම්, සංකල්ප හා ක්‍රමවේද ශ්‍රී ලංකාවේ යොදා ගැනීම පිළිබඳ නිල අධිකාරිය සහිත ආයතනයක් නොමැති වීම බොහෝවිට අන්තර්ජාතික ආයතන සමග කටයුතු කිරීමේදී ගැටලු මතු කරන අවස්ථා ඇත. එබැවින් සංඛ්‍යාලේඛන ක්ෂේත්‍රය තුළ අන්තර්ජාතිකව එකඟ වන අර්ථ දැක්වීම් සංකල්ප හා ක්‍රමවේද පිළිබඳ සමායෝජනය කරන දේශීය ආයතන ලෙස දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය වර්ධනය කිරීමට නිමිත්තක් පැන නැගී ඇත.

වෘත්තීය ආචාරධර්ම හා ප්‍රමිතීන්

- (13) සංඛ්‍යාලේඛන ක්ෂේත්‍රය තුළ වෘත්තීය ආචාරධර්ම හා ප්‍රමිතීන් නියාමනය කිරීමට හැකි දේශීය යාන්ත්‍රණයක් නොමැති වීම විවිධ ආයතන ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන සංඛ්‍යාලේඛන සඳහා වන පිළිගැනීම පහත හෙලනු ලබයි. සංඛ්‍යාලේඛන ක්ෂේත්‍රය තුළ වෘත්තීය ආචාර ධර්ම නියාමනය කරන ආයතනය ලෙස නෛතික ආවරණය ලබා ගත හැකි වන පරිදි දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය වර්ධනය කිරීම සුදුසු වේ.

ජාලකරණය

- (14) වෙන් වශයෙන් රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු සංස්ථා මණ්ඩල රැස් කරනු ලබන දත්ත ජාලකරණයට හා එයින් ඉපදවෙන සංඛ්‍යාලේඛන සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පැන නැගී ඇත.
- (15) වෙන් වෙන් වශයෙන් රාජ්‍ය අංශය රැස් කරනු ලබන තොරතුරුවල අර්ථදැක්වීම් හි පවතින විෂමතාවයන් අවම කිරීම හා සංඛ්‍යාලේඛනවල ගුණාත්මක භාවය සම්බන්ධ ප්‍රමිතියන් ඇති කර ගැනීම අවශ්‍යව ඇත.

නෛතික ක්ෂේත්‍රයේ වූ මෑත කාලීන වර්ධනයන්

- (16) 19 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය පැහැදිලිව සඳහන් කරන පරිදි තොරතුරු රටේ පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකමක් බවට පත් කර ඇත. ඒ අනුව දෙපාර්තමේන්තුව සිදු කරන සියලු සංගණන, සමීක්ෂණවලින් ජනතාවගෙන් රැස්කරනු ලබන තොරතුරු පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කරන සරල ක්‍රියාදාමයකට යාමේ අවශ්‍යතාව අද පැන නැගී ඇත.

- (17) 19 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් මෙන්ම තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පනතින් සහතික කළ ජනතාවගේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම යථාර්තයක් බවට පත් වීමට දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙහි ද යම් ආකාරයක සංශෝධනයක් වීම කාලෝචිතය.

දණ්ඩණ ක්‍රමවේද

- (18) දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙහි සඳහන් දණ්ඩණ ක්‍රමවේදය තවදුරටත් සරල, සුමට හා ප්‍රායෝගික එකක් බවට පත් කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව දෙපාර්තමේන්තුව හඳුනා ගනු ඇත.

දෙපාර්තමේන්තු කාර්යයන් සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතියෙහි ඉහත කී වර්ධනය විය යුතු පැතිකඩ පැවතිය ද පවතින නීතිය සංශෝධනය ඉතා පරික්ෂාකාරීව මෙන්ම සැලකිල්ලෙන් කළ යුතු කාර්යයන් රැසකින් සමන්විත ක්‍රියාදාමයකි. නව පනත කෙටුම්පත්කරණයට ප්‍රථම එය සංශෝධන විය යුතු නීතියක් ලෙස අමාත්‍ය මණ්ඩලය හඳුනාගෙන ඒ සඳහා ප්‍රතිපත්තිය වශයෙන් අවසර ලබාගෙන තිබිය යුතුය. දෙවනුව කෙටුම්පත් පනත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක හරහා අදාළ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර අමාත්‍ය මණ්ඩලය නව පනත අනුමත කරන්නේනම් පාර්ලිමේන්තු න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත්කිරීමට අවසර ලැබේ. පාර්ලිමේන්තු ස්ථාවර නියෝග වලට අනුව පලමු වර, දෙවන වර හා තෙවන වර කියවීමෙන් සහ සම්මත වීමෙන් අනතුරුව කථානායකතුමා විසින් සිය අත්සන නිල වශයෙන් තැබීමෙන් පසු නව නීතිය සම්මත වූ ලෙස සලකණු ලැබේ.

එය බොහෝ භාරදුර කාර්යයක් බැවින් පවතින නීතියක් සංශෝධනය ඉතා වගකීමකින් කළ යුතු සාමූහික මාහැඟි ක්‍රියාවලියක් වේ. විශේෂයෙන් සංගණනයක් ආසන්නයේ පනත්වල සිදු කරනු ලබන සංශෝධනවලදී දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන නීතිය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම හෝ ශක්තිමත් කිරීම විනා පටු කිරීම කිසිසේත් සුදුසු නොවේ.

ආශ්‍රිත ලේඛන

1. Aker, J. C. (2008). Does Digital Divide or Provide? The Impact of Cell Phones on Grain Markets in Niger. BREAD Working Papers (177).
2. Information and Communication Technology Act (No. 27 of 2003): Department of Government Printing of Sri Lanka: 3-5.
3. Information and Communication Technology Agency (ICTA), Survey on ICT Usage in the Government Sector (2008). MG Consultants Pvt Ltd. Lirneasia (2006).
4. A baseline sector analysis of the Business Process Outsourcing (BPO) industry of Sri Lanka. 21 August, 2006.
5. Sri Lanka Information Communication Technology Association (SLICTA). (2007).
6. Rising Demand: The Increasing Demand for IT Workers Spells a Challenging Opportunity for the IT Industry. April: 9-12.
7. Standing orders -07 march 2018, published by parliament secretariat
8. Computer crime act (No. 24 Of 2007) Department of Government Printing of Sri Lanka
9. Electronic Transaction Act(No 19 of 2006) Department of Government Printing of Sri Lanka
10. The 19th Amendment (19A) to the Constitution of Sri Lanka, Department of Government Printing of Sri Lanka
11. Right to Information Act,(No. 12 of 2016)Department of Government Printing of Sri Lanka,

Trends in youth population of Sri Lanka

D.D. Basnayake – Statistician,

P.G. Gayani Jayathissa – Statistical Officer

Introduction

The most common definition used for the youth population by many countries is the population age 15- 24 years. According to the United Nation, the youth population identified as the population between 15 to 24 years. Similarly, the public sector in Sri Lanka when implementing plans and policies of the country consider the population of age 15 – 24 years on the youth population. Some countries taking into account the biological aspects such as extensive physical development, emotional intelligence, and

other reasons which occur before the middle age consider the population in the age of 15 – 29 years on the youth population. As a nation Youth can be a positive force for economic development in the country when provided with the knowledge and opportunities they need to thrive. In particular, young people should acquire the education and skills needed to contribute to a viable economy, and they need access to a job market that can integrate them into its labour force. This article aims to provide some information on the youth population for Preparation of plans in Sri Lanka.

Population by Age Group

According to world reports youth population of 1.8 billion represents ¼ of the world population. As indicated by demographic orientations and predictions, by year 2075 the world youth population will represent 1/5 of the total population. The estimated youth

population in 2018 was 5,037,000. This was 23% of the total population in Sri Lanka. The table no:1 below shows the variation of percentage of the youth population from the year 1946 – 2012 existed in the population of Sri Lanka.

Table 1

Population by age groups, 1946 – 2012

Age groups	Census years (%)					
	1946	1953	1963	1971	1981	2012
15-19	10.2	8.7	9.7	10.7	10.8	8.1
20-24	9.6	9.5	8.4	10.0	10.2	7.5
25-29	8.7	8.8	7.0	7.5	8.6	7.6
Total	28.5	27.0	25.1	28.2	29.6	23.2

Source: Census of Population and Housing – 2012 Final report

A systematic decline in youth population from 28.5% to 25.1% can be observed during the inter census period from census year 1946 to 1963. The young population of 29.6% in 1981 has declined by up to 23.2% in 2012. In consideration of these factors, fluctuation of the percentage of the youth population can be observed during the inter census period from 1946 up to present. Similarly, it can be expected that the youth population (23.2%) in 2012 may go down in the future. Decrease in fertility rate values

after the year 1981 has become the causal factor in this decline. There structural changes of the age composition occurred on a result of the demographic transition process, and demographers predict that the aging structure will change further. Guiders and policymakers must pay attention to this situation on well as in making decisions on the allocation of resources in the country. It is, therefore, a timely need to discuss how to get the young population involved in the overall development of the country.

Table 2
Projected Population by age groups, 2021, 2031 and 2041

Age group	Projection Year		
	2021	2031	2041
15-19	7.0	6.4	5.3
20-24	6.8	6.7	5.8
25-29	6.8	6.8	6.4
Total	20.5	19.9	17.5

Source: Beyond Twenty Million : Projecting the Population of Sri Lanka 2001-2081, De silva, W.I.,2007

Sex Ratio

The table 3 below, shows variation of the sex ratio of youth population during the inter census period from year 1946 – 2012.

Table 3
Sex Ratio, by census years

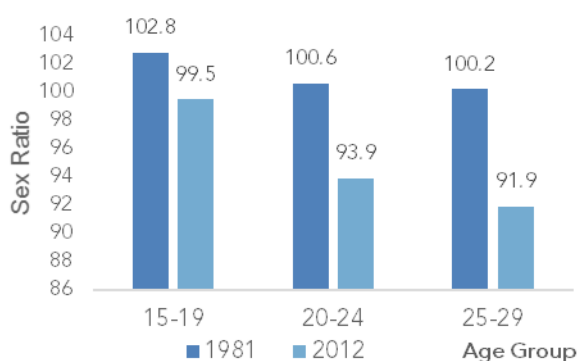
Age group	Census year					
	1946	1953	1963	1971	1981	2012
15-19	115.3	107.4	102.8	102.6	102.8	99.5
20-24	104.5	106.1	100.7	101.3	100.6	93.9
25-29	113.7	109.9	102.0	100.8	100.2	91.9

Source: Authors computations based on Population Census 1946, 1953,1963, 1971 and Census of Population and Housing 1981 and 2012

All age groups have reported high sex ratio values in 1946. The sex ratio of the age group of 15 – 19 years is 115.3 and the sex ratio of age groups between 20 -24 years and 25 -29 years is 104.05 and 113.7 respectively. A global drop in sex ratio can be observed for all age groups after 1946 and by 2012 this value has declined to a lesser value than 100. Figure 1 depicts the sex ratio of youth population and their age group in 1981 and 2012.

A decrease in the sex ratio of the youth population by 2012 may affect the marital status of both sexes. And this can affect the social equilibrium on well on variation socio-economic states that exist in society. Therefore, becomes a significant matter to seek reasons for. Especially the reasons such as the influence of the youth, various health reasons, accidents, risky jobs men are engaged and immigration, etc. are assured to have affected in this matter. However, having a sex ratio of 100 at birth emphasizes the importance of planning to maintain this status.

Figure 1
Sex Ratio, by age group 1981,2012

Source:
Census of Population and Housing, 1981 & 2012

Marital Status

The most important factor when studying the youth population is their marital status. The median age of marriage of the women is 23.4 while for men this value is 27.2. By the age of marriage in the total population, a higher percentage of the population, get married between the ages of 15 - 29 years.

By the marital status of young women, 57.1% of the female population, between ages 15 - 29 were never married. And 42.0% were

married, 0.9% were widowed, divorced or separated. It is reported that 10.6% of the women age 15 -19 are married and 24.4% of women aged 25 – 29 years were not married. Therefore we have to pay more attention for these groups especially teenage marriages. Figure 2 shows the marital status of young men and women by age group.

Figure 2
Marital status of young men and women, 2012

Source:
Census of Population and Housing - 2012

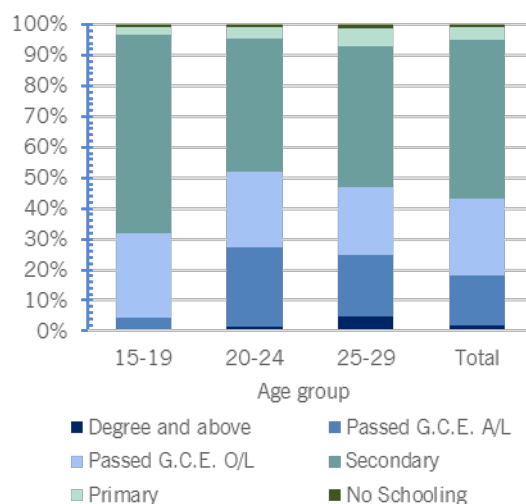

Compared to young women, statistics of the marital status of young men may slightly vary. 76% of men ages between 15 - 29 years were never married. The percentage of married men aged 15 - 19 was 2%. And the percentage of married men at the age of 20 - 24 and 25 -29 were 18.5% and 51% respectively.

Education

When considering the education level of the youth population, it would be more appropriate to study the education level of both sexes separately. As reported by the Population and Housing Census 2012, 1% of (21,153) young men have never attended school. 4% had only primary education. 52% had education up to grade 6 – 10. 25% of young men have passed G.C.E. O/L and 16% have passed G.C.E. A/L. The percentage of degree holders or higher education was 2%. And 56.8% male population has not passed G.C.E. O/L.

Figure 3
Education level of young males by age groups, 2012

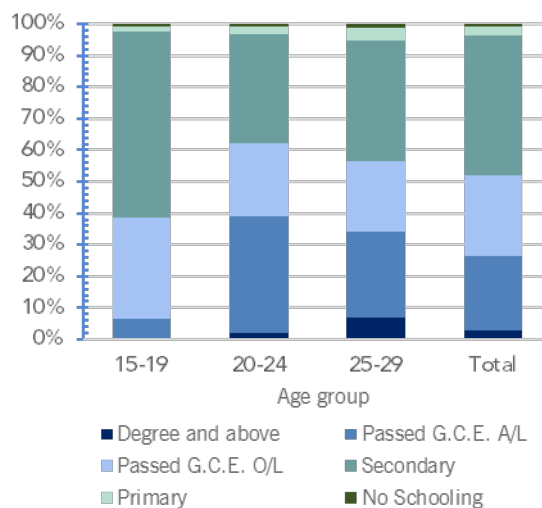

Source:
Census of Population and Housing, 2012

1% of the young female population has never attended school (20,662). Only 2.7% of women had primary education. 44.2% had education only up to grade 6 – 10 and 26% having G.C.E. O/L qualification. 23.3% reported having G.C.E. A/L qualifications while 3% reported having a degree and higher education. The education level of young women by age group is shown by figure 4 as follows:

Figure 4
Education level of young females by age groups, 2012

Source:
Census of Populations and Housing, 2012

When considering the overall young male and female population, 41,815 has never attended school. 156,152 had school education up to 1 - 5 grades. Providing special attention to these 3 age categories may help in policy formation and planning. Further 52% of the total young population had qualifications lower than G.C.E. O/L; therefore, taking necessary action to provide them proper education, vocational training or employment is an important step to take.

55% of men in the age group of 15 -19 years were having school education at the time of the census of population 2012. 6% were having education at vocational or other educational institutes. 39% of them have not engaged in any kind of education. 82.5% of the population in the age group of 20 -24 years do not engage in any educational activity while 95% of the population in the age group 25 – 29 years did not in any educational activity.

Female populations in age group 15 - 19 years, 59% were engaged in school education at the time of the census. 5% were engaged in other educational activities or vocational education. 35.5% did not engage in any educational activity. 78% and 95% of females in the age groups of 20 - 24 and 25 - 29 respectively were not involved in any education. Educators and planners should take note of the high number of people

between the ages of 15-19, both male and female, who are not involved in any educational activity.

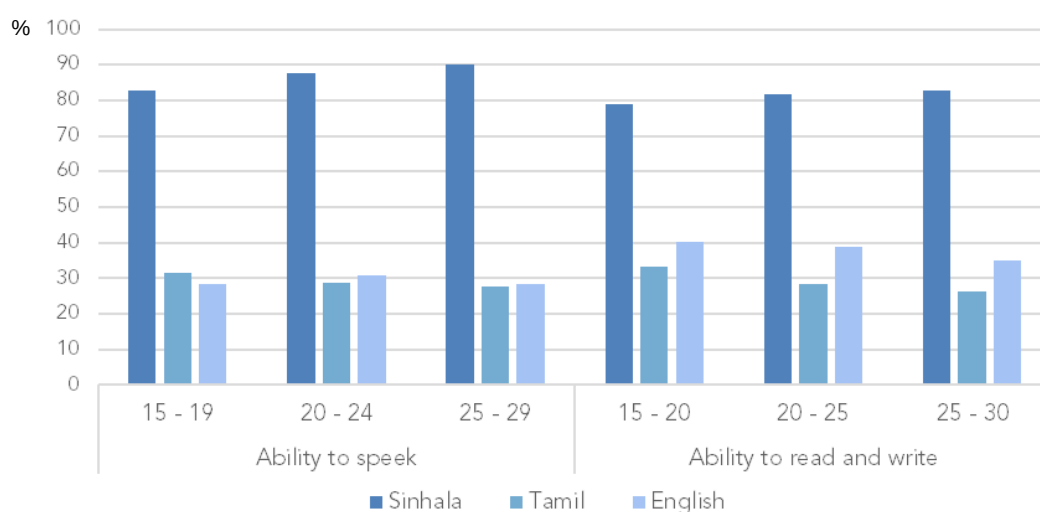
Language Literacy

Sinhala and Tamil are the official languages of Sri Lanka. Additionally, the English language is used as the communicate language. It is very important to communicate ideas of nationally and internationally and for employment opportunities, higher education, or accessing IT facility and also for paperwork handled individually, by government or private institutions. It is therefore vital to make arrangements to develop the skills of young people in using these 3 languages for the betterment of the future.

The language ability of young men in small age groups shows a slight variation. However, it reported that 86.8% of the total young population has the ability to converse in Sinhala, 29.4% in Tamil and 29.3% in English.

Further 81.1% can read and write Sinhala language and 29.5% can read and write Tamil language. 38.2% are able to read and write English. The age group of 15 -19 shows more ability to write English and Tamil than the other age groups.

Figure 5
Language skills of males, by age group, 2012

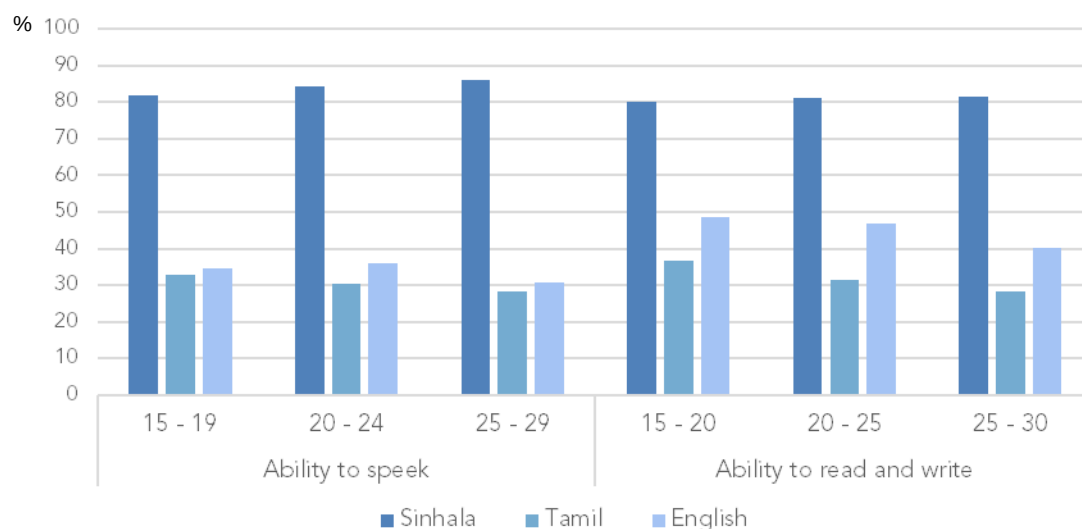
Source:
Census of Population and Housing, 2012

DCS

Young women do not show a huge difference in the ability to speak and writing languages in comparison with men. However, the age

group of 15 – 19 shows more ability in reading and writing English and Tamil languages than the other age groups.

Figure 6
Language skills of females, by age group, 2012

Source:
Census of Population and Housing, 2012

DCS

Ability of multiple languages

Multi linguistic capability is very important talent to a person. Because if a person have multi-language skill, can face any occasion with a rich personality. Table 4 indicates

below displays the percentage of the young male population in the ability to use two or more multiple languages.

Table 4
Ability of young men in using multiple languages, by age group, 2012

Age group	Ability to speak (%)				Ability to read and write (%)		
	Sinhala and Tamil	Sinhala and English	Tamil and English	All 3 languages	Sinhala and Tamil	Sinhala and English	Tamil and English
15 - 19	15	26	10	8	13	35	15
20 - 24	17	29	10	8	11	35	12
25 - 29	18	27	9	8	10	32	10

Source: Census of Population and Housing – 2012

Table 5 below shows the ability of young women in using multiple languages.

Table 5
Ability of young women in using multiple languages, by age group, 2012

Age group	Ability to speak (%)				Ability to read and write (%)		
	Sinhala and Tamil	Sinhala and English	Tamil and English	All 3 languages	Sinhala and Tamil	Sinhala and English	Tamil and English
15 - 19	15	31	13	10	17	43	20
20 - 24	15	33	11	9	14	42	16
25 - 29	15	29	9	7	11	36	12

Source: Census of Population and Housing – 2012

The population has the ability to use two languages or multiple languages. Taking action to develop this ability further is a timely requirement.

Computer and digital Literacy

According to the Computer Literacy Survey conducted by a module parallel to the survey of the Sri Lanka Labor Force Survey 2019, 55.3% of the youth population (aged 15-29) is computer literate. The population between the ages of 15-19 has a high computer literacy rate of 64.9%. When digital literacy is considered 76.6% (aged 15-29) has digital literacy. Digital literacy is higher than computer literacy for all age disaggregated levels.

Physical and Mental Difficulties

According to information revealed by the census of population and housing 2012, 2% of young men have some kind of physical and mental difficulty such as; vision problems, hearing problems, walking difficulties, memory, self-care and communication problems.

When the age group of 15 – 19 years is considered, 18 out of every 100 persons suffer from some kind of difficulty. 18 out of every 1000 persons in the age group of 20 – 24 years also suffer from some kind of difficulty and this value is 19 for the age group of 25 – 29 years. Quality wise it is reported that 2,391,312 of the young male population suffers from some kind of difficulty whereas this value for young females is 2,924,227.

Labour Force Participation

The labor force participation rate indicator plays a key role in studying the factors that determine the size and composition of a country's human resources and in predicting future labour supply. And also this information is used to create employment policies to identify training needs and to calculate the expected labour force participation rates by sex, and much more financial planning of social wellbeing. Hence it will be useful to study the labour force

participation, in the population according to age groups due to the involvement of the young population in various activities such as studies, vocational training and marriage. The labour force participation of this population for the last fifteen years by age group and sex are shown in Table 6.

Table 6

Labour force participation Rate by Age groups 2006, 2009, 2012, 2015 & 2018

Age group	Year	Total	Male	Female
15-19	2006	23.9	29.0	18.5
	2009	19.0	25.2	13.0
	2012	14.8	20.8	8.7
	2015	15.0	19.7	10.3
	2018	11.7	16.5	6.8
20-24	2006	64.2	80.6	48.7
	2009	58.7	76.7	43.4
	2012	54.7	73.6	37.7
	2015	55.5	72.4	41.2
	2018	53.2	70.3	37.5
25-29	2006	68.4	94.5	46.5
	2009	66.2	92.6	43.7
	2012	64.6	94.0	39.4
	2015	65.4	92.9	44.1
	2018	66.3	91.7	43.7

Source: Sri Lanka Labour Force Surveys 2006, 2009, 2012, 2015, 2018

From 2006 to 2018, the labor force participation rate has been steadily declining from the total population between the ages of 15-19 and 20-24. And also this decrease can be seen in both male and female. The reason for the less contribution by this age group may be due to their various educational involvements. However, need to make plans to increase the involvement of male and female in the homeland's labor force, especially in the group of age 20-24 years. It is important to make plans using vocational education. Over the past 15 years, the age group between 25-29 years has shown slight fluctuations in the labor force participation rate. Males in this age group have a higher labor force participation rate, while females have a labor force participation rate of less than half that of males.

Only 11.7% of the population in the age group of 15 – 19 years contributes towards the labour force in the year 2018. Only 16.5% of male and 6.8% of female in this age category contributes towards the labour force of the country.

When the age group of 20 – 24 is considered, 53.2% of the populations participate in the labour force; out of which 70.3% represent male and 37.5% by female. And it shows rapid growth in this value with the increase in age from 15 -19 to 20 – 24.

The age group of 25 – 29 years shows a higher percentage of participation than the other 2 age groups. Year 2018, 66.3% of the population in the age group of 25 – 29 years shows their contribution to the labour force; where representation of male and female in the above age group is 91.7% and 43.7% respectively. The labour force participation by age group and residence Sector is shown in table 7.

Table 7

Labour Force Participation Rate (%) by age group and residencial Sector, 2018

Gender	Sector and age group								
	Urban			Rural			Estate		
	15-19	20-24	25-29	15-19	20-24	25-29	15-19	20-24	25-29
Total	11.1	53	68.9	11.5	52.9	35.3	17.9	62.4	74.1
Male	17.2	70.2	92.5	16.1	69.9	91.4	21.8	80.4	91.9
Female	5.4	36.7	43.9	6.7	37.3	43.0	14.2	45.4	54.5

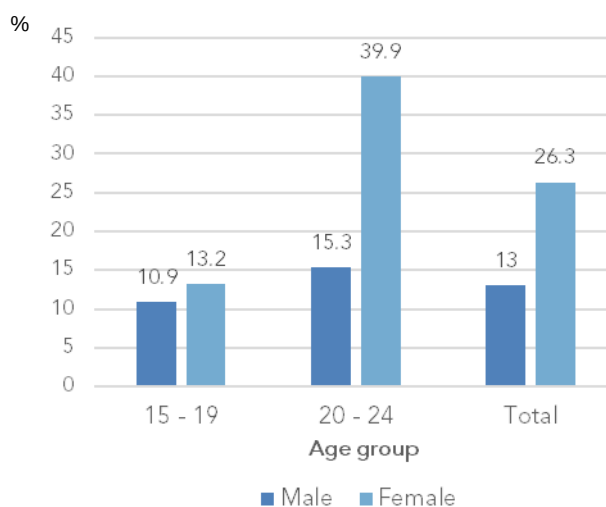
Source : Sri Lanka Labour Force Survey - 2018

Labour force participation of the youth population by residence sector shows a considerable variation. By the total population and sex of all small age groups, young male and female in the estate sector shows more labour force participation than the urban and rural sector.

Higher number of population (668,331) in the age group of 15 – 19 and 20-24 do not engage in any economic, educational, or training activity.

Figure 7 shows the percentage of young males and females in the age group 15-19 and 20-24, who are not engaged in any kind of economic, educational, or training activity as 13.0% and 26.3% respectively. The percentage of young women not engaged in any economic, educational or training activity is higher than the percentage of young men. And it can be observed that the age group of 20 – 24 shows a higher percentage of the population in these activities than the other age groups.

Figure 7
Young population not engaged in any kind of economic, educational or training activity by sex and age group, 2018

Source:

Authors computation on Labour force Survey - 2018

Summary

The information collected on the youth population in Sri Lanka reveals that factors such as educational level, employment, labour force participation show different variations. It is important to study these matters on it will help to make the population contribute constructively in the economy.

There structural changes of the age composition occurred on a result of the demographic transition process, and demographers predict that the aging structure will change further. A systematic decline in youth population from 29.6% to 23.2% can be observed during the inter census period from the census year 1981 to 2012. Population projections show that the population between the ages of 15-29 will be 17.5% of the population by 2041.

It would be vital to make the necessary arrangements to maintain the sex ratio of the young population close to 100. The sex ratio of age groups 20 – 24 years and 25 – 29 years are 94 and 92 which may affect their marital status and other related matters. 51% of men and 76% of women are married by the age of 25 – 29. 11% of women married at the age of 15 – 19 years should be taken into consideration.

Further 52% of the total young population had qualifications lower than G.C.E. O/L; therefore, taking necessary action to provide them proper education, vocational training or employment is an important step to take.

The youth population has the ability to use two languages or multiple languages. Taking steps to further develop this ability will greatly facilitate communication between different language speaking communities. It

is a timely necessity. The increase in digital literacy over computer literacy shows that the youth population is more inclined to use smartphones and tablets than to use computers.

The participation of young women in the labour force takes relatively a low percentage. The young population living in estates participates more in the labour force than in the other two sectors. So that by arranging necessary plans to get young women involved in the labour force, may contribute for the economy in the country at large. The labor force contribution is lower in the age group of 20-24 compared to the age group of 25-29. This may be due to the fact that the 20-24 years is getting a higher education. However, plans are needed to increase the labor force contribution to this age group.

The number of young people in the age groups 15-19 and 20-24 who do not engage in any economic activity, education, or training is 668,331. It is very important to get suitable action to increase the number of economically active population by using this people. Drawing attention to these special matters may become beneficial for building up a productive labour force in Sri Lanka which is a country with demographic transitions.

The youth population is the strength of the future of a country. If we did not identify the real characteristics of them clearly, we could not make arrangements to full fill their needs. And another benefit is can identify the way that makes policies to develop the country using the fresh blood. Also it will be helpful to reduce upcoming economic and social issues.

References:

1. Department of Census and Statistics, 2015, Census of Population and Housing - 2012 [Final Report]
2. Department of Census and Statistics, 2014, Census of Population and Housing -2012 [Key Finding]
3. Department of Census and Statistics, 2018, Sri Lanka Labour Force Survey - Annual Report
4. Department of Census and Statistics, 2018, Computer Literacy Statistics -2019, Annual Bulletin
5. De Silva, W.I.,2007, A population projection of Sri Lanka for the Millennium, 2001-2101: Trends and Implications, Institute of Health Policy, Colombo.
6. De Silva, W.I.,2007, Beyond Twenty Million: Projecting the Population of Sri Lanka 2001-2081.

කාන්තා සවිශේෂ ආර්ථික පැතිකඩ

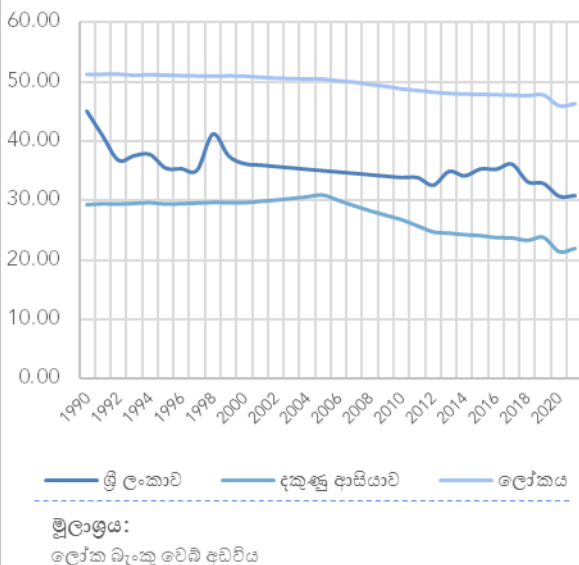
දීප්ත කුමාර බටගොඩ
සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරී

“වත්මන් ලෝකයේ විශාලතම මානව හිමිකම් අභියෝගය කාන්තාව සම්බල ගැන්වීම හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය ඇති කිරීමයි.”
Antonio Guterres (එක්සත් ජාතීන්ගේ මහලේකම්)

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් 2030 වර්ෂය වනවිට සපුරා ගැනීමට අපේක්ෂිත තිරසර සංවර්ධන අභිමාර්ගයන් අතර, පස්වැනි ඉලක්කය වන්නේ කාන්තාවන් සම්බල ගැන්වීම යි. ආර්ථික හා අනෙකුත් සම්පත් සඳහා කාන්තාව සතු ප්‍රවේශය ශක්තිමත් කිරීම, වැටුප් නොලබා සිදු කරන කාර්යයන් සඳහා වටිනාකමක් ලබා දීම, ශාඛ කටයුතුවල පවතින අසමාන වගකීම් සමතුලනය ආදිය එහි අපේක්ෂිත උප අරමුණු වේ. එමෙන්ම ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය අවම කිරීම සඳහා ආර්ථික සාධකයට සුවිශේෂී කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ හැකි බව සමාජය පිළිගන්නා මතයකි. ඒ අනුව ආර්ථික ස්වාධීනත්වය කාන්තාව සම්බල ගැන්වීමේ තීරණාත්මක සාධකයක් බවට පත්වන අතර, ශ්‍රම බලකාය තුළ කාන්තා දායකත්වය තවදුරටත් ඉහළ නැංවීම සහ කාන්තා ශ්‍රමය වෙනුවෙන් නිසි වටිනාකමක් ලබාදීම කාන්තාවන් සම්බල ගැන්වීමේ ව්‍යාපාරයේ දී අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයක් බවට පත් වේ.

රූප සටහන 01

කාන්තා ශ්‍රමබල සහභාගීත්ව අනුපාතය (1990-2019)

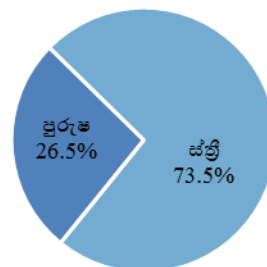

පුරුෂයා උත්තම කොට සලකමින් කාන්තාව සහ ඇගේ අයිතිවාසිකම් යටපත් ව තැබීමට බල කෙරෙන සමාජයක 1960 වර්ෂයේ දී, ලොව ප්‍රථම අගමැතිවරිය බිනි කරමින් ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාව විසින් ලෝකයට කියා පෑවේ කාන්තාව තවදුරටත් “හැදිලිව නුවණැත්තියක්” නොවේ ය යන පණිවුඩයයි.

එහෙත් ඉන් හැට වසරක් ඉක්ම ගිය 2021 වර්ෂයේ දී, ලෝක ආර්ථික සමුළුව (World Economic Forum) තම වාර්ෂික වාර්තාවෙන් පෙන්වා දෙන්නේ පුරුෂයන්ට සහ ස්ත්‍රීන්ට හිමිවන සමාන අවස්ථා අතර පරතරය මැන බලන දර්ශකය (Gender Gap Index) අනුව ශ්‍රී ලංකාව රටවල් 156 ක් අතුරින් 116 වැනි ස්ථානයේ පසුවන බව යි. එසේ වුවත්, 2006 වර්ෂයේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතා දර්ශකය අනුව ශ්‍රී ලංකාවට 13 වැනි ස්ථානය හිමිව තිබුණි. වසර 15ක කාලය ඇතුළත සිදු වූ මෙම නියුණු පසුබෑම, වර්තමානයේ දී ජාත්‍යන්තර හා ජාතික වශයෙන් අවධානයට බඳුන් වී තිබෙන මාතෘකාවක් බවට පත්ව තිබේ.

රූප සටහන 02

ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවන ජනගහනය

මූලාශ්‍රය:
ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රමබල සම්ක්ෂණය 2020

DCS

ලෝක ආර්ථික සමුළුව විසින් ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය විග්‍රහ කිරීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් ක්ෂේත්‍ර හතරක් ආවරණය කරනු ලබයි. ආර්ථික, දේශපාලන, සෞඛ්‍යය හා අධ්‍යාපන අවස්ථා එම ක්ෂේත්‍ර අතරට ඇතුළත් වන අතර, ලෝක ආර්ථික සමුළුව පෙන්වා දෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන සහ ආර්ථික ක්ෂේත්‍රවල දී කාන්තාවන්ගේ ඇති අඩු දායකත්වය මෙම පසුබෑමට හේතු වී ඇති බවයි. ලෝක ආර්ථික සමුළුව 2006 වර්ෂයේ දී සහ 2021 වර්ෂයේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතා දර්ශකය මිනුම් කිරීමේ දී ඇති කරන ලද යම් යම් වෙනස්කම් නිසා මෙවැන්නක් සිදු වීමට ඉඩක් ඇති බව ඇතැම් විද්වතුන් ප්‍රකාශ කළ ද, එක්සත් ජාතීන්ගේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ අසමානතා දර්ශකයෙන් ද මෙයට සමාන තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කිරීමෙන් පෙනී යන්නේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානතාවයේ යම් ගැටළුවක් ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින බවයි. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ප්‍රකාශ කර ඇති පරිදි ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ අසමානතා දර්ශකය අනුව ලොව රටවල් 187කින් ශ්‍රී ලංකාවට 74 වැනි ස්ථානය හිමි වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ අසමානතාවය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේ දී අධ්‍යාපන සහ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානාත්මතාවය (Gender Gap), ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවයට (Gender equality) ආසන්න තත්ත්වයක් පෙන්වනු ලබන ද, ආර්ථික සහ දේශපාලන ක්ෂේත්‍ර තුළ පෙන්වනු ලබන කරන්නේ වඩාත් විෂම තත්ත්වයක් බව ලෝක ආර්ථික සමුළුව පෙන්වා දී තිබේ.

ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තා අනුව 2000 පළමු දශකයේ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ජනගහනය, පුරුෂ ජනගහනය අභිබවා යමින්, වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ත්‍රී ජනගහනය සමස්ත ජනගහනයෙන් 51%ක් තරම් අගයක් ගෙන ඇත. එසේ වුවත් කාන්තා ජනගහනයේ මෙම වර්ධනය, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ පිළිබිඹු වනවා ද? ශ්‍රම බලකාය තුළ කාන්තාවට ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී වීමට අවස්ථාව ලැබී තිබේ ද? යන්න සාකච්ඡාවට බඳුන් විය යුතු කාලීන මාතෘකාවක්ව තිබේ. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රම බල සමීක්ෂණ වාර්තාව (2020) එළි දක්වමින් පෙන්වා දෙන්නේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ කාන්තාවගේ ශ්‍රමබල සහභාගීත්වය 32% ක් තරම් අවම මට්ටමක තවමත් පවතින බවයි. 2012 සිට 2020 දක්වා එම අනුපාතය 36% ඉක්මවා ගොස් නැති බවත්, පුරුෂ ජනගහනය තුළ ශ්‍රමබල සහභාගීත්වය 72% වැනි ඉහළ අගයක් බවත් එම වාර්තාව මගින් පෙන්වා දී තිබුණි.

ජනගහනය වයස්ගත වීමේ තර්ජනයට මුහුණ දෙමින් සිටින ශ්‍රී ලංකාව, එම හේතුව නිසාම ශ්‍රම බලකාය ද ප්‍රමාණාත්මකව අඩුවීමේ ගැටළුව කරා ගමන් කිරීමේ හැකියාවක් තිබේ. එවැනි වාතාවරණයක දී වැඩකළ හැකි වයසේ පසුවන කාන්තාවගේ ශ්‍රම සහභාගීත්වය අවම වීම, වඩාත් සංකීර්ණ තත්ත්වයක් උදාකරනු ඇත. ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවගේ ශ්‍රමය ආර්ථිකය තුළ ඵලදායී අයුරින් යොදවා ගැනීම හෝ ඒ සඳහා වටිනාකමක් ලබා දීම, හුදෙක් ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය පිළිබඳ අරගලයක් නොව, රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය හා කාර්යක්ෂම ශ්‍රම භාවිතය සඳහා සෘජු බලපෑමක් ඇති කරන්නක් වේ.

දකුණු ආසියානු කලාපය තුළ, සෙසු රටවලට සාපේක්ෂ ව ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවගේ ශ්‍රමබලකාය සඳහා සහභාගීත්වය ඉහළ මට්ටමක පැවතිය ද, ලෝක ආර්ථිකය හා සසඳන විට එය තව දුරටත් වර්ධනය විය යුතු මට්ටමක පවතින බව ලෝක බැංකු තොරතුරු අනුව පෙනී යයි. එමෙන් ම 2000 දශකයේ මැද භාගයේ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ශ්‍රම බල සහභාගීත්වයේ කිසියම් ක්‍රමික අඩුවීමක් පෙන්වනු ලබන බව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ශ්‍රමබල සමීක්ෂණ තොරතුරු අනුව පෙනී යයි. මේ තත්ත්වයට ආසන්නතම හේතුව ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවන කාන්තා ජනගහනය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවතීම යි. 2020 වර්ෂයේ දී ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවන පුරුෂ ජනගහනය

වගුව 1

ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවීමට හේතු

හේතුව	සතියකට වැඩ කරන සාමාන්‍ය පැය ගණන	මාසික ඉපයුම් (රු.)	දෛනික ඉපයුම් (රු.)
ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවන සමස්තය	100	100.0	100.0
අධ්‍යාපන කටයුතු	22.0	39.2	15.8
ගෘහ කටයුතු	45.3	3.7	60.3
විශ්‍රාමික/ වයස්ගත	20.9	34.4	16.1
අසනීප/ ආබාධිත	8.6	16.6	5.7
වෙනත්	3.2	6.2	2.1

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රමබල සමීක්ෂණය, 2020

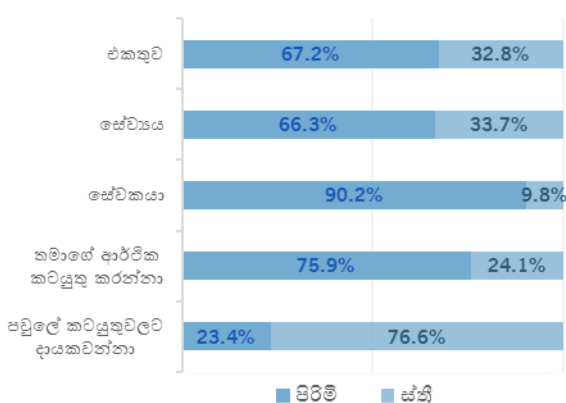
26.5% වන විට, ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවන කාන්තා ජනගහනය 73.5% ක් බවට පත් වී තිබුණි. ඊට සමානුපාතිකව පුරුෂයන්ගේ විරැකියා අනුපාතයට (4%) සාපේක්ෂව කාන්තා විරැකියා අනුපාතය (8.5%) දෙගුණයකට වඩා ඉහළ අගයක් වාර්තා කර තිබූ අතර, ඉනිදු උසස් අධ්‍යාපනය හැදෑරූ පුරුෂයින්ගේ සේවා වියුක්තියට (6.2%) සාපේක්ෂව කාන්තාවන්ගේ සේවා වියුක්තිය (13.6%) ඉහළ අගයක් ගන්නා බව ශ්‍රමබල සමීක්ෂණය 2020 වාර්ෂික වාර්තාව මගින් පෙන්වා දී තිබේ.

2020 දී සිදු කරන ලද පාසල් සංගණනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ගුරුවරුන් අතරින් 75% ක් පමණ කාන්තාවන් වන අතර, පළාත් රාජ්‍ය සේවයේ පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව කාන්තා ප්‍රතිශතය ඉහළ මට්ටමක පවතී. එමෙන් ම රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ තුළ කාන්තාවන් වෘත්තීමය (Professional) හා ලිපිකරු ආශ්‍රිත රැකියාවල වැඩි වශයෙන් නිරත වුව ද, අනෙකුත් අංශවල දී ඇයගේ දායකත්වය පුරුෂ පාර්ශ්වයට සාපේක්ෂව ඉතා අවම මට්ටමක පවතින බව ශ්‍රමබල සමීක්ෂණ තොරතුරු හෙළි කරනු ලබයි. එසේ ම ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශිත The Sri Lankan Women (2014) නමැති ග්‍රන්ථය මගින් ආර්ථික පැවැත්ම සඳහා ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාව බොහෝ දුරට අවිධිමත් අංශයේ රැකියාවල නියුක්ත වන බව ද පෙන්වා දී තිබුණි.

ඇතැම් රැකියා සඳහා ප්‍රවේශ වීමේ දී ස්ත්‍රීත්වය බාධාවක් ලෙසින් පැවතීම සහ ඇතැම් රැකියා කාන්තාවන්ට වඩාත් සුදුසුයැයි පවත්නා ආකල්පය, ශ්‍රමය සඳහා කරනු ලබන ගෙවීම් පුරුෂයාට සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවතීම, ප්‍රාග්ධන පහසුකම් ලබා ගැනීමේදී පවතින විෂමතාවයන්, කාන්තාවන්ගේ ජීව විද්‍යාත්මක තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ශ්‍රම ඉල්ලුම්කරුවන් පූර්ව නිගමනවලට එළැඹීම, කාන්තාවන්ට අවශ්‍ය සහාය නොදෙන සේවා ස්ථාන, ගෘහාශ්‍රිත කටයුතු, දිවා සූරුකුම්

මධ්‍යස්ථාන අවම වීම සහ සමාජයේ කාන්තාව පිළිබඳව පවතින සාම්ප්‍රදායික ආකල්ප ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ භාවයේ අසමානතාවයේ විවිධ පැතිකඩ නිරූපනය කරන තත්ත්වයන් මෙන්ම, අසමානතාවය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාමට රුකුල් දෙන කරුණු ලෙසින් බොහෝ අධ්‍යයන වාර්තා මගින් පෙන්වා දී තිබේ. එමෙන් ම කාන්තාව සහ පවුල අතර පවතින වගකීම් බෙදී යාමේ අසමානතාවය, ගර්භණී කාලය තුළ කාන්තාවන්ගේ සේවා ඵලදායිතාවය පිළිබඳ තත්ත්වයන් සේවා යෝජකයින් විසින් කාන්තාවන් සඳහා රැකියා ලබා දීමේ දී සෘණාත්මක ව බලපෑම් කරනු ලබන බව රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාවාරිය, ආචාර්ය ගයත්‍රී විජේසුන්දර පෙන්වා දී තිබේ.

රූප සටහන 03
ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව සේවා නියුක්තිය - 2020

මූලාශ්‍රය:
ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රමබල සමීක්ෂණය, 2020

DCS

ශ්‍රී ලංකාවේ කාල පරිච්ඡේදය පිළිබඳ සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵල අනුව, වයස අවුරුදු 10 ට වැඩි ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන් දිනකට පැය 5 යි විනාඩි 36 ක් වැටුප් නොගෙවන කාර්යන්හි නිරත වෙන බව ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව පෙන්වා දී තිබේ. එහෙත් පුරුෂයෙකු ඒ වෙනුවෙන් ගත කරන කාලය පැය එකක් සහ විනාඩි 30 ක් පමණක් වන බව සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵල වාර්තා කර තිබේ. කාන්තාව සිදු කරන ඉඩම්පිහුම් කටයුතු, ළමයින් සහ වැඩිහිටියන් රැක බලා ගැනීම, ආහාර පාන රැගෙන ඒම වැනි කාර්යයන් වෙළඳපොළ වටිනාකම මත පදනම් ව ගණනය කිරීම තරමක් අපහසු කාර්යයකි. මේ හේතුව නිසා ලෝකයේ රටවල් ජාතික ගිණුම් පිළියෙළ කිරීමේ දී කාන්තාව විසින් සිදු කරනු ලබන ගෘහ කටයුතු පිළිබඳව ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ගැනීම තවදුරටත් ප්‍රමාද වෙමින් පවතී. “රැකියාවක් කරන කාන්තාවක්, වැඩ මුරය අවසන් වී නිවසට පැමිණීමෙන් පසුව ද විශාල වැඩ කොටසක් කළ යුතුයි. එය තවත් රැකියාවක් හා සමානයි. වෙනසනම් ගෘහ කටයුතු සඳහා ඇයට ගෙවීමක් සිදු නොකිරීම යි. මේ තත්ත්වය වෙනස් වීමට නම් කුඩා කළ සිටම අධ්‍යාපන පසුබිම තුළම මෙයට අවශ්‍ය පදනම සකස් විය යුතු යි. ගෘහ ආර්ථික විද්‍යාව

කාන්තාවන්ට ආවේණික විෂයක් නොවිය යුතුවාක් මෙන්ම, තාක්ෂණික විෂය පිරිමි ළමුන්ට ආවේණික විෂයක් නොවිය යුතු යි. කාන්තාවකට නිවසක විදුලි බල්බයක් සවි කර ගැනීමටත්, පුරුෂයෙකුට ආහාර වේලක් සකස් කර ගැනීමටත් හැකියාවත්, මානසික වශයෙන් ආකල්පමය වෙනසක් ඇති විය යුතුයි,” මේ පිළිබඳව අදහස් දක්වමින් ආචාර්ය ගයත්‍රී විජේසුන්දර පවසයි.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ බ්ලොග් අඩවිය සඳහන් කරන පරිදි, ආර්ථික සංවර්ධනය ඉහළයත් ම වැටුප් නොලබා වැඩ කරන කාලය කෙමෙන් අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කරන බව ඔවුන්ගේ නවතම අධ්‍යයනයන් මගින් හෙළි වී තිබේ. වැටුප් නොලබන කාර්යයන්ගේ විෂමතාවය අවම කිරීමෙන්, කාන්තාවන්ට සාධාරණයක් ඉටු වෙනවා පමණක් නොව රටක කාර්යක්ෂම ශ්‍රමබලකායක් සහ ශක්තිමත් ආර්ථිකයක් ඇති කරන බවත් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල තව දුරටත් පැහැදිලි කරයි. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය අවම කරමින්, කාන්තාව සවිබල ගැන්වීමේ බලවත් ම අවිය ඇයගේ ආර්ථිකමය ප්‍රවේශයන් හා අවස්ථා ශක්තිමත් කිරීම බව පැහැදිලි වේ.

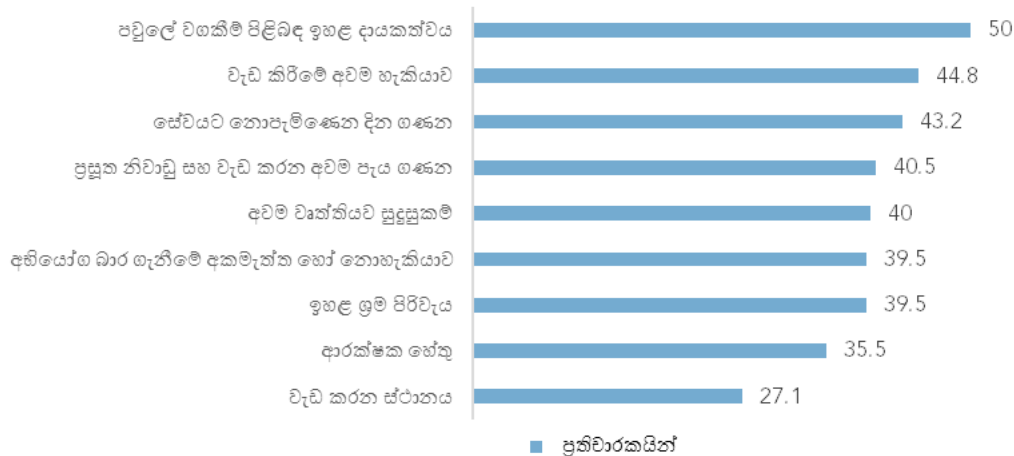
ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාව සවිබල ගැන්වීම සඳහා රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශය කලක පටන් විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටින අතර, කාන්තා කටයුතු වෙනුවෙන් නම් කළ අමාත්‍යාංශයක් ද පවතී. රාජ්‍ය අංශයට බිම් මට්ටම දක්වා ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා සංවිධාන ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත වී තිබීම කාන්තාව සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යායාමයේ දී බෙහෙවින් වැදගත් වූ යටිතල පහසුකමකි. එසේ වුව ද, රාජ්‍ය අංශය හා පෞද්ගලික අංශය කාන්තාවගේ ආර්ථිකමය ශක්තිය ඉහළ නැංවීමට හෝ ඇය ශ්‍රමබලකාය තුළ ආර්ථික වශයෙන් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් සක්‍රීය කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කිරීම සඳහා තවමත් අපොහොසත් ව ඇති බවක් මැන කාලීන සංඛ්‍යාලේඛන සාක්ෂි සපයයි. සාම්ප්‍රදායික කාන්තාව ඉන් ඔබ්බට ගෙන ආර්ථිකමය වශයෙන් ක්‍රියාශීලී කාන්තාවක් දක්වා පරිවර්තනය කිරීමට ඇති සමාජයීය බාධාවන් ද, කාන්තා හිංසනය ඇතුළු ඇය මුහුණ දෙන වෙනත් ගැටළු සාකච්ඡා කිරීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම ද මේ සඳහා හේතු වන්නට ඇතැයි උපකල්පනය කළ හැකිය. කාන්තාව සාම්ප්‍රදායික සමාජය තුළ අත්විඳින ගැටළු වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම අනවශ්‍ය ක්‍රියාවක් නොවූව ද, සම්ප්‍රදාය සහ සමාජ සම්මතය තුළ කාන්තාව ආර්ථිකමය වශයෙන් සවිබල ගැන්වීමේ ක්‍රම හඳුනාගැනීම සහ ඒ අනුව ඇය සවිබල ගැන්වීම තුළින් ශ්‍රී ලංකා කාන්තාව මුහුණ දෙන බොහෝ ගැටළු සඳහා විසඳුම් ලබාගත හැකි බව අප විසින් අවබෝධ කර ගත යුතුව තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පුරුෂ මූලික සමාජ ක්‍රමය තුළ වුව ද, මවට (කාන්තාවට) ඇති ගෞරවය සහ සැලකිල්ල ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතී. මෙවැනි තත්ත්වයන් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ භාවය තුළ පවතින අසමානතා අවම කිරීමටත්, කාන්තාව ශක්තිමත් කිරීමටත්

යොදා ගැනීමේ හැකියාවක් තිබේ. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා කටයුතු පිළිබඳව ක්‍රියාත්මක වෙන රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ කාන්තාවගේ සැබෑ අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ නැවත හඳුනා ගැනීමත්, ඇය ආර්ථිකයට එලදායි අයුරින් යොදවා ගැනීම පිළිබඳව

සියලු සංවිධාන හා පුද්ගලයින් ඒකාබද්ධ අරමුණු කරා වඩාත් සංවිධානශීලීව ගමන් කිරීම කළ යුතු යි. විවිධ අරමුණු ඔස්සේ තනි පුද්ගල ගමන් මාර්ගයකින් කාන්තාවට හෝ ආර්ථිකයට යහපතක් කරනවාට වඩා සම්පත් නාස්තියක් සිදු විය හැකියි.

රූප සටහන 03

කාන්තාවන් සේවයට බඳවා ගැනීමේ දී සේවාදායකයන් විසින් අවධානය යොමු කරන කරුණු

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රම ඉල්ලුම් සමීක්ෂණය, 2017

DCS

එසේ ම කාන්තාව තාක්ෂණික වශයෙන් සක්‍රීය ලෙස ආර්ථික කටයුතු සඳහා දායක කර ගැනීමේ දී ඇතිවිය හැකි ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් අවම කරගැනීම සඳහා විශේෂ අවධානයක් ද යොමු කළ යුතු වේ. 2017 වර්ෂයේ දී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රම ඉල්ලුම් සමීක්ෂණයට අනුව සේවා යෝජකයින් කාන්තාවන් සඳහා රැකියා ලබා දීමේ දී පවුල තුළ ඉතා ඉහළ වගකීමක් කාන්තාව සතුවීම සහ සේවය සඳහා වන කැපවීම යන කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන වශයෙන්ම අවධානය යොමු කර ඇත. මේ නිසා පවුලේ කටයුතුවල දී වගකීම පිළිබඳ අසමාන තත්ත්වය අවම කිරීමෙන් කාන්තා ශ්‍රමය ක්‍රියාශීලී මට්ටමක් දක්වා සංවලනය කළ හැකි වනු ඇති අතර, ශ්‍රම වෙළඳපොළට සුදුසු අයුරින් කාන්තා ශ්‍රමය පුහුණු කිරීමත්, මෘදු කුසලතා සංවර්ධනය කිරීමත් මගින් එය තව දුරටත් යහපත් දිශානතියකට යොමු කිරීමේ හැකියාවක් පවතී.

මේ අනුව පෙනී යන්නේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ පුරුෂයාට සමානව සක්‍රීය දායකත්වයක් ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවගෙන් ලබා ගැනීමට නම් අවස්ථා තුනක දී කාන්තා ශ්‍රම සංවලනයට පවතින බාධා ඉවත් කිරීමට රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශය විසින් පියවර ගත යුතු බවයි. ඒ අනුව ශ්‍රමබලකාය තුළට පිවිසීමේ දී (ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී කාන්තා ජනගහනය ඉහළ නැංවීම සඳහා), ශ්‍රම වෙළඳපොළට පිවිසීමේ දීත් (තරගකාරී ලෙස රැකියා සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා), අඛණ්ඩ ශ්‍රම සැපයුම නැතහොත් අඛණ්ඩව රැකියාවක නිරත වීමට පවතින බාධක සහ අසමානතා අවම කිරීමට

පියවර ගත යුතුයි. උදාහරණ වශයෙන් කාන්තාවන් රැකියාවට පිවිසීමේ දී වැඩිහිටියන් සහ ළමුන් සඳහා දැරිය හැකි මිලකට දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාම දැක්විය හැකියි. මෙය ගෘහ කටයුතු පිළිබඳව කාන්තාව සතු වගකීම පිළිබඳ අසමානතාවය අවම කරනවා පමණක් නොව ඇයගේ සේවා එලදායිතාවයත්, පෞද්ගලික අංශයේ සේවා යෝජකයින් කාන්තාව කෙරෙහි දක්වන ආකල්පමය වෙනස්කම් ධනාත්මක තත්ත්වයක් දක්වා පරිවර්තනය කිරීමට සමත් වනු ඇත. ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී නොවන කාන්තාවන්ගෙන් 60% ට වඩා ඉහළ ප්‍රතිශතයක් ශ්‍රමබලකාය තුළට පිවිසීමට නොහැකිව සිටින්නේ ගෘහ කටයුතුවල නිරත වීම නිසා බව ශ්‍රමබල සමීක්ෂණ තොරතුරු පෙන්වා දී තිබේ. මෙම ගෘහ කටයුතු අතර ළමුන් හා වැඩිහිටියන් රැක බලා ගැනීම සහ ඉවුම් පිහුම් කටයුතු ප්‍රධාන වේ.

කෙසේ වුවත් ඉහත අවස්ථා ත්‍රිත්වයේ දී කාන්තා ශ්‍රමය ආර්ථිකයේ එලදායි ලෙසින් සංවලනය කිරීමට දරන උත්සාහය ඒකාබද්ධ අරමුණකින් යුක්තව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ. ඒ සඳහා සියලුම රාජ්‍ය ආයතන හා සංවිධාන, අධ්‍යාපන හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන සැපයුම්කරුවන්, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ සේවා යෝජකයන්, ප්‍රාග්ධන සැපයුම් කරුවන් යන පාර්ශ්වකරුවන් ඒකාරාශී වීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි. එහෙත්, ඒ සමගම සිදුවිය යුතු මූලික ම සහ ප්‍රධාන ම කාරණය වන්නේ ශ්‍රී ලංකා කාන්තාව විසින් ශ්‍රම බලකායට තමන් සක්‍රීය දායක වීමේ වැදගත්කම සහ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව අවබෝධ කර ගනිමින් ඒ සඳහා හඬ අවදි කිරීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ නිල දරිද්‍රතාවය හා යාවත්කාලීන කරන ලද නිල දරිද්‍රතා රේඛාව

ආචාර්ය එම්. ඩී.ඩී. දිසානායක

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ

ශ්‍රී ලංකාවේ දිළිඳු ජනගහනය හා දිළිඳු නොවන ජනගහනය වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පළමු වරට 2004 වර්ෂයේදී “නිල දරිද්‍රතා රේඛාව” යන නිර්ණායක හඳුන්වා දෙන ලදී. නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ඇස්තමේන්තු කිරීමේ දී එක් පුද්ගලයෙකු සඳහා එක් දිනකට අවශ්‍ය අවම කැලරි පෝෂණ අවශ්‍යතාවය වන කිලෝ කැලරි 2030 ක් ලබා ගැනීම හා අනෙකුත් මූලික ආහාර සහ ආහාර නොවන අයිතමයන් සඳහා කෙරෙන වියදම සලකා බලනු ලබයි. මෙම මූලික අවශ්‍යතා ඇතුළත් අයිතමයන් මිළදී ගැනීම සඳහා වැයවන ඇස්තමේන්තු කරන ලද පිරිවැය නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. නිල දරිද්‍රතා රේඛාවේ අගයට වඩා අඩුවෙන්, තම මූලික අවශ්‍යතා සඳහා වැය කරන පිරිස ජනගහනයෙන් දුප්පත් ජනකොටස ලෙසින් හඳුන්වන අතර දරිද්‍රතා රේඛාව ඇස්තමේන්තු කිරීමේ මූලික අරමුණ මෙයයි.

නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ඇස්තමේන්තු කිරීම මුළු ජනගහනය මතම පදනම් නොවන අතර රටෙහි මුළු ජනගහනයෙන් දිළිඳු යැයි සැලකෙන ජනගහනය සලකා ඔවුන්ගේ පරිභෝජන අවශ්‍යතාවයන් හා රුචිකත්වයන්ට අනුව සකස් කරනු ලබයි. එනම් සමස්ථ ජනගහනයෙන් 30% ක දුප්පත් ජන කොටසක් පිළිබඳව පමණක් අවධානය යොමු කරමින් මෙය සකස් කරනු ලබයි. පහළම ඒක පුද්ගල පරිභෝජන වියදම සහිත 10% ක ජන කොටස සහ ඉහළ ඒක පුද්ගල පරිභෝජන වියදම සහිත 60% ක ජන කොටස නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ගණනය කිරීමේ දී නොසලකා හරිනු ලැබේ.

මෙම නිර්ණායකය මුල්වරට සකස් කරන ලද්දේ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව 2002 වසරේදී පවත්වනු ලැබූ ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ දත්ත පදනම් කරගෙනය. ඒ අනුව 2002 පදනම් වර්ෂය වූ නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ඉන්පසු 2016 වර්ෂය තෙක් පැවැත්වූ සැම ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය වර්ෂයකදීම, මිල ගණන් වෙනස් වීම් වලට අනුරූපව කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශනය යොදාගෙන යාවත්කාලීන කරමින් ඒ ඒ සමීක්ෂණ වර්ෂවලට අදාළව දරිද්‍රතා දර්ශක ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිණි. මිල වෙනස් වීම් අනුව පරිභෝගික රටා වෙනස් වුවද පුද්ගලයන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් හා රුචිකත්වයන් වෙනස් නොවන තාක් කල් මෙම නිර්ණායකය මගින් ඔවුන්ගේ ආර්ථික තත්වයන් නිරූපනය වේයැයි සැලකිය හැක.

කෙසේ වුවද පුද්ගලයන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් හා රුචිකත්වයන්හි වෙනස් වීම් වලට අනුකූල වීම පිණිස නිල දරිද්‍රතා රේඛාව වසර 10-15 කට වරක් නැවත පදනම් වර්ෂය වෙනස් කර ඇස්තමේන්තු කිරීම සිදුකල යුතු බව අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිළිගෙන ඇත. මේ අනුව 2002 වසරේ ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ දත්ත පදනම් කරගෙන පරිභෝජන වියදම් මත සකස් කර ඇති නිල දරිද්‍රතා රේඛාව 2012/13 වර්ෂ වල පරිභෝජන රටාවට ගලපමින් 2012/13 වර්ෂයේදී පවත්වනු ලැබූ ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ තොරතුරු මත කාලීන පාරිභෝජන වියදම් වලට අනුකූලව නැවත ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. 2012/13 ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයේ දත්ත අනුව නැවත ඇස්තමේන්තු කරන ලද නිල දරිද්‍රතා රේඛාවේ අගය එනම් එක් පුද්ගලයෙකු සඳහා එක් දිනකට අවශ්‍ය අවම කැලරි පෝෂණ අවශ්‍යතාවය වන කිලෝ කැලරි 2030 ක් ලබා ගැනීම හා අනෙකුත් මූලික ආහාර සහ ආහාර නොවන අයිතමයන් සඳහා මාසිකව වැය වන පරිභෝජන වියදම රු.5,223 කි. මේ අනුව මෙම අගයට වඩා අඩුවෙන් මාසිකව වැයකරන පුද්ගලයින් දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන්නන් ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. මෙම යාවත්කාලීන කරන ලද නව නිර්ණායකය අනුව දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන ජනගහන ප්‍රතිශතය (ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය) 2012/13 වර්ෂයේ දී 22.5 % ලෙස වාර්තා වී ඇත.

පදනම් වර්ෂය 2012/13 ලෙස වෙනස් කර ඇස්තමේන්තු කරන ලද නිල දරිද්‍රතා රේඛාවට අනුව අදාළ දරිද්‍රතා දර්ශක අගයන් 2019 වර්ෂයේ දී පවත්වන ලද ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ දත්ත මත ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය මගින් උද්ධමනය නිසා ඇති වන මිල ගණන් වෙනස් වීම මත පමණක් ගලපමින් 2021 වර්ෂයේ දී ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. ඒ අනුව 2019 වර්ෂයේ දරිද්‍රතා රේඛාවේ අගය රු. 6,966 කි. ඒනම් 2019 වර්ෂයේ දී එක් පුද්ගලයෙකුට එක් මාසයක් සඳහා තම ආහාර හා ආහාර නොවන මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවශ්‍ය අවම වියදම රු. 6,966 කි. 2019 ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ දත්ත අනුව දිස්ත්‍රික්ක අතර පාරිභෝගික අයිතමයන්ගේ මිල ගණන් වෙනස් වීම අනුව ගලපමින් ඇස්තමේන්තු කරන ලද සාමාන්‍ය මාසික ඒක පුද්ගල පරිභෝජන වියදම (මූර්ත ඒක පුද්ගල පරිභෝජන වියදම) රු. 6,966 අඩු මුළු ජනගහනය ප්‍රතිශතය එනම් 2019 වර්ෂයේ ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය 14.3% කි.

දරිද්‍රතා රේඛාව මත ගණනය කරනු ලබන දරිද්‍රතා දර්ශක ගණනය කළ හැකි වන්නේ ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණ වර්ෂයක දී එම සමීක්ෂණ තොරතුරු මත පමණි. එහෙත් දරිද්‍රතාවය පිළිබඳ කාලීන ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මාසිකව ජාතික හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය මගින් උද්දමනය නිසා ඇති වන මිල ගණන් වෙනස් වීම මත පමණක් ගලපමින් නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබයි. ඒ අනුව 2022 අගෝස්තු මාසය වන විට නිල දරිද්‍රතා රේඛාවේ අගය රු. 13,460 ක් වේ. එනම් 2022 හි අගෝස්තු මාසය වන විට හතර දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලකට ආහාර හා ආහාර නොවන මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවශ්‍ය අවම වියදම රු. 53,840 ක් වේ. මෙය 2019 වර්ෂය හා සැසඳීමේ දී

අවුරුදු තුනක් වැනි කෙටි කාලයක දී 93% ක වැඩි වීමකි. මෙයට ප්‍රධානතම හේතුව වන්නේ පසුගිය අවුරුදු කිහිපයේ සිට රටෙහි පවතින ආර්ථික අස්ථාවරත්වයත් සමඟ ඇති වූ උද්ධමනයේ ශීඝ්‍ර වැඩි වීමයි.

නැවත පදනම් වර්ෂය වෙනස් කර නිල දරිද්‍රතා රේඛාව ඇස්තමේන්තු කරන තෙක් මෙම මිල ගණන් වෙනස් වීම මත යාවත් කාලීන කර ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන නිල දරිද්‍රතා රේඛාවේ අගයෙන් දැක්වෙන්නේ 2012/13 වර්ෂයෙහි පැවති මූලික අවශ්‍යතා සඳහා අදාළ කාලයේ දී ඒක පුද්ගලයෙකුට දිනකට අවශ්‍ය කි. කැ. 2030 ලබා ගැනීමට සහ අනෙකුත් මූලික ආහාර හා ආහාර නොවන ද්‍රව්‍ය සඳහා මාසිකව වැය වන අවම පරිභෝජන වියදමයි.

නිල දරිද්‍රතා රේඛාව නැවත ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී යොදාගත් න්‍යායයන්

බොහෝ දියුණුවෙමින් පවතින රටවල මෙන් ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ද නිරපේක්ෂ ක්‍රමය මගින් දරිද්‍රතා රේඛාව ගොඩනැගීම ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සිදු කරනු ලබන අතර ඒ සඳහා පහත සඳහන් න්‍යායයන් භාවිත කරනු ලබයි.

i. පුද්ගලයෙකු දිනකට ලබාගත යුතු අවම පෝෂණ ප්‍රමාණය (කි.කැ.2030)

මෙම අගය දිනකට කි.කැ.2030 බව ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයෙන් කරන ලද අධ්‍යයනයන්ට අනුව නිකුත් කරන ලද දත්තයන්, ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණ දත්තයන් සහ ජනගහන හා නිවාස සංගණනය - 2012 දත්තයන් අනුසාරයෙන් ගණනය කර ඇත.

ii. යොමු කාණ්ඩය

නිල දරිද්‍රතා රේඛාව සකස්කිරීම මුළු ජනගහනය මතම පදනම් නොවන අතර රටෙහි මුළු ජනගහනයෙන් දිළිඳු යැයි සැලකෙන ජනගහනය සලකා ඔවුන්ගේ පරිභෝජන අවශ්‍යතාවයන් හා රුචිකත්වයන්ට අනුව සකස් කරනු ලබයි. මේ අනුව ඒක පුද්ගල මූර්ත පරිභෝජන වියදමට අනුව අඩුම අගයේ සිට වැඩිම අගය දක්වා පිළිවෙලට සකස්කරන ලද ගෘහ කාණ්ඩ අතුරින් දෙවන දශමකයේ සිට හතරවන දශමකය දක්වා එනම් රටෙහි සිටින දුප්පත්ම 10% අතහැර ඊළඟට සිටින දුප්පත්ම 30% හි ගෘහ කාණ්ඩ යොමු කාණ්ඩය ලෙස තෝරාගනු ලබයි.

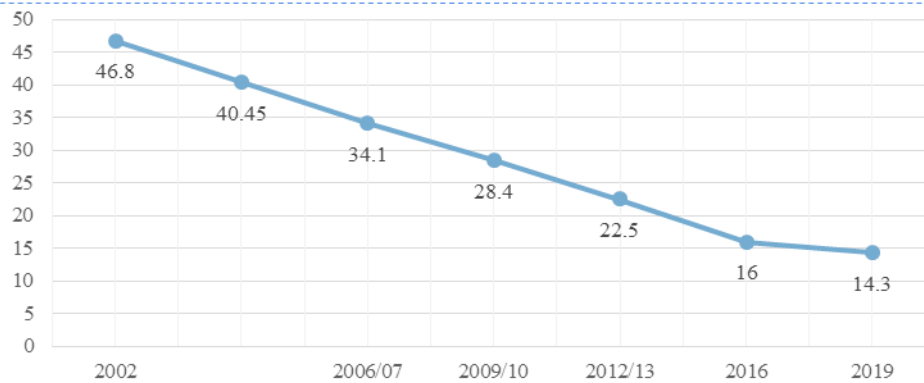
මෙම යොමු කාණ්ඩයේ සිටින එක් පුද්ගලයෙකු දිනකට අවශ්‍ය කි. කැ. 2030 ලබා ගැනීමට වැයවන මුදල පදනම් කරගෙන මෙම කාණ්ඩයේ

එක් පුද්ගලයෙකුට ආහාර නොවන ද්‍රව්‍ය සඳහා වැයවන මුදල තීරණය කර නිලදරිද්‍රතා රේඛාව ගොඩනගා ඇත. මෙම ක්‍රම වේදය “මූලික අවශ්‍යතා සඳහා වියදම් ක්‍රමවේදය” ලෙස හඳුන්වයි.

නිල දරිද්‍රතා රේඛාවෙහි පදනම් වර්ෂය නැවත වෙනස් කිරීම සිදු කළ යුතුව ඇත්තේ 2022 වර්ෂයෙන් පසුව පවත්වනු ලබන ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයෙහි දත්ත පදනම් කර ගෙනය. මිලග ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය මගින් නිල දරිද්‍රතා රේඛාව යාවත්කාලීන කිරීම මෙන්ම නවතම ජන හා නිවාස සංගණන තොරතුරු ඒකාබද්ධ කොට කුඩා පරිපාලන ඒකක මට්ටමින් දරිද්‍රතා දර්ශක ගණනය කිරීම සිදු කළයුතු වේ. මේ සඳහා ජන හා නිවාස සංගණන මගින් යාවත්කාලීන කරන ලද සංගණන රාමුව සහ ජන හා නිවාස තොරතුරු අවශ්‍ය වේ.

රූප සටහන 01

සමීක්ෂණ වර්ෂ අනුව ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය

මූලාශ්‍රය:

ගෘහ ඒකක ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය

DCS

නව රේඛාව යටතේ දරිද්‍රතා අනුපාතය වැඩි වන්නේ ඇයි?

නව රේඛාව යටතේ දරිද්‍රතා අනුපාත පැරණි රේඛාව යටතේ ඇති දරිද්‍රතා අනුපාත සමඟ සැසඳිය නොහැක. දරිද්‍රතාවයේ වැඩිවීමක් සිදුවී නැතත් නව රේඛාව යටතේ දරිද්‍රතා අනුපාතිකය පැරණි රේඛාවට වඩා වැඩි වන්නේ එය දරිද්‍රතාවය පිළිබඳ නව, වඩාත් යාවත්කාලීන නිර්වචනයක් සකසන බැවිනි. 2002 ට සාපේක්ෂව 2012/13 වනවිට මූලික අවශ්‍යතා ද වෙනස් වී ඇති අතර දරිද්‍රතා රේඛාව යාවත්කාලීන කිරීම නිසා දරිද්‍රතාවය මැනීමට මෙම වෙනස්කම් නිවැරදිව පිළිබිඹු කිරීමට ඉඩ සලසයි. එනම් උද්ධමනය සඳහා ගැලපීමෙන් පසුව පවා 2002 දී පැවතුනාට වඩා දුප්පත් කුටුම්භවලට ඔවුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරාලීමට දැන් වැඩි මුදලක් වැය වේ. මෙයට හේතුව කුටුම්භයන් එක් කැලරි ප්‍රමාණයකට ආහාර සඳහා වැඩි මුදලක් වැය කරන අතර ඔවුන්ගේ අයවැයෙන් විශාල කොටසක් පෙරට වඩා ආහාර නොවන අයිතම සඳහා වෙන් කරන බැවිනි. නව දරිද්‍රතා රේඛාවෙන් පිළිබිඹු වන්නේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ පිරිවැයේ මෙම වැඩිවීමයි.

යාවත්කාලීන කරන ලද නිල දරිද්‍රතා රේඛාව දුප්පත්කමේ අතීත ප්‍රවණතා කෙරෙහි බලපෑමක් සිදු නොකරයි. නව දරිද්‍රතා රේඛාව 2012/13 සිට 2019 දක්වා සහ ඉන් ඔබ්බට නැවත දරිද්‍රතා රේඛාවේ පදනම් වර්ෂය වෙනස් කරන තෙක් දරිද්‍රතාවයේ වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කිරීමට භාවිතා කරනු ඇත.

දරිද්‍රතා රේඛාවට අනුව ගණනය කරන දරිද්‍රතා දර්ශක වලින් වෙනත් රටවලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතා සංසන්දනය කළ හැකි ද?

ජාතික නිල දරිද්‍රතා රේඛා රටින් රටට වෙනස් වන අතර එබැවින් ජාත්‍යන්තර සැසඳීම් සඳහා ජාතික නිල දරිද්‍රතා රේඛාවට අනුව ගණනය කරන දරිද්‍රතා දර්ශක කිසිසේත් ම සුදුසු නොවේ. ජාතික නිල දරිද්‍රතා රේඛාව රට තුළ දරිද්‍රතාවය මැනීමට පමණක් ම අදාළ වේ. රටවල් අතර දරිද්‍රතා මට්ටම ජාත්‍යන්තරව සැසඳීම් පදනම් වී ඇත්තේ ලෝක බැංකුව මගින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන ඩොලර් දරිද්‍රතා රේඛාවන් මගිනි. වඩාත් දිළිඳු රටවල දරිද්‍රතා මට්ටම් සංසන්දනය කිරීම සඳහා දිනකට ඩොලර් 1.90 දරිද්‍රතා රේඛාව (2011 PPP) භාවිතා කළ අතර මෙම දරිද්‍රතා රේඛා 2022 සැප්තැම්බර් මස සිට ඩොලර් 2.15 (2017 PPP) ලෙස නැවත යාවත්කාලීන කර ඇත.

ආශ්‍රිත ලේඛන

In September 2022 the international poverty line is being updated from \$1.90 to \$2.15 per person per day. (<https://www.worldbank.org/en/news/factsheet/2022/05/02/fact-sheet-an-adjustment-to-global-poverty-lines#1>)

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (DCS) විසින් ගණනය කර ප්‍රකාශයට පත් කරන උද්ධමනය සහ මිල දර්ශකයන් පිළිබඳව ඔබ දැනුවත් ද?

උද්ධමනය

යම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ, ආර්ථිකයක භාණ්ඩ හා සේවාවල පොදු මිල මට්ටමේ අඩුණ්ඩ ඉහළයාම උද්ධමනය ලෙස හැදින්වේ. 2022 දෙසැම්බර් සඳහා ගණනය කරන ලද ලක්ෂ්‍යමය උද්ධමනය (year on year Inflation) **59.2%**කි.

ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (NCPI)

ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය මගින් රටේ සමස්ත ජනගහනයේ පරිභෝජන රටාවන් නිරූපනය කෙරෙන අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමනය මැනීම සඳහා යොදා ගන්නා නිල මිල දර්ශකයයි. 2022 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය **256.3**කි.

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (CCPI)

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය තුළින් කොළඹ නාගරික ප්‍රජාවෙහි පරිභෝජන රටාවන් නිරූපනය කෙරෙන අතර එමගින් කොළඹ නාගරික ප්‍රජාවෙහි උද්ධමනය ගණනය කරනු ලබයි. 2023 වර්ෂයේ ජනවාරි මාසය සඳහා කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය **244.3**ක් වන අතර ඒ අනුරූපයෙන් 2023 ජනවාරි මාසය සඳහා ගණනය කරන ලද වාර්ෂික පදනම මත උද්ධමනය (year on year Inflation) **54.2%**කි.

නිෂ්පාදක මිල දර්ශකය (PPI)

නිෂ්පාදක මිල දර්ශකය (PPI) යනු යම් රටක හෝ කලාපයක තම නිෂ්පාදන සඳහා දේශීය භාණ්ඩ නිෂ්පාදකයින් ලබා ගන්නා මිලෙහි මාසික සාමාන්‍ය වෙනස පිළිබඳ ආර්ථික මිනුමක් වේ. 2022 නොවැම්බර් මාසය සඳහා නිෂ්පාදක මිල දර්ශකය **247.5**ක් වන අතර එහි වාර්ෂික වෙනස සියයට **89.4**ක් වේ.